

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2018. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ:	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	2
Bilans uspeha	3
Izveštaj o ostalom rezultatu	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 - 98
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i vlasnicima AIK banke A.D., Beograd

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja AIK banke a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banka") priloženih na stranama 2 do 98, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima, kao i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od prosuđivanja revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim uslovima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Odlukom o izmenama i dopunama odluke o spoljnoj reviziji banaka, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2018. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju za 2018. godinu usaglašene su sa revidiranim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2018. godine.

Beograd, 25. mart 2019. godine

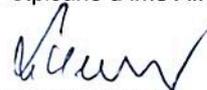

Nada Sudić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2018. godine
(u hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21	24,065,769	28,942,476
Založena finansijska sredstva	22	1,616,162	1,001,077
Potraživanja po osnovu derivata	23	10,564	20,984
Hartije od vrednosti	24	28,043,036	31,392,989
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	25	18,005,638	12,317,296
Kredit i potraživanja od komitenata	26	114,092,143	114,301,354
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	27	-	2,291,266
Investicije u zavisna društva	28	3,914,954	-
Nematerijalna ulaganja	29	355,782	405,320
Nekretnine, postrojenja i oprema	30	2,932,002	3,277,617
Investicione nekretnine	31	9,641,806	11,570,914
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	32	20,193	69,356
Odložena poreska sredstva	33	199,740	236,004
Ostala sredstva	34	3,661,014	3,533,096
UKUPNO AKTIVA		206,558,803	209,359,749
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	35	8,931	7,950
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36	9,217,919	2,819,714
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	37	139,150,691	143,178,878
Rezervisanja	38	706,197	523,594
Tekuće poreske obaveze	39	227,112	195,693
Ostale obaveze	40	959,097	1,472,008
UKUPNO OBAVEZE		150,269,947	148,197,837
KAPITAL			
Akcijski kapital	41	27,195,730	27,195,730
Dobitak		8,744,758	13,793,700
Rezerve		20,348,368	20,172,482
UKUPNO KAPITAL		56,288,856	61,161,912
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		206,558,803	209,359,749

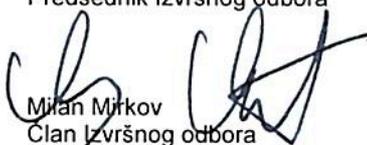
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Dostinja Mentov
Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

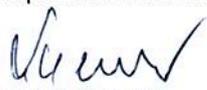
BILANS USPEHA

Za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi od kamata	8	8,727,266	8,440,713
Rashodi od kamata	8	<u>(1,379,390)</u>	<u>(1,628,902)</u>
Neto prihodi od kamata	8	7,347,876	6,811,811
Prihodi od naknada i provizija	9	1,727,939	1,282,739
Rashodi od naknada i provizija	9	<u>(463,483)</u>	<u>(269,907)</u>
Neto prihodi od naknada i provizija	9	1,264,456	1,012,832
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	10	667,176	87,321
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	11	39,810	34,300
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	12	289,592	299,744
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	-	(256)
Ostali poslovni prihodi	14	551,676	667,822
Neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	15	<u>238,860</u>	<u>467,107</u>
Ukupan neto poslovni prihod		10,399,446	9,380,681
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	16	<u>(1,406,457)</u>	<u>(1,274,032)</u>
Troškovi amortizacije	17	<u>(279,228)</u>	<u>(199,949)</u>
Ostali prihodi	18	820,571	8,956,180
Ostali rashodi	19	<u>(3,128,768)</u>	<u>(2,930,042)</u>
Dobitak pre oporezivanja		6,405,564	13,932,838
Porez na dobitak	20	<u>(757,390)</u>	<u>(580,920)</u>
Dobitak po osnovu odloženih poreza	20	-	49,663
Gubitak po osnovu odloženih poreza	20	<u>(5,226)</u>	<u>(1,321,387)</u>
Dobitak tekuće godine		<u>5,642,948</u>	<u>12,080,194</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Dostinja Mentov
Direktor Sektora računovodstva i
izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

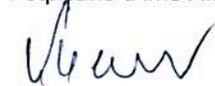
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

Za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobitak tekuće godine		5,642,948	12,080,194
<i>Ostali ukupan rezultat</i>			
Aktuarski gubici (napomena 38, 41)		(155)	(231)
Pozitivni / (Negativni) efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		145,831	(129,957)
(Gubitak) / Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33.2)		<u>(31,039)</u>	<u>19,528</u>
Ostali ukupan rezultat, posle poreza		<u>114,637</u>	<u>(110,660)</u>
Ukupan rezultat perioda		<u>5,757,585</u>	<u>11,969,534</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

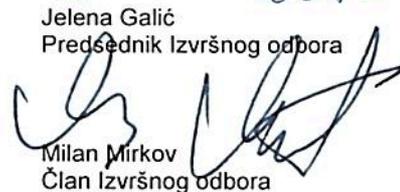
Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Dostinja Mentov
Direktor Sektora računovodstva i
izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2018. godine
 (U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalori- zacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje 1. januara 2017. godine	19,762,595	7,433,135	20,950,738	450,985	4,338,494	52,935,947
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	12,080,194	12,080,194
Prenos sa rezervi na dobitak	-	-	(1,118,581)	-	1,118,581	-
Raspodela dobiti (dividenda)	-	-	-	-	(3,743,569)	(3,743,569)
	-	-	(1,118,581)	-	9,455,206	8,336,625
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(110,660)	-	(110,660)
	-	-	-	(110,660)	-	(110,660)
Stanje 31. decembra 2017. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	340,325	13,793,700	61,161,912
Efekte prve primene MSFI9	-	-	-	61,249	(642,653)	(581,404)
Korigovano stanje 1. januara 2018. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	401,574	13,151,047	60,580,508
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	5,642,948	5,642,948
Raspodela dobiti (dividenda) (napomena 40)	-	-	-	-	(10,049,237)	(10,049,237)
	-	-	-	-	-	-
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	114,637	-	114,637
	-	-	-	114,637	-	114,637
Stanje 31. decembra 2018. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	516,211	8,744,758	56,288,856

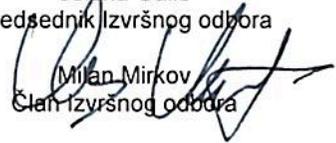
Napomene na narednim stranama čine sastavni
 deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Dostinja Mentov
 Direktor Sektora računovodstva i
 izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

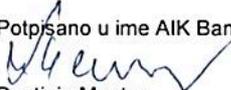
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine
(u hiljadama dinara)

POZICIJA	2018.	2017.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	11,899,749	11,696,177
Prilivi od kamata	9,397,578	9,498,749
Prilivi od naknada	1,707,385	1,267,361
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	769,689	819,569
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	25,097	110,498
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(6,193,967)	(6,053,792)
Odlivi po osnovu kamata	(1,282,225)	(2,031,665)
Odlivi po osnovu naknada	(446,210)	(257,740)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,433,034)	(1,281,191)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(299,666)	(290,888)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2,732,832)	(2,192,308)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	5,705,782	5,642,385
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita	956,474	624,948
Smanjenje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	624,948
Finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih HoV koje nisu namenjene investiranju	-	-
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	956,474	-
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(3,801,634)	(9,566,739)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(1,747,195)	(1,540,905)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
Finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih HoV koje nisu namenjene investiranju	(2,054,439)	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	-	(8,025,834)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2,860,622	(3,299,406)
Plaćeni porez na dobit	(725,972)	(730,220)
Isplaćene dividende	(10,051,171)	(3,747,639)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(7,916,521)	(7,777,265)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	25,340,821	28,631,595
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	23,037,302	25,263,514
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	284,288	6,589
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	2,014,949	158,539
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	4,282	3,202,953
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(19,445,912)	(15,464,125)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(17,682,390)	(15,068,222)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(1,623,688)	(181,532)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(133,746)	(136,811)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	(6,088)	(77,560)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	5,894,909	13,167,470
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,138,884	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	1,138,884	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(2,369,310)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	(2,369,310)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,138,884	(2,369,310)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	39,335,928	40,952,720
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(40,218,656)	(37,931,825)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	(882,728)	3,020,895
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI NA POČETKU GODINE	21,969,568	19,242,987
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	148,870	78,294
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(146,045)	(372,608)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI NA KRAJU PERIODA (napomena 21)	21,089,665	21,969,568

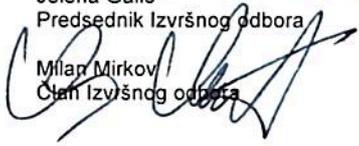
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Dostinja Mentov
Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galic
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2018. godine ima M&V Investments a.d., Beograd sa 100% (na dan 31. decembra 2017.: M&V Investments a.d., Beograd sa 99,55%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u napomeni broj 41.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na redovnoj sednici Skupštine AIK banke a.d., Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d., Beograd AIK banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d., Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115đ. Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu i filijala u Nišu, dve filijale u Beogradu, Novom Sadu, Kragujevcu, Kruševcu, Leskovcu, Jagodini, Zaječaru, Kraljevu, Čačku, Užicu, Novom Pazaru, Pančevu, Požarevcu, Šapcu, Valjevu, Zrenjaninu, Vrbasu, Prokuplju, Prijepolju, Obrenovcu, Lazarevcu, Bačkoj Palanci, Sremskoj Mitrovici, Vršcu, Somboru i Subotici, što je ukupno 1 centrala, 28 filijala, 31ekspoziture i 1 šalter širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Banka je imala 742 zaposlenih radnika (na kraju 2017. godine bilo je 768 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2018. godinu prikazani su u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)**

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat,
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- investicionih nekretnina.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri za koje nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrdivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrdivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Početna primena izmena postojećih standarda na snazi u tekućem izveštajnom periodu

Sledeće nove izmene postojećih standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupile na snagu tokom tekućeg izveštajnog perioda:

- **MSFI 9 "Finansijski instrumenti"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima"** i dalje izmene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- **Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama"** – Klasifikacija i merenje transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- **Izmene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju"** – Primenom MSFI 9 „Finansijski instrumenti" sa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine ili na datum prve primene MSFI 9 „Finansijski instrumenti");
- **Izmene MRS 40 „Investicione nekretnine"** – Prenos investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- **Izmene MSFI 1 i MRS 28 na osnovu „Unapređenja MSFI"** (za period od 2014. do 2016. godine)“ koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta (izmene MSFI 1 i MRS 28 bi trebalo da budu na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine); i
- **IFRIC 22 „Razmatranje transakcija i avansa u stranim valutama"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke, izuzev uticaja MSFI 9, a kako je obelodanjeno u ovim finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- **MSFI 16 „Lizing“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- **Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“** – Definicija poslovanja (na snazi za poslovne kombinacije gde datum sticanja pada na dan ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja, koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, kao i za sticanje imovine na dan ili nakon dana početka tog perioda);
- **Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“** – Karakteristike avansnih plaćanja sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine)
- **Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“** - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata i naknadne izmene (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vreme, dok ne bude završen istraživački projekat o metodi udela);
- **Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“** – Definicija materijalnog značaja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- **Izmene MRS 19 „Naknade zaposlenima“** – izmene, smanjenje ili izmirenje planova naknada (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- **Izmene MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“** – Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- **Izmene raznih standarda na osnovu „Unapređenja MSFI (period od 2015. do 2017. godine)“** koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta (izmene bi trebalo da budu na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- **Izmene Upućivanja na Konceptualni okvir u Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine)
- **IFRIC 23 „Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine)

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene izuzev uticaja prve primene IFRS 16, a kao što je obelodanjeno u napomeni 2.8 (iii).

2.4. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2017. godinu sastavljeni u skladu sa MSFI, koji su bili predmet revizije i čije su pozicije prikazane u skladu sa MSFI i važećim obrascima finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije, ali reklasifikovani, zbog uporedivosti sa 2018. godinom, u format propisan Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (“Službeni glasnik RS” br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)****2.6. Korišćenje procenjivanja**

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera.

Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.8. Prva primena MSFI 16*i. Opšti uticaj primene MSFI 16 „Lizing”*

MSFI 16 obezbeđuje sveobuhvatan model za identifikaciju lizing aranžana i njihov tretman u finansijskim izveštajima i zakupca i zakupodavca. MSFI 16 će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i zamenice aktulene smernice i uputstva u standardu MRS 17 – Lizing, tumačenju IFRIC 4 - Utvrđivanje da li sporazum sadrži lizing, SIC 15 – Operativni lizing – podsticaji i SIC 27 – Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga.

Svrha novog standarda je olakšavanje uporedivosti finansijskih izveštaja, prikazivanjem i finansijskih i operativnih lizinge u izveštaju o finansijskom položaju (bilansu stanja) poziciji, kao i da pruži odgovarajuće informacije korisnicima finansijskih izveštaja o rizicima povezanim sa ugovorima. Za razliku od računovodstvenog obuhvatanja kod zakupca, kada je reč o računovodstvu zakupodavca, MSFI 16 u velikoj meri preuzima zahteve iz MRS 17.

Datum Bančine početne primene MSFI 16 biće 1. januar 2019. godine.

Banka je odabrala modifikovanu retrospektivnu primenu standarda (tzv. kumulativni catch-up pristup) u skladu sa MSFI 16:C5(b) i MSFI 16:C8(b)(ii). Stoga Banka neće korigovati uporedne podatke već će priznati pravo korišćenja sredstva u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga na datum početne primene.

ii. Uticaj nove definicije lizinga

MSFI 16 donosi novu definiciju lizinga. Međutim, Banka će iskoristiti praktičnu olakšicu dozvoljenu pri prelasku na primenu MSFI 16 da ne preispituje da li je neki ugovor lizing aranžman ili sadrži lizing. U skladu sa tim, za Banku će i dalje važiti definicija lizinga iz MRS 17 i IFRIC 4 za one aranžmane i ugovore o lizingu koji su zaključeni ili izmenjeni pre 1. januara 2019. godine.

Suštinski element koji predstavlja razliku između definicije lizinga prema MRS 17 i definicije iz MSFI 16 je pojam kontrole. Prema MSFI 16, ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing ukoliko se njime prenosi pravo na kontrolu upotrebe identifikovanog sredstva tokom određenog perioda u zmenu za naknadu. Kontrola postoji tj. preneti je ukoliko kupac ima:

- pravo da ostvaruje suštinski sve ekonomske koristi upotrebom identifikovanog sredstva; i
- pravo da upravlja upotrebom tog sredstva.

Banka će primeniti novu definiciju lizinga i sa njom povezane smernice definisane u MSFI 16 na sve ugovore o lizingu koje zaključi ili izmeni (produži) na dan ili nakon 1. januara 2019. godine.

Tokom pripreme za prvu primenu MSFI 16, Banka je realizovala projekat implementacije novog standarda. Projekat je pokazao da nova definicija lizinga neće značajno promeniti obim ugovora Banke koji zadovoljavaju definiciju lizinga prema MSFI 16.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)****2.8. Prva primena MSFI 16 (nastavak)***iii. Uticaj na računovodstvo zakupca*

Novi standard ukida razliku između operativnog i finansijskog lizinga u poslovnim knjigama zakupca i zhteva priznavanje sredstva koje je pravo korišćenja i obaveze po osnovu lizinga za sve lizing aranžmane zakupca osim u slučaju kratkoročnih lizing aranžmana i onih gde je predmet lizinga male vrednosti, koji predstavljaju izuzetke.

Prilikom početne primene MSFI 16, lizing aranžmani koji su u ranijim periodima klasifikovani kao operativni lizing (osim dole navedenih), Banka će priznati sredstva koja predstavljaju pravo korišćenja i obaveze po osnovu lizinga u izveštaju o finansijskom položaju (bilansu stanja). U narednom pasusu objašnjene su metode vrednovanja koje se primenjuju na takav lizing

Prilikom početne primene MSFI 16, obaveza po osnovu lizinga se odmerava za svaki lizing posebno po sadašnjoj vrednosti preostalih plaćanja lizinga, diskontovanoj primenom inkrementalne kamatne stope zaduživanja zakupca na datum početne primene. Banka je takođe odlučila da primeni sledeće praktična rešenja prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga:

- primena jedinstvene diskontne stope na portfolio lizinga sa razumno sličnim karakteristikama;
- za lizing ugovore čiji je period zakupa na 12 meseci od datuma prve primene kao i za lizing ugovore sredstava malih vrednosti bez promena računovodstvenog obuhvatanja u odnosu na MRS 17

Prilikom početne primene MSFI 16, sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja se početno odmerava u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga korigovanoj za sva eventualna plaćanja lizinga na datum ili pre početka lizinga koja su priznata u izveštaju o finansijskom položaju odmah nakon datuma početne primene. Navedeni izbor metoda će biti primenjen za sva sredstva u obuhvatu MSFI 16.

Takođe, prilikom početnog odmeravanja sredstava koja predstavljaju pravo korišćenja, Banka će isključiti početne direktne troškove iz odmeravanja sredstva koje predstavlja pravo korišćenja na datum početne primene.

Naknadno, Banka će:

- priznati amortizaciju sredstva koje predstavlja pravo korišćenja i trošak kamate na obavezu po osnovu lizinga u bilansu uspeha;
- razdvojiti ukupan novčani iznos plaćen na ime glavnice lizinga (koji predstavlja u okviru novčanih tokova iz aktivnosti finansiranja) od iznosa plaćene kamate (koji predstavlja u okviru novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti) u izveštaju o tokovima gotovine.

Neće se menjati računovodstvo operativnog lizinga u slučaju onih ugovora o operativnom lizingu koji na dan 1. januara 2019. godine imaju preostali period lizinga u trajanju od 12 meseci ili kraći, i predmete lizinga male vrednosti (kao što su kompjuteri, kancelarijski nameštaj i slično). U navedenim slučajevima, Banka će odabrati mogućnost koju dozvoljava MSFI 16 da troškove lizinga priznaje proporcionalnom metodom.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Banka ima preuzete obaveze po osnovu neotkazivih ugovora o operativnom lizingu u iznosu od 955,204 hiljada dinara (napomena 42.2). Navedene obaveze uključuju obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost odnosno poreza na dohodak građanin i najvećim delom se odnose na zakup poslovnog prostora za filijale, ekspoziture i bankomate.

Preliminarna analiza ugovora ukazuje na to da se najvećim delo gore navedeni iznos odnosi na ugovore o lizingu koji nisu kratkoročni i nemaju predmete lizinga male vrednosti, na osnovu čega će Banka na dan 1. januara 2019. godine priznati sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja i odgovarajuću obavezu po osnovu lizinga u iznosu od 708,758 hiljada dinara.

Procenjeni uticaj na bilans uspeha za 2019. godinu je smanjenje ostalih poslovnih rashoda za iznos od 188 miliona dinara, povećanje troškova amortizacije za 182 miliona dinara i povećanje rashoda od kamata za 11 miliona dinara

U skladu sa MSR 17, sva plaćanja operativnog lizinga se prikazuju u okviru novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti. Uticaj promena koje uvodi MSFI 16 ogleda se i u procenjenom smanjenju priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 188 miliona dinara i istovremenom povećanju odliva gotovine iz aktivnosti finansiranja za isti iznos.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)****2.8. Prva primena MSFI 16 (nastavak)***iii. Uticaj na računovodstvo zakupca (nastavak)*

Prikaz finansijskog uticaja usvajanja I primene MSFI 16 prikazan je u narednoj tabeli (odnosi se samo na ugovore o lizingu zaključene ili produžene pre 1. januara 2019. godine):

<i>U hiljadama dinara</i>	1. januar 2019. godine	Godina koja se završila 31. decembra 2019. godine
Sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja	708,758	
Obaveza po osnovu lizinga	708,758	
Očekivani uticaj na bilans uspeha:		
- Povećanje troškova amortizacije		181,593
- Povećanje rashoda od kamata		10,679
- Smanjenje ostalih troškova		(187,667)
Očekivani uticaj na izveštaj o tokovima gotovine:		
- Povećanje/(smanjenje) neto priliva/odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti		187,667
- (Smanjenje)/povećanje neto priliva/odliva iz aktivnosti finansiranja		(187,667)

iv. Procenjeni uticaj na finansijske pokazatele, kovenante i ostale aranžmane

Efekat prve primene MSFI 16 na pokazatelj odnvnog akcijskog kapitala (CET 1) iznosio bi minus 0.11%, dok bi efekat na prinos na ukupnu aktivu iznosio minus 0.002%.

v. Značajne procene i prosuđivanja prilikom primene MSFI 16

Primena MSFI 16 zahteva korišćenje prosuđivanja prilikom pravljenja određenih procena i pretpostavki koje utiču na odmeravanje finansijskih obaveza po osnovu lizinga i sredstava koja predstavljaju pravo korišćenja, kao što su, između ostalih:

- utvrđivanje preostalog perioda trajanja lizinga za ugovore o lizingu koji su zaključeni pre 1. januara 2019. godine;
- utvrđivanje inkrementalne pasivne kamatne stope za potrebe diskontovanja budućih tokova gotovoine;
- utvrđivanje ekonomskog korisnog veka i stopa amortizacije za sredstva koja predstavljaju pravo korišćenja priznata na dan 1. januara 2019. godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Banke.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9, slično kao i na finansijska sredstva koja su klasifikovana kao raspoloživa za prodaju ili koja se drže do dospeća prema MRS 39, takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata (nastavak)**

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamate tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat (odnosno hartije od vrednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju prema MRS 39) obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

3.3. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende su prikazane u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

3.5. Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.8. Operativni lizing**

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing. Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa. Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Počev od 1. januara 2019. godine Banka počinje da primenjuje MSFI 16 Lizing, a kako je detaljnije objašnjeno u napomeni 2.8.

3.9. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2017. godine: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Uzimajući u obzir izmene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica iz decembra 2018. godine, Banka se odlučila da u periodu od 5 godina a počev od 2018. godine (zaključno sa 2022. godinom) u svom poreskom bilansu priznaje kao rashod jednu petinu poreskog efekata koji proizilazi iz korekcija pozicija bilansa stanja po osnovu promene računovodstvene politike - prva primena MSFI 9.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametnuta od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključeni su u ostale troškove poslovanja.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijska sredstva i obaveze

Priznavanje

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. SPPI kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova,
- b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje i
- c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasifikuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI) i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti ili ih klasifikuje kao obaveze koje se drže radi trgovine.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje se u ostalom ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

Reklasifikacija (nastavak)

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasifikuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra "novim" finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjene vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjeno za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

Kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim na datum izveštavanja Banka priznaje samo kumulativne promene od početnog priznavanja u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao rezervisanje za gubitke za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobiti ili gubici po osnovu umanjena vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.10. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)***Prestanak priznavanja*

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svo vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u izveštaju o finansijskoj poziciji. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbira primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ukupnom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom izveštaju o finansijskoj poziciji, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode. Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrđenih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente, na osnovu drugih dostupnih utvrđenih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

Vrednovanje po fer vrednosti (nastavak)

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrđeni na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvredjenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvredjenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu. Drugim rečima, Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvredjenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezvredjenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvredjenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvredjenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.10. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)***Obezvredjenje finansijskih instrumenata (nastavak)*

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje inicijalne klasifikacije potraživanja je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Tri dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2. 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

U postupku obezvređenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvređene aktive tzv. problematičnog ili NPL portfolija odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvređeni u portfoliju odnosno koji su već u NPL statusu. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao tzv. POCI (Purchased and originated impaired credit assets) i ona se posebno vrednuje kroz kumulativnu promenu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta nakon inicijalnog priznavanja. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

Direktan otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju

Banka (u skladu sa Procedurom za direktan otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

3.11. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.12. Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Kredit i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Kredit i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi kredit i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, kredit i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovoreni novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjnim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.12. Krediti i potraživanja (nastavak)**

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

3.13. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjenje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava.

3.14. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

U ovu kategoriju spadaju finansijska sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je kako naplata ugovorenih novčanih tokova tako i prodaja finansijskog sredstva i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.15. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha**

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeno prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstane u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svode na FER vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Derivati

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanju i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka / gubitka po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.16. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti priznaje u okviru izveštaja o ostalom ukupnom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobitci i gubici iz ukupnog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata priznaje kroz ostali ukupan rezultat, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

3.17. Nekretnine i oprema*Priznavanje i vrednovanje*

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, oprema se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se isknižava. Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.17. Nekretnine i oprema (nastavak)***Amortizacija*

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	11.00% - 20.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.18. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.19. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 – Investicione nekretnine).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.20. Investicije u zavisna društva (nastavak)**

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknadiva vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknadivu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje "red po red" isih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicijalno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je banka preuzela po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

3.24. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima. U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.26. Beneficije zaposlenih (nastavak)**

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki obelodanjenih u napomeni 39.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisiju premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

3.28. Zarada po akcijama

Banka prikazuje osnovnu i umanjenu zaradu po akciji za sopstvene obične akcije. Osnovna zarada po akciji se računa deljenjem dobitka ili gubitka umanjenog za dividende koje pripadaju vlasnicima prioritetnih akcija Banke ponderisanim prosekom broja običnih akcija u opticaju tokom perioda.

Umanjena zarada po akciji se računa deljenjem korigovanog dobitka ili gubitka koji pripada vlasnicima običnih akcija za efekte preferencijalnih, nezamenljivih akcija, ponderisanim prosekom broja običnih akcija i zamenljivih akcija koje su u opticaju tokom perioda.

3.29. Informacije po segmentima

Banka prati i obelodanjuje poslovanje po segmentima – poslovnim linijama (napomena 7). Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

3.30. Poslovne kombinacije

Kao što je obelodanjeno u napomeni 1. uz finansijske izveštaje na redovnoj sednici Skupštine AIK banke a.d., Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d., Beograd AIK banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d., Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Računovodstveno evidentiranje pripajanja Jubanke a.d. je izvršeno u skladu sa zahtevima MSFI 3 "Poslovne kombinacije".

Poslovne kombinacije računovodstveno se obuhvataju primenom metode sticanja koja podrazumeva identifikovanje sticaoca, određivanje datuma sticanja, priznavanje i odmeravanje prepoznatljive imovine i preuzetih obaveza, kao i priznavanje i odmeravanje goodwill-a ili dobitaka od povoljne kupovine. Stečena prepoznatljiva imovina i preuzete obaveze odmeravaju se po njihovim fer vrednostima na datum sticanja. Goodwill se priznaje kada iznos prenesene naknade za sticanje premašuje neto iznos stečene imovine i preuzetih obaveza u poslovnoj kombinaciji, dok se u suprotnom slučaju priznaju dobiti od povoljne kupovine.

Rezultat poslovanja Jubanke a.d., Beograd u periodu od datuma sticanja, odnosno dana kada je Banka stekla kontrolu do datuma pripajanja je prikazan u bilansu uspeha, u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi. Detaljna obelodanjivanja poslovne kombinacije, kao i strukture bilansa uspeha gde je rezultat poslovanja Jubanke a.d., Beograd prikazan po pojedinačnim pozicijama bilansa uspeha, su data u napomeni 44. uz finansijske izveštaje.

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnike kapitala tj. akcionare, kreditore, deponente i regulatore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima,
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
- Politikom za upravljanje rizicima,
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Metodologijama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za merenje izloženosti pojedinim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnim politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnim politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima;
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova. Dodatno, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 120 dana;
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteo za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku ulaganja i ostalim rizicima i po potrebi Izvršnom odboru predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komiteo za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komiteo za praćenje klijenata su odgovorni za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovih Komitea je da razmatraju potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzmu određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komiteo su takođe zaduženi za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka na sastancima Komitea. Komiteo za praćenje klijenata privrede, javnog i finansijskog sektora i Komiteo za praćenje klijenata stanovništva i malih klijenata se sastaju najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Nadležnosti (nastavak)

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analiziraju kreditni portfolio, a takođe predlažu mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor;
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora i finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u aplikativni sistem i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika,
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje problematičnim klijentima-pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno upravljanje svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate, upravljanje plasmanim a u kašnjenju koji pripadaju fizičkim licima i preduzetnicima i rana naplata tih plasmana.. Ovaj Sektor je zadužen za praćenje problematičnih plasmana, sprovođenje analize i identifikovanje potencijalne strategije naplate potraživanja.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom riziku i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti, riziku ulaganja i riziku zemlje porekla.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****4.1. Kreditni rizik**

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr.

Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr.

U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman, vrši se u okviru organizacionih delova Banke u kojima je predmetni zahtev za plasman podnet, a konačnu Procenu kreditnog rizika po zahtevanom plasmanu vrši Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, odnosno Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP u zavisnosti od sektora kome dužnik pripada.

Kreditni predlog se formira na osnovu analize podataka iz finansijskog izveštaja dužnika, podataka o zaduženosti na osnovu podataka dobijenih od samih dužnika i podataka iz izveštaja iz Kreditnog biroa, podataka iz RIR-a o likvidnosti računa, podataka o poslovnim odnosima sa kupcima i dobavljačima koje dostavlja dužnik zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom, podataka iz poslovnog ili biznis plana i dr. U analizi, Banka se pridržava zahteva regulative Narodne banke Srbije kao i internih procedura, a sve u cilju procene potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja plasmana zahtevaju se određena sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/grupe povezanih lica se vrši u okviru Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Službe za ranu naplatu od fizičkih lica i Službe monitoringa.

Praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke se vrši u Službi monitoringa, kao i u okviru Službe kontrole kreditnog rizika.

Na nivou kreditnog portfolija Sektor kontrole rizika/Služba kontrole kreditnog rizika vrši, najmanje jednom kvartalno, klasifikaciju potraživanja i obračun rezerve za procenjene gubitke, kao i obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: Metodologija za procenu obezvređenja).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Banka najmanje na mesečnom nivou za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja,
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i
- obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih gubitaka.

Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a,

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

Banka je identifikovala parametre čija identifikacija odražava ili može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Docnja od 30 do 90 dana,
- Pogoršanje klasifikacije u odnosu na inicijalno priznavanje,
- Potraživanje je restrukturirano usled finansijskih poteškoća dužnika,

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Obračun obezvređenja–Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja–Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja–Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženost sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Procena na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera sa Komiteta za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

Grupna procena

Za sve ostale izloženosti primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe 1-5 koji su grupisani prema kriterijumu dana kašnjenja (rejting 1 imaju dužnici koji ne kasne, rejting 2: 1-30 dana kašnjenja, rejting 3: 31-60 dana kašnjenja, rejting 4: 61-90 kašnjenja i grupa 5 predstavlja dužnike koji se nalaze u statusu default-a, odnosno neizmirenja obaveza).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****4.1. Kreditni rizik (nastavak)***Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama*

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj se banka nalazi.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka obračunava dodatnu ispravku po osnovu rizika zemlje za klijente sa značajanim izloženostima iz zemalja koje imaju rejting koji ih svrstava u nivo kreditnog kvaliteta 4 i lošiji.. Za navedene klijente, stopa ispravke se obračunava tako što se obračunati PD uvećava za PD koji nosi država porekla.

Rezerva za procenjene gubitke

U skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka pored procene obezvređenja tj. obračuna ispravke vrednosti potraživanja, obračunava i rezerve za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki. Ovaj obračun se vrši u skladu sa interno definisanom Metodologijom za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

U ovoj proceni sagledavaju se finansijsko stanje odnosno kreditna sposobnost dužnika, blagovremenost u izmirivanju obaveza (trenutna i u poslednjih godinu dana) i kvalitet sredstava obezbeđenja potraživanja (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja).

Na osnovu navedenih parametara potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od kategorija A,B,V,G i D. Na osnovu izvršene klasifikacije obračunava se rezerva za procenjene gubitke primenom odgovarajućih procenata za svaku od navedenih kategorija A (0%), B (2%), V (15%), G (30%) i D (100%).

Banka je pri obračunu potrebne rezerve za procenjene gubitke po potraživanjima od dužnika iz nefinansijskog i nedržavnog sektora izvršila dozvoljeno umanjenje iznosa potrebne rezerve u svemu u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Dodatno u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, Banka obračunava i potrebnu rezervu za procenjene gubitke koja predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od osnovnog kapitala Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pregled aktive

	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2018.		
	Bruto potraživanje	Ispravka	Neto
I Bilansne stavke	<u>191,777,234</u>	<u>(4,817,970)</u>	<u>186,959,264</u>
Gotovina i sredstva kod centrale banke	24,069,861	(4,092)	24,065,769
Založena finansijska sredstva	1,616,162	-	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	10,564	-	10,564
Hartije od vrednosti	28,220,534	(177,498)	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18,183,922	(178,284)	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	118,323,379	(4,231,236)	114,092,143
Ostala sredstva	<u>1,352,812</u>	<u>(226,860)</u>	<u>1,125,952</u>
II Vanbilansne stavke	<u>13,457,802</u>	<u>(218,712)</u>	<u>13,239,090</u>
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	12,353,937	(212,261)	12,141,676
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	<u>1,103,865</u>	<u>(6,451)</u>	<u>1,097,414</u>
Ukupno	<u>205,235,036</u>	<u>(5,036,682)</u>	<u>200,198,354</u>

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2017.		
	Bruto potraživanje	Ispravka	Neto
I Bilansne stavke	<u>201,138,671</u>	<u>(12,004,811)</u>	<u>189,133,860</u>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	28,942,476	-	28,942,476
Založena finansijska sredstva	1,001,077	-	1,001,077
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20,984	-	20,984
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7,220,047	-	7,220,047
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	23,835,852	-	23,835,852
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	908,584	(571,494)	337,090
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12,647,451	(330,155)	12,317,296
Kredit i potraživanja od komitenata	124,884,863	(10,583,509)	114,301,354
Ostala sredstva	<u>1,677,337</u>	<u>(519,653)</u>	<u>1,157,684</u>
II Vanbilansne stavke	<u>12,883,195</u>	<u>(125,217)</u>	<u>12,757,978</u>
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	11,747,397	(123,640)	11,623,757
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	<u>1,135,798</u>	<u>(1,577)</u>	<u>1,134,221</u>
Ukupno	<u>214,021,866</u>	<u>(12,130,028)</u>	<u>201,891,838</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive:

Kreditni i potraživanja od komitenata	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	89,719,668	10,822,015	24,343,181	-	124,884,863
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	84,791,709	5,996,243	19,012,800	-	109,800,752
–Prelazak u stage 2	4,561,243	4,489,733	188,324	-	9,239,300
–Prelazak u stage 3	366,717	336,039	5,142,057	-	5,844,813
Promene koje nisu rezultirale u prestanku priznavanja	831,659	1,093,302	190,434	-	2,115,395
Nova finansijska sredstva	58,034,830	2,604,207	833,953	-	61,472,990
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(45,088,264)	(5,582,645)	(11,518,669)	-	(62,189,578)
Otpisi	(17,395)	(5,486)	(7,939,744)	-	(7,962,625)
Ostale promene	(176)	(26)	2,534	-	2,332
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	<u>103,480,323</u>	<u>8,931,367</u>	<u>5,911,689</u>	-	<u>118,323,379</u>
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	<u>(2,433,018)</u>	<u>(221,681)</u>	<u>(1,576,537)</u>	-	<u>(4,231,236)</u>
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	8,775,453	93,998	3,778,000	-	12,647,451
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	8,775,453	93,998	550,178	-	9,419,629
–Prelazak u stage 3	-	-	3,227,822	-	3,227,822
Nova finansijska sredstva	13,894,706	-	4,847	-	13,899,553
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(4,562,784)	(93,900)	(3,713,828)	-	(8,370,512)
Otpisi	-	-	7,255	-	7,255
Ostale promene	256	(98)	17	-	175
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	<u>18,107,631</u>	<u>-</u>	<u>76,292</u>	-	<u>18,183,922</u>
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	<u>(123,921)</u>	<u>-</u>	<u>(54,363)</u>	-	<u>(178,284)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine
4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Hartije od vrednosti	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	31,390,651	-	573,832	-	31,964,483
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	26,705,099	-	-	-	26,705,099
–Prelazak u stage 2		-	-	-	-
–Prelazak u stage 3	4,685,552	-	573,832	-	5,259,384
Nova finansijska sredstva	11,340,099	-	-	-	11,340,099
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(14,682,439)	-	(401,610)	-	(15,084,049)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	28,048,312	-	172,222	-	28,220,534
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(5,280)	-	(172,218)	-	(177,498)
Ostalo	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	1,045,796	31,820	1,621,782	-	2,699,398
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	1,031,785	15,177	888,980	-	1,935,942
–Prelazak u stage 2	2,135	16,024	655	-	18,814
–Prelazak u stage 3	11,875	618	732,149	-	744,642
Nova finansijska sredstva	1,560,510	4,499	17,625	-	1,582,634
Finans. sredstva koja su prestala sa prizn.	(851,632)	(17,257)	(401,277)	-	(1,270,166)
Otpisi	(1,577)	(141)	(30,636)	-	(32,354)
Ostale promene	1,333	171	(1,478)	-	26
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	1,754,429	19,091	1,206,018	-	2,979,538
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(14,407)	(170)	(212,283)	-	(226,860)
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	28,942,476	-	-	-	28,942,476
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	28,942,476	-	-	-	28,942,476
Nova finansijska sredstva	174,753	-	-	-	174,753
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(5,047,368)	-	-	-	(5,047,368)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	24,069,861	-	-	-	24,069,861
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(4,092)	-	-	-	(4,092)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2017. godine	12,185,061	512,639	185,495	-	12,883,195
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	12,152,860	321,627	127,220	-	12,601,707
–Prelazak u stage 2	29,277	190,865	9,893	-	230,035
–Prelazak u stage 3	2,924	147	48,382	-	51,453
Nova finansijska sredstva	7,955,058	102,597	40,010	-	8,097,665
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(7,118,795)	(270,518)	(133,745)	-	(7,523,058)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	13,021,324	344,718	91,760	-	13,457,802
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(198,563)	(17,331)	(2,818)	-	(218,712)

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom godine po klasama aktive:

Kredit i potraživanja od komitenata	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2017. godine	(1,543,784)	(144,477)	(8,895,248)	-	(10,583,509)
Prvi efekti primene MSF19	(477,371)	(224,209)	86,239	-	(615,341)
Ispravka vrednosti na 1. januar 2018. godine	(2,021,155)	(368,686)	(8,809,009)	-	(11,198,850)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(1,956,162)	(158,213)	(8,012,002)	-	(10,126,377)
–Prelazak u stage 2	(60,619)	(192,081)	(26,057)	-	(278,757)
–Prelazak u stage 3	(4,374)	(18,392)	(770,950)	-	(793,716)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(145,330)	(95,694)	(1,358,228)	-	(1,599,252)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	157,405	137,378	557,885	-	852,668
Promene koje nisu rezultirale u prestanku priznavanja	(8,358)	(98)	(5,336)	-	(13,792)
Nova finansijska sredstva	(5,201,621)	(893,073)	(1,765,404)	-	(7,860,098)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,769,418	992,696	1,856,320	-	7,618,434
Otpisi	17,395	5,487	7,939,744	-	7,962,626
Uticaj kursa	(947)	283	10,025	-	9,361
Ostale promene	175	26	(,2534)	-	(2,333)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(2,433,018)	(221,681)	(1,576,537)	-	(4,231,236)

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2017. godine	(103,323)	(414)	(226,418)	-	(330,155)
Prvi efekti primene MSF19	(6,470)	316	70,918	-	64,764
Ispravka vrednosti na 1. januar 2018. godine	(109,793)	(98)	(155,500)	-	(265,391)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(109,793)	(98)	(131,644)	-	(241,535)
–Prelazak u stage 3	-	-	(23,856)	-	(23,856)
Nova finansijska sredstva	(37,016)	-	(109,144)	-	(146,160)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	23,045	-	203,691	-	226,736
Otpisi	-	-	7,249	-	7,249
Uticaj kursa	99	-	(676)	-	(577)
Ostale promene	(256)	98	17	-	(141)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(123,921)	-	(54,363)	-	(178,284)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Hartije od vrednosti	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2017. godine	(7,027)	-	(564,467)	-	(571,494)
Prvi efekti primene MSFI9	2,918	-	(233)	-	2,685
Ispravka vrednosti na 1. januar 2018. godine	(4,109)	-	(564,700)	-	(568,809)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(4,110)	-	(390,026)	-	(394,136)
–Prelazak u stage 3	-	-	(174,673)	-	(174,673)
Nova finansijska sredstva	(6,978)	-	(1,201)	-	(8,180)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	5,802	-	3,697	-	9,499
Otpisi	-	-	389,986	-	389,986
Uticao kursa	6	-	-	-	6
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(5,280)	-	(172,218)	-	(177,498)

Ostalo	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2017. godine	(3,429)	(219)	(516,005)	-	(519,653)
Prvi efekti primene MSFI9	3,149	(899)	4,497	-	6,747
Ispravka vrednosti na 1. januar 2018. godine	(280)	(1,118)	(511,508)	-	(512,906)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(256)	(880)	(12,388)	-	(13,524)
–Prelazak u stage 2	(4)	(19)	(429)	-	(452)
–Prelazak u stage 3	(20)	(219)	(498,665)	-	(498,904)
Nova finansijska sredstva	(44,975)	(2,091)	(70,243)	-	(117,309)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	30,601	3,069	337,309	-	370,979
Otpisi	1,577	141	30,658	-	32,376
Uticao kursa	3	-	(3)	-	-
Ostale promene	(1,333)	(171)	1,478	-	(26)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(14,407)	(170)	(212,283)	-	(226,860)

Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Nova finansijska sredstva	(44,076)	-	-	-	(44,076)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	39,980	-	-	-	39,980
Uticao kursa	4	-	-	-	4
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(4,092)	-	-	-	(4,092)

Vanbilansna potraživanja	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2017. godine	(111,126)	(1,492)	(12,599)	-	(125,217)
Prvi efekti primene MSFI9	(22,506)	(15,132)	(2,621)	-	(40,259)
Ispravka vrednosti na 1. januar 2018. godine	(133,632)	(16,624)	(15,220)	-	(178,384)
–Prelazak u stage 1	(133,503)	(2,277)	(13,600)	-	(149,380)
–Prelazak u stage 2	(99)	(14,342)	(199)	-	(14,640)
–Prelazak u stage 3	(30)	(5)	(1,421)	-	(1,456)
Nova finansijska sredstva	(285,120)	(13,345)	(5,686)	-	(304,151)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	219,906	12,638	18,088	-	250,632
Uticao kursa	283	-	-	-	283
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(198,563)	(17,331)	(2,818)	-	(218,712)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku tabele koje analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

Gotovina i sredstva kod centralne banke	31.12.2018.			31.12.2017.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Nizak	24,069,861	-	-	28,942,476
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	24,069,861	-	-	28,942,476
Ispravka vrednosti	(4,092)	-	-	-
Hartije od vrednosti	Stage 1	31.12.2018. Stage 2	Stage 3	31.12.2017.
Nizak	27,859,574	-	4	31,260,717
Srednji	172,967	-	-	139,084
Visok	15,771	-	172,218	564,682
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	28,048,312	-	172,222	31,964,483
Ispravka vrednosti	(5,280)	-	(172,218)	(571,494)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Stage 1	31.12.2018. Stage 2	Stage 3	31.12.2017.
Nizak	18,092,040	-	4,847	11,961,772
Srednji	15,591	-	46,408	111,222
Visok	-	-	25,036	574,457
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	18,107,631	-	76,291	12,647,451
Ispravka vrednosti	(123,921)	-	(54,363)	(330,155)
Kreditni i potraživanja od komitenata	Stage 1	31.12.2018. Stage 2	Stage 3	31.12.2017.
Nizak	67,772,197	1,201,838	28,723	63,963,749
Srednji	35,311,761	7,215,912	1,686,922	46,199,944
Visok	396,365	513,617	4,196,044	14,721,170
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	103,480,323	8,931,367	5,911,689	124,884,863
Ispravka vrednosti	(2,433,018)	(221,681)	(1,576,537)	(10,583,509)
Ostala sredstva	Stage 1	31.12.2018. Stage 2	Stage 3	31.12.2017.
Nizak	1,679,125	11,946	33,140	1,947,155
Srednji	62,449	5,008	8,462	70,958
Visok	12,855	2,137	1,164,416	2,004,089
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	1,754,429	19,091	1,206,018	4,022,202
Ispravka vrednosti	(14,407)	(170)	(212,283)	(519,627)
Vanbilansna potraživanja	Stage 1	31.12.2018. Stage 2	Stage 3	31.12.2017.
Nizak	11,234,441	182,830	46,305	10,519,648
Srednji	1,721,797	153,691	31,880	2,000,282
Visok	65,086	8,197	13,575	363,265
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	13,021,324	344,718	91,760	12,883,195
Ispravka vrednosti	(198,563)	(17,331)	(2,818)	(125,217)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća.

Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom. Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana.

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

	Restrukturirani		Reprogramirani	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Privredni klijenti	6,312,614	11,444,806	1,494,878	1,742,735
Stanovništvo	319,912	810,554	72,929	69,017
Ukupno	6,632,526	12,255,360	1,567,807	1,811,752

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima/delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sektor finansija i osiguranja	18,005,638	12,317,296
Sektor javnih preduzeća	9,997,462	11,519,782
Sektor privrednih društava	76,232,020	72,209,778
Sektor preduzetnika	883,168	879,820
Javni sektor	1,621,255	2,337,340
Sektor stanovništva	17,854,535	19,178,836
Sektor stranih lica	4,943,226	4,858,425
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	510,130	529,651
Sektor drugih komitenata	2,050,347	2,787,722
	132,097,781	126,618,650

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2018.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,246,616	14,759,648	999,375	18,005,639
Kreditni i potraživanja od komitenata	109,148,916	1,488,402	3,454,824	114,092,142
UKUPNO AKTIVA	111,395,532	16,248,050	4,454,199	132,097,781

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2017.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,676,884	6,648,375	992,037	12,317,296
Kreditni i potraživanja od komitenata	109,312,097	1,337,512	3,651,745	114,301,354
UKUPNO AKTIVA	113,988,981	7,985,887	4,643,782	126,618,650

Finansijska sredstva

	U hiljadama dinara
	31. decembar 2018.
Finansijska sredstva	
Založena finansijska sredstva	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	10,564
Hartije od vrednosti	28,043,036
UKUPNO:	29,669,762

	U hiljadama dinara
	31. decembar 2017.
Finansijska sredstva	
Založena finansijska sredstva	1,001,077
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20,984
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7,220,047
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	23,835,852
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	337,090
UKUPNO:	32,415,050

Založena finansijska sredstva se u celosti odnose na obveznice Republike Srbije u stranoj valuti - EUR raspoložive za prodaju.

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju se odnose na pozitivnu fer vrednost po SWAP transakcijama koje su se našle na dan 31. decembra 2018. godine i to od:

- Narodne banke Srbije i
- J.P. Morgan Structured PLC.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

Hartije od vrednosti obuhvataju:

- kupljene investicione jedinice fondova: Raiffeisen euro cash Beograd, Raiffeisen Cash Beograd i Erste Adriatic bond. Zagreb i Ilirika cash Dinar Beograd ;
- HOV namenjene trgovanju i
- Državne obveznice RS – kratkoročne i dugoročne (detaljnije u napomeni 24)

Hartije koje se drže do dospeća u celosti se odnose na eskont menica.

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažuje kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolaterala je prikazana prema fer vrednosti kolaterala, tako da je vrednost kolaterala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolaterala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolaterala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolaterala.

Vrednost kolaterala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazan je u sledećim tabelama

	U hiljadama dinara				
	31. decembar 2018.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	38,516,594	-	3,540,100	26,680,298	68,736,992
Preduzetnici	302,537	-	87,819	18,776	409,132
Ukupno privredni klijenti	38,819,131	-	3,627,919	26,699,074	69,146,124
Gotovinski krediti	152,956	-	172,333	-	325,289
Kreditne kartice	4,929	-	438,335	-	443,264
Tekući računi-overdraft	-	-	21,078	-	21,078
Stambeni krediti	6,690,573	-	123,807	6,172	6,820,552
Poljoprivredni krediti	287,909	-	399	2,193	290,501
Ostalo	31,168	-	4,964	25,689	61,821
Ukupno stanovništvo	7,167,535	-	760,916	34,054	7,962,505
Ukupno	45,986,666	-	4,388,835	26,733,128	77,108,629

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2018. godina: 4,209,326 hiljada dinara).

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama, zaloge na plemenitim metalima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (nastavak)

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV racio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.	U hiljadama dinara 31. decembar 2017.
<50%	1,857,282	1,922,102
51% - 70%	2,351,586	2,617,378
71% - 100%	2,830,377	2,945,376
100% - 150%	573,838	701,031
>150%	55,492	55,664
Ostali	-	-
Ukupno	7,668,575	8,241,551
<i>Prosečni LTV</i>	57%	52%

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	31. decembar 2018.	U hiljadama dinara 31. decembar 2017.
Poslovni objekti (napomena 34)	1,475,803	1,435,890
Stalna sredstva namenjena prodaji (napomena 32)	20,193	69,356
Oprema (napomena 34)	20,464	20,464
Ukupno	1,516,460	1,525,710

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati:

- stanja na dinarskom i deviznim računima,
- stanja i odnos bilansnih pozicija,
- promene odnosa pojedinih bilansnih pozicija,
- apsolutne i prosečne visine depozita,
- promenu kvaliteta kreditnog portfolija,
- oscilacije i trend kretanja depozita najznačajnijih deponenata,
- vanbilansne pozicije radi utvrđivanja potencijalnih odliva sredstava,
- međusobnu povezanost rizika likvidnosti izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti,
- izveštaje o pokazatelju likvidnosti i užem pokazatelju likvidnosti,
- planove priliva i odliva sredstava.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi GAP analizu kao i stres testiranje.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti koji su se u toku 2018. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti	
	1.1.- 31.12.2018.	1.1.- 31.12.2017.	1.1.- 31.12.2018.	1.1.- 31.12.2017.
Na dan 31.12.	2.1459	1.9076	1.9504	1.5932
Prosek godine	2.6864	2.5867	2.2116	2.2247
MAX	3.3887	3.4381	3.0849	2.8985
MIN	1.6103	1.4263	1.3032	1.1258
Regulatorni limit	1.00		0.70	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka definiše i interne limite na osnovu internog izveštaja GAP likvidnosti koji se odnose na kumulativne GAP-ove sa uključenim dodatnim kapacitetom likvidnosti (CBC). Dodatni kapacitet likvidnosti čini imovina koja se smatra visoko likvidnom, odnosno imovina pogodna za zalogu koja može biti pretvorena u likvidnost u toku jednog dana. Pored toga, Banka je za GAP likvidnosti koji se odnosi na kritični scenario likvidnosti (stres test) postavila i interni Time to Wall limit koji pokazuje maksimalni vremenski horizont likvidnosti odnosno broj dana kada je kumulativni GAP veći od 0.

Usklađenost sa interno definisanim limitima na osnovu internog izveštaja GAP likvidnosti na 31. decembar 2018. godine prikazana je u nastavku:

	1 dan	2-7 dana	8-30 dana	2 meseca	3 meseca	4-6 meseci	6-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina
Kumulativni GAP / Ukupna aktiva (%)	13.26%	13.57%	10.90%	8.69%	8.66%	15.08%	20.91%	17.97%	21.35%
LIMIT (%)	4%	4%	4%	2.50%	2.50%	2.50%	2.50%	1%	-2.50%

Usklađenost sa interno definisanim Time to Wall limitom koji se odnosi na interni GAP likvidnosti u stresnim situacijama (kritični scenario likvidnosti) prikazana je u nastavku:

	U hiljadama dinara				
	1 dan	2-7 dana	8-30 dana	2 meseca	3 meseca
TTW 3M>0	21,059,357	21,205,587	15,134,717	9,563,641	7,581,157

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju. Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obaveštena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive je dat u nastavku na dan 31. decembar za 2018. i 2017. godinu. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim smešteni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.						
	Do 1 meseca	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	24,065,769	-	-	-	-	-	24,065,769
Založena finansijska sredstva	20,007	-	-	-	1,596,155	-	1,616,162
Potrazivanje na osnovu derivata	10,564	-	-	-	-	-	10,564
Hartije od vrednosti	9,204,167	290,025	1,671,048	1,044,879	12,098,860	3,734,057	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	9,776,300	694,260	5,885,204	38,407	245,127	1,366,340	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	2,798,015	5,096,893	13,368,955	28,065,868	57,708,930	7,053,482	114,092,143
Ostala sredstva	1,125,952	-	-	-	-	-	1,125,952
UKUPNO AKTIVA	47,000,774	6,081,178	20,925,207	29,149,154	71,649,072	12,153,879	186,959,264
Obaveze na osnovu fin. derivata	8,499	432	-	-	-	-	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin. org. i centralnoj banci	8,918,774	95,333	72,975	127,672	3,165	-	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze komitentima	77,888,435	11,427,562	8,113,160	14,135,335	26,649,574	936,625	139,150,691
Ostale obaveze	871,195	5,770	6,978	6,437	68,045	672	959,097
UKUPNO OBAVEZE	87,686,903	11,529,097	8,193,113	14,269,444	26,720,784	937,297	149,336,638
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(40,686,129)	(5,447,919)	12,732,094	14,879,710	44,928,288	11,216,582	37,622,626
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(40,686,129)	(46,134,048)	-33,401,954	-18,522,244	26,406,044	37,622,626	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2017.						
	Do 1 meseca	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	28,942,476	-	-	-	-	-	28,942,476
Založena finansijska sredstva	388,372	-	-	60,526	552,179	-	1,001,077
Fin. sred. po fer vrednosti kroz BU namenjena trgovanju	20,984	-	-	-	-	-	20,984
Fin. sred. koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz BU	4,685,552	68,453	8,025	1,223,212	1,234,805	-	7,220,047
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1,505,436	2,784,083	1,071,597	555,862	14,864,452	3,054,422	23,835,852
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	59,493	48,717	34,771	59,479	134,630	-	337,090
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	10,594,405	320,316	271	12,806	116	1,389,382	12,317,296
Kredit i potraživanja od komitenata	4,956,134	5,069,482	12,699,008	25,469,499	51,271,508	14,835,723	114,301,354
Ostala sredstva	1,181,374	-	-	-	-	-	1,181,374
UKUPNO AKTIVA	52,334,226	8,291,051	13,813,672	27,381,384	68,057,690	19,279,527	189,157,550
Fin. obaveze po fer vrednosti	7,950	-	-	-	-	-	7,950
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin. org. i centralnoj banci	2,636,491	869	60,869	118,523	2,962	-	2,819,714
Depoziti i ostale obaveze komitentima	78,388,256	14,546,091	10,296,074	19,733,647	19,432,838	781,972	143,178,878
Ostale obaveze	1,415,853	2,511	4,549	9,088	39,558	449	1,472,008
UKUPNO OBAVEZE	82,448,550	14,549,471	10,361,492	19,861,258	19,475,358	782,421	147,478,550
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	(30,114,324)	(6,258,420)	3,452,180	7,520,126	48,582,332	18,497,106	41,679,000
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	(30,114,324)	(36,372,744)	(32,920,564)	(25,400,438)	23,181,894	41,679,000	

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.3. Tržišni rizici**

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom cele 2018. godine bila izložena deviznom riziku.

Genovnom riziku je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2018. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.6 milijardi dinara. Od IV kvartala 2018. godine, Banka je počela da obračunava kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Banka u toku 2018. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena;
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2018.godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Na dan 31. decembar	13.55%	7.29%
MAX	15,74%	19.91%
MIN	5,70%	0.02%
Regulatorni limit	Max 20%	Max 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2018. godine:

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	U hiljadama dinara 31. decembar 2018 Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,484,604	151,220	169,252	17,316	12,822,392
Založena finansijska sredstva	134,252	-	-	-	134,252
Hartije od vrednosti	14,761,093	-	-	-	14,761,093
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	15,316,367	1,691,902	115,588	40,221	17,164,078
Kredit i potraživanja od komitenata	58,196,064	1,648,869	2,431,330	-	62,276,263
Ostala sredstva	999,479	42	3,042	-	1,002,563
UKUPNO AKTIVA	101,891,859	3,492,033	2,719,212	57,537	108,160,641
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,898,643	225,821	101	-	6,124,565
Depoziti i ostale obaveze komitentima	89,126,221	4,682,054	1,555,973	53,127	95,417,375
Rezervisanja	112,760	3,821	-	950	117,531
Ostale obaveze	167,106	41,795	1,405	1,364	211,670
UKUPNO OBAVEZE	95,304,730	4,953,491	1,557,479	55,441	101,871,141
Vanbilans - Neto spot pozicija	(55,553)	1,449,531	(1,163,360)	-	230,618
Duga devizna pozicija	6,531,576	-	-	8,086	6,539,662
Kratka devizna pozicija	-	11,927	1,627	5,990	19,544
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2018. godine	6,531,576	(11,927)	(1,627)	8,086	6,539,662

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

U hiljadama dinara
31. decembar 2017

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13,881,307	131,743	150,754	18,115	14,181,929
Založena finansijska sredstva	552,179	-	-	-	552,179
Fin. sred. koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz BU	5,988,806	1,231,237	-	-	7,220,043
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7,820,028	-	-	-	7,820,028
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	84,750	-	-	-	84,750
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	7,647,978	1,270,168	108,142	73,829	9,100,117
Kredit i potraživanja od komitenata	64,670,391	3,121,666	2,567,333	-	70,359,390
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	1,619,721	42,378	126,606	16	1,788,721
UKUPNO AKTIVA	102,265,160	5,797,192	2,952,835	91,960	111,107,147
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	256,197	1,780,024	851	323	2,037,395
Depoziti i ostale obaveze komitentima	99,001,679	3,976,142	1,452,113	61,515	104,491,449
Rezervisanja	137,060	523	304	528	138,415
Ostale obaveze	280,500	60,351	3,221	4,057	348,129
UKUPNO OBAVEZE	99,675,436	5,817,040	1,456,489	66,423	107,015,388
Vanbilans - Neto spot pozicija	330,764	25,271	(1,545,375)	(22,755)	(1,212,095)
Duga devizna pozicija	2,920,488	5,423	-	2,782	2,928,693
Kratka devizna pozicija	-	-	49,029	-	49,029
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2017. godine	2,920,488	5,423	(49,029)	2,782	2,928,693

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.3. Tržišni rizici (nastavak)****4.3.1. Devizni rizik (nastavak)**

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika. Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

	Pokazatelj deviznog rizika (%)	31. decembar 2018. godine Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (15%)	15.32%	7,392,661

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

4.3.2 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basis risk);
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovoreni odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza (Metod modifikovanog trajanja), Metod promene Basis Point Value - BPV metodologija, Racio analiza i Stres testovi.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.3. Tržišni rizici (nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)**

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite izloženosti BPV efektu (po valuti i ukupno), limit racija koeficijenta dispariteta i limit Kamatnog GAP-a modifikovanog trajanja pri standardnom kamatnom šoku od 200 BP u odnosu na regulatorni kapital Banke. U toku 2018. godine nije bilo probijanja interno postavljenih limita. U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita na 31. decembar 2017. i 2018. godine:

	<u>Limiti</u>	<u>31. decembar 2018. godine</u>	<u>31. decembar 2017. godine</u>
Koeficijent dispariteta	0.9-1.5	1.10	1.15
Izloženost Banke kamatnom riziku – BPV metodologija ukupna izloženost (000 RSD)	35,000	10,507	11,204
Izloženost Banke kamatnom riziku – Gap modifikovanog trajanja pri kamatnom šoku od 200bp (%)	Max 20%	2.45%	2.24%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.								
	Do 1 mesec	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20,012,651	-	-	-	-	-	20,012,651	4,053,118	24,065,769
Založena finansijska sredstva	20,007	-	-	-	1,596,155	-	1,616,162	-	1,616,162
Potrazivanje na osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	10,564	10,564
Hartije od vrednosti	4,653,132	-	1,500,000	1,348,070	11,675,132	3,615,247	22,791,581	5,251,455	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,137,219	697,671	5,881,735	34,940	-	-	17,751,565	254,073	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	23,850,025	23,892,891	10,552,663	18,215,168	36,077,112	1,407,374	113,995,233	96,910	114,092,143
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,125,952	1,125,952
UKUPNO AKTIVA	59,673,034	24,590,562	17,934,398	19,598,178	49,348,399	5,022,621	176,167,192	10,792,072	186,959,264
Obaveze na osnovu fin. derivata	-	-	-	-	-	-	-	8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8,909,535	210,480	7,134	77,508	210	-	9,204,867	13,052	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze komitentima	76,437,863	13,985,247	8,098,246	13,570,640	26,030,358	291,517	138,413,871	736,820	139,150,691
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	959,097	959,097
UKUPNO OBAVEZE	85,347,398	14,195,727	8,105,380	13,648,148	26,030,568	291,517	147,618,738	1,717,890	149,336,638
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(25,674,364)	10,394,835	9,829,018	5,950,030	23,317,831	4,731,104	28,548,454	9,074,172	37,622,626
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(25,674,364)	(15,279,529)	-5,450,511	499,519	23,817,350	28,548,454	28,548,454	9,074,172	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	U hiljadama dinara								
	31. decembar 2017.								
	Do 1 mesec	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	25,502,365	-	-	-	-	-	25,502,365	3,440,111	28,942,476
Založena finansijska sredstva	385,000	-	-	60,000	539,051	-	984,051	17,026	1,001,077
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz BU namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	20,984	20,984
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz BU	4,679,679	-	-	1,189,386	1,184,727	-	7,053,792	166,255	7,220,047
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1,777,091	2,263,050	1,000,000	500,000	14,997,497	3,124,561	23,662,199	173,653	23,835,852
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	282,161	-	-	-	-	-	282,161	54,929	337,090
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,456,191	262,959	-	12,205	-	-	11,731,355	585,941	12,317,296
Kreditni i potraživanja od komitenata	35,005,643	20,254,476	6,497,854	16,683,961	28,975,887	5,331,777	112,749,598	1,551,756	114,301,354
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,181,374	1,181,374
UKUPNO AKTIVA	79,088,130	22,780,485	7,497,854	18,445,552	45,697,162	8,456,338	181,965,521	7,192,029	189,157,550
Finansijske obaveze po fer vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	7,950	7,950
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,465,634	136,370	-	68,365	2,962	-	2,673,331	146,383	2,819,714
Depoziti i ostale obaveze komitentima	73,769,237	21,194,521	9,630,487	18,776,757	18,785,479	294,033	142,450,514	728,364	143,178,878
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	1,472,008	1,472,008
UKUPNO OBAVEZE	76,234,871	21,330,891	9,630,487	18,845,122	18,788,441	294,033	145,123,845	2,354,705	147,478,550
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	2,853,259	1,449,594	-2,132,633	-399,570	26,908,721	8,162,305	36,841,676	4,837,324	41,679,000
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	2,853,259	4,302,853	2,170,220	1,770,650	28,679,371	36,841,676	36,841,676	4,837,324	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.3. Tržišni rizici (nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)**

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka;
- Preostalom dospećem odnosno stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na neto dobit i kapital Banke, i u toku 2018. godine nije bilo prekoračenja limita.

Standardni stres test podrazumeva scenario koji se bazira na pretpostavljenim kretanjima referentnih domicilnih i ino kamatnih stopa:

- Scenario 1 - Pad varijabilnih kamatnih stopa za 200 BP;
- Scenario 2 - Brži rast pasivnih od aktivnih kamatnih stopa (100 BP/50 BP)

	Limit (%)	Uticaj Scenarija 1 (u 000 RSD) na 31. decembar 2018. godine	Uticaj Scenarija 2 (u 000 RSD) na 31. decembar 2018. godine
Na dobit	50%	-9.78%	-1.41%
Na neto aktivu	10%	-0.30%	-0.12%
Na kapital	10%	-1.30%	-0.50%

Takođe, Banka posebno sagledava rizik opcije, odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita, analizirajući istorijsko ponašanje klijenata Banke uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća, odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Banka vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je na 31. decembra 2018. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.6 milijardi dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu kao i da je u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (Tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka je na 31. decembra 2018. obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

U toku cele godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2018. godine iznosio je 734.5 miliona dinara.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.4. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksternalizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim društvima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u banci.

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti, resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru),
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2018. godini kretala u okviru propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.6. Rizik izloženosti**

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije odnosi se na:

- Veliku izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% a najviše do 25% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala a u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke, zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na način naveden u prethodnoj alineji.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2018. godine izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je bila u okviru propisanih limita.

4.7. Rizik zemlje porekla

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos,
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji)
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje.

Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2018. godini kretala u okviru propisanih limita.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke. Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnom politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.8. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna,
- održavanje minimalnog regulatornog pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja,
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4,5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokrće zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Pored očuvanja kapitala Banka nastoji da isti uveća rasporedom ostvarene dobiti u akcijski kapital i rezerve Banke, na koji način obezbeđuje povećanje poslovne aktivnosti iz sopstvenih izvora (kapitala), i obezbeđenje sredstava za pokrće potencijalnih rizika za procenjene gubitke.

Banka je na dan 31. decembar 2018. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Osnovni akcijski kapital	45,647,310
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	<u>48,266,880</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	142,164,224
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	15,720,531
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	20,929,583
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>12,760</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min 4.5%)	25.53%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min 6%)	25.53%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min 8%)	<u><u>26.99%</u></u>
	U hiljadama dinara 31. decembar 2017.
Osnovni akcijski kapital	37,532,545
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	<u>40,152,115</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	133,285,301
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	2,928,774
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	16,843,638
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>52,297</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min 4.5%)	24.51%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min 6%)	24.51%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min 8%)	<u><u>26.22%</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (nastavak)**

Tokom 2018. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8%.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa bančinom Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektor kontrole rizika, Sektor sredstava i upravljanja bilansom, Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službu za planiranje, analizu i kontrolu i Službu unutrašnje revizije,
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala,
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala,
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva)
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/ispоруke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane).
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike,
- izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike,
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju*Rezervisanja za kreditne gubitke*

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici 3.9. - Identifikacija i vrednovanje obezvređenja.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolateralu. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)**5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju (nastavak)***Rezervisanja za kreditne gubitke (nastavak)*

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke*Vrednovanje finansijskih instrumenata*

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrdive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenivanja.

Tehnike procenivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrdive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrdivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrdivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 i MSFI 12, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano. Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elemenata kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

(a) moć nad entitetom u koji je investirao;

(b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i

(c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve pomenutih standarda, a na osnovu sopstvene procene, Banka je utvrdila da je u toku 2018. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala ali da nema obavezu sastavljanja konsolidovanih izveštaja na dan 31. decembra 2018. godine jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 27. Zakona o računovodstvu.

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti.

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2018.			
	Ukupna			
	aktiva/pasiva			
	po fer vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Založena finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	1,001,077	-	1,001,077
Potraživanja po osnovu derivata			10,564	10,564
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7,460,860			7,460,860
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat		20,281,693		20,281,693
Ukupno	7,460,860	21,282,770	20,984	28,754,194

U nivou 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interno razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u nivo 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti:

31. decembar 2018.

	<u>Knjigovo- dstvena vrednost</u>	<u>Fer Vrednost</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	114,092,143	114,310,076	-	-	114,310,076
HoV koje se vrednuju po am. vrednosti	300,483	311,684	-	-	311,684
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	139,150,691	139,452,039	-	-	139,452,039

Metodologija i pretpostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

7.1. Dohodovna pozicija Banke po segmentima

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Retail	31. decembar 2018.	
					Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	4,149,504	845,861	450,514	1,668,360	1,613,027	8,727,266
Rashodi kamata	(97,150)	(360,141)	(59,007)	(695,029)	(168,063)	(1,379,390)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	4,052,354	485,720	391,507	973,331	1,444,964	7,347,876
Prihodi od naknada i provizija	497,607	132,228	404,994	454,849	238,261	1,727,939
Rashodi naknada i provizija	(21,241)	(12,389)	(13,513)	(13,679)	(402,661)	(463,483)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	476,366	119,839	391,481	441,170	(164,400)	1,264,456
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	667,176	667,176
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	39,810	39,810
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	289,592	289,592
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	238,860	238,860
Ostali poslovni prihodi	316,221	31,633	117,694	19,953	66,175	547,694
Ukupni poslovni prihodi	4,963,332	1,009,722	973,202	2,143,162	2,914,041	12,242,319
Ukupni poslovni rashodi	(118,391)	(372,530)	(72,520)	(708,708)	(1,103,366)	(1,842,873)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	4,844,941	637,192	900,682	1,434,454	2,582,177	10,399,446
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,406,457)	(1,406,457)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(279,228)	(279,228)
Ostali prihodi	-	-	-	-	820,571	820,571
Ostali rashodi	-	-	-	-	(3,128,768)	(3,128,768)
Dobitak pre oporezivanja	4,844,941	637,192	900,682	1,434,454	(1,411,705)	6,405,564
Dobit pre oporezivanja (Banka)						6,405,564

* Pozicija Ostalo obuhvata sve prihode/rashode koji se ne odnose na prethodno navedene segmente, uključuje Treasury, kao i druge pozicije koje nisu direktno raspoređene za prikazane segmente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.1. Dohodovna pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije						31. decembar 2017.	
	Corporate	Public	SME	Retail	Ostalo*	Ukupno	
Prihodi od kamata	3,487,954	838,713	428,771	1,599,558	2,085,717	8,440,713	
Rashodi kamata	(143,275)	(419,260)	(63,629)	(734,210)	(268,528)	(1,628,902)	
Neto prihodi/rashodi po osnovu kamata	3,344,679	419,453	365,142	865,348	1,817,189	6,811,811	
Prihodi od naknada i provizija	408,151	110,735	261,633	326,865	175,355	1,282,739	
Rashodi naknada i provizija	(13,662)	(1,281)	(7,580)	(16,030)	(231,354)	(269,907)	
Neto prihodi/rashodi po osnovu naknada i provizija	394,489	109,454	254,053	310,835	(55,999)	1,012,832	
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	87,321	87,321	
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	34,300	34,300	
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	299,744	299,744	
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	(256)	(256)	
Ostali poslovni prihodi	317,546	19,424	109,769	2,571	218,512	667,822	
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	467,107	467,107	
Ukupni neto poslovni prihodi/rashodi	4,056,714	548,331	728,964	1,178,754	2,867,918	9,380,681	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,274,032)	(1,274,032)	
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(199,949)	(199,949)	
Ostali prihodi	-	-	-	-	8,956,181	8,956,180	
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,930,042)	(2,930,042)	
Dobitak pre oporezivanja	4,056,714	548,331	728,964	1,178,754	7,420,076	13,932,838	
Dobit pre oporezivanja (Banka)						13,932,838	

NAPOMENA: Raspored pozicija bilansa uspeha i bilansa stanja urađen je na bazi interne segmentacije klijenata. Alokacija prihoda i rashoda po segmentima urađena je za prihode i rashode od kamata, prihode i rashode od naknada kao i neto prihod/rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.2. Imovinska pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Retail	31. decembar 2018.	
					Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	24,065,769	24,065,769
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,616,162	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	10,564	10,564
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	28,043,036	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	18,005,638	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	77,734,400	11,520,529	6,944,660	17,884,031	8,523	114,092,143
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	3,914,954	3,914,954
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	355,782	355,782
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,932,002	2,932,002
Investicione nekretnine	-	-	-	-	9,641,806	9,641,806
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	199,740	199,740
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	20,193	20,193
Ostala sredstva	1,062,161	980,825	48,231	52,521	1,517,276	3,661,014
UKUPNA AKTIVA	78,796,561	12,501,354	6,992,891	17,936,552	90,331,445	206,558,803
PASIVA	17,623,667	17,989,855	10,897,335	90,753,124	69,294,822	206,558,803
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	9,217,919	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	17,111,969	17,826,782	10,623,059	90,376,108	3,212,773	139,150,691
Rezervisanja	288,418	100,650	112,947	127,237	76,945	706,197
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	227,112	227,112
Ostale obaveze	223,280	62,423	161,329	249,779	262,286	959,097
UKUPNE OBAVEZE	17,623,667	17,989,855	10,897,335	90,753,124	13,005,966	150,269,947
KAPITAL	-	-	-	-	56,288,856	56,288,856
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	8,744,758	8,744,758
Rezerve	-	-	-	-	20,348,368	20,348,368

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.2. Imovinska pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	31. decembar 2017.					Ukupno
	Corporate	Public	SME	Retail	Ostalo	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	28,942,476	28,942,476
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,001,077	1,001,077
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	20,984	20,984
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	31,392,989	31,392,989
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	12,317,296	12,317,296
Kredit i potraživanja od komitenata	73,493,217	13,804,709	7,771,804	19,210,408	21,216	114,301,354
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	2,291,266	2,291,266
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	405,320	405,320
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	3,277,617	3,277,617
Investicione nekretnine	-	-	-	-	11,570,914	11,570,914
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	69,356	69,356
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	236,004	236,004
Ostala sredstva	937,905	24,611	58,537	65,837	2,446,206	3,533,096
UKUPNA AKTIVA	74,431,122	13,829,320	7,830,341	19,276,245	93,992,721	209,359,749
PASIVA	12,592,517	19,457,089	12,917,483	97,383,904	67,008,756	209,359,749
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	7,950	7,950
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	2,819,714	2,819,714
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	12,050,849	19,299,857	12,692,662	96,901,095	2,234,415	143,178,878
Rezervisanja	129,166	72,706	95,750	15,919	210,053	523,594
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	195,693	195,693
Ostale obaveze	412,502	84,526	129,071	466,890	379,019	1,472,008
UKUPNE OBAVEZE	12,592,517	19,457,089	12,917,483	97,383,904	5,846,844	148,197,837
KAPITAL	-	-	-	-	61,161,912	61,161,912
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	13,793,700	13,793,700
Rezerve	-	-	-	-	20,172,482	20,172,482

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.3. Dohodovna pozicija banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	31. decembar 2018.	
					Centrala	Ukupno
Prihodi od kamata	1,507,441	739,509	363,432	792,346	5,324,538	8,727,266
Rashodi kamata	(340,561)	(180,689)	(97,605)	(269,970)	(490,565)	(1,379,390)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	1,166,880	558,820	265,827	522,376	4,833,973	7,347,876
Prihodi od naknada i provizija	388,953	182,284	98,187	308,166	750,349	1,727,939
Rashodi naknada i provizija	(9,230)	(3,234)	(2,265)	(10,362)	(438,392)	(463,483)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	379,723	179,050	95,922	297,804	311,957	1,264,456
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	667,176	667,176
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	39,810	39,810
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	289,592	289,592
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	238,860	238,860
Ostali poslovni prihodi	8,930	3,091	2,270	9,118	528,267	551,676
Ukupni poslovni prihodi	1,905,324	924,884	463,889	1,109,630	7,838,592	12,242,319
Ukupni poslovni rashodi	(349,791)	(183,923)	(99,870)	(280,332)	(928,957)	(1,842,873)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	1,555,533	740,961	364,019	829,298	6,909,635	10,399,446
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,406,457)	(1,406,457)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(279,228)	(279,228)
Ostali prihodi	-	-	-	-	820,571	820,571
Ostali rashodi	-	-	-	-	(3,128,768)	(3,128,768)
Dobitak pre oporezivanja	1,555,533	740,961	364,019	829,298	2,915,753	6,405,564
Dobit pre oporezivanja (Banka)	-	-	-	-	-	6,405,564

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.3. Dohodovna pozicija banke po geografskim segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	31. decembar 2017.					
	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	Ukupno
Prihodi od kamata	1,257,870	667,867	366,139	844,121	5,304,716	8,440,713
Rashodi kamata	(369,784)	(197,576)	(118,106)	(295,157)	(648,279)	(1,628,902)
Neto prihodi/rashodi po osnovu kamata	888,086	470,291	248,033	548,964	4,656,437	6,811,811
Prihodi od naknada i provizija	263,778	160,814	73,805	252,987	531,355	1,282,739
Rashodi naknada i provizija	(6,987)	(3,553)	(2,593)	(8,620)	(248,154)	(269,907)
Neto prihodi/rashodi po osnovu naknada i provizija	256,791	157,261	71,212	244,367	283,201	1,012,832
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	87,321	87,321
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	34,300	34,300
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	299,744	299,744
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	(256)	(256)
Ostali poslovni prihodi	1,313	318	1,894	1,939	662,358	667,822
Neto dobitak/gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	467,107	467,107
Ukupni neto poslovni prihodi/rashodi	1,146,190	627,870	321,139	795,270	6,490,212	9,380,681
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,274,032)	(1,274,032)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(199,949)	(199,949)
Ostali prihodi	-	-	-	-	8,956,181	8,956,180
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,930,042)	(2,930,042)
Dobitak pre oporezivanja	1,146,190	627,870	321,139	795,270	11,042,370	13,932,838
Dobit pre oporezivanja (Banka)	-	-	-	-	-	13,932,838

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.4. Imovinska pozicija banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	31. decembar 2018.	
					Centrala	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	24,065,769	24,065,769
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,616,162	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	10,564	10,564
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	28,043,036	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	18,005,638	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	22,106,850	7,836,697	4,231,309	8,870,909	71,046,378	114,092,143
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	3,914,954	3,914,954
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	355,782	355,782
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,932,002	2,932,002
Investicione nekretnine	-	-	-	-	9,641,806	9,641,806
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	199,740	199,740
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	20,193	20,193
Ostala sredstva	33,924	21,976	11,157	40,911	3,553,046	3,661,014
UKUPNA AKTIVA	22,140,774	7,858,673	4,242,466	8,911,820	163,405,070	206,558,803
PASIVA	47,678,818	16,782,662	11,851,585	33,371,393	96,874,345	206,558,803
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	9,217,919	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47,513,072	16,735,285	11,830,030	33,257,243	29,815,061	139,150,691
Rezervisanja	6,796	1,273	842	4,544	692,742	706,197
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	227,112	227,112
Ostale obaveze	158,950	46,104	20,713	109,606	623,724	959,097
UKUPNE OBAVEZE	47,678,818	16,782,662	11,851,585	33,371,393	40,585,489	150,269,947
KAPITAL	-	-	-	-	56,288,856	56,288,856
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	8,744,758	8,744,758
Rezerve	-	-	-	-	20,348,368	20,348,368

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.4. Imovinska pozicija banke po geografskim segmentima (nastavak)

Naziv pozicije						31. decembar 2017.	
	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	Ukupno	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	28,942,476	28,942,476	
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,001,077	1,001,077	
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	20,984	20,984	
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	31,392,989	31,392,989	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	12,317,296	12,317,296	
Kredit i potraživanja od komitenata	24,273,708	10,126,115	4,676,984	10,039,777	65,184,770	114,301,354	
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	2,291,266	2,291,266	
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	405,320	405,320	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	3,277,617	3,277,617	
Investicione nekretnine	-	-	-	-	11,570,914	11,570,914	
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	69,356	69,356	
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	236,004	236,004	
Ostala sredstva	36,250	26,707	10,458	43,908	3,415,773	3,533,096	
UKUPNA AKTIVA	24,309,958	10,152,822	4,687,442	10,083,685	160,125,842	209,359,749	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	28,942,476	28,942,476	
PASIVA	52,718,520	17,973,989	11,886,676	34,945,306	91,835,258	209,359,749	
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	7,950	7,950	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	2,819,714	2,819,714	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	52,476,274	17,900,950	11,848,493	34,767,995	26,185,166	143,178,878	
Rezervisanja	7,852	652	704	1,797	512,589	523,594	
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	195,693	195,693	
Ostale obaveze	234,394	72,387	37,479	175,514	952,234	1,472,008	
UKUPNE OBAVEZE	52,718,520	17,973,989	11,886,676	34,945,306	30,673,346	148,197,837	
KAPITAL	-	-	-	-	61,161,912	61,161,912	
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730	
Dobitak	-	-	-	-	13,793,700	13,793,700	
Rezerve	-	-	-	-	20,172,482	20,172,482	

NAPOMENA: Alokacija bilansa uspeha i bilansa stanja po geografskim segmentima urađena je na bazi kriterijuma za segmentaciju klijenata, odnosno klijenti koji su segmentirani kao Corporate - velika, Public - centralni organi, Banke i Finansijske organizacije u nadležnosti su centrale. Ostali klijenti raspoređeni su na bazi teritorijalne pripadnosti nadležne organizacione jedinice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

8. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2018.	2017.
Prihodi od kamata		
Kredit i plasmani komitentima	7,073,415	6,218,596
Kredit i depoziti dati bankama	40,446	40,063
Depoziti kod Narodne banke Srbije	125,321	137,761
Hartije od vrednosti:		
- repo transakcije	140,019	47,859
- dinarske obveznice Republike Srbije	954,639	1,305,138
- dinarski zapisi Vlade Republike Srbije	-	20,990
- devizne obveznice Republike Srbije	253,184	358,560
- devizni strukturirani zapisi	107,322	175,943
Kamata po plasmanima u menice	32,920	135,803
Ukupno	8,727,266	8,440,713
Rashodi od kamata		
Obaveze po kreditima od komitenata	(6,145)	(5,485)
Obaveze po depozitima od komitenata	(1,233,985)	(1,426,636)
Obaveze po depozitima od banaka	(12,072)	(20,691)
Po osnovu hartija od vrednosti	(126,993)	(176,056)
Ostali rashodi kamata	(195)	(34)
Ukupno	(1,379,390)	(1,628,902)
Neto prihodi od kamata	7,347,876	6,811,811

9. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2018.	2017.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	488,396	319,350
Naknade za usluge platnog prometa	765,957	582,003
Naknade po garancijama	200,495	248,716
Ostale naknade i provizije	273,091	132,670
Ukupno	1,727,939	1,282,739
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	(310,879)	(173,334)
Naknade za usluge platnog prometa	(122,490)	(79,691)
Ostale naknade i provizije	(30,114)	(16,882)
Ukupno	(463,483)	(269,907)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	1,264,456	1,012,832

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Promena fer vrednosti HoV namenjenih trgovanju	653,972	-
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	45,162	33,477
Promena fer vrednosti derivata	(11,402)	15,414
Promena fer vrednosti strukturiranih zapisa	(20,556)	38,430
Neto dobitak	667,176	87,321

11. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	23,722	3,404
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	16,088	30,896
Neto dobitak	39,810	34,300

12. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	3,031,204	16,698,119
Prihodi od kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	1,070,505	1,542,680
Ukupno prihodi	4,101,709	18,240,799
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(2,774,901)	(13,658,267)
Rashodi od kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(1,037,216)	(4,282,788)
Ukupno rashodi	(3,812,117)	(17,941,055)
Neto prihod od kursnih razlika	289,592	299,744

13. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	256
Neto gubitak	-	256

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	359,028	367,288
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	167,551	190,036
Prihodi od dividendi	25,097	110,498
Ukupno	551,676	667,822

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u ukupnom iznosu od 359,028 hiljada dinara (2017. godina: 367,288 hiljada dinara) se u celosti odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (napomena 31).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 167,551 hiljada dinara (2017. godina: 190,036 hiljada dinara) se najvećim delom odnose na refundiranje troškova po osnovu nekretnina izdatih u zakup u iznosu od 74,710 hiljada dinara (2017. godina: 77,128 hiljada dinara).

15. NETO RASHOD/PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2018.	2017.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 21)	(44,076)	-
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 24)	(8,180)	(25,331)
Kreditni i potraživanja od banaka (napomena 25)	(146,160)	(178,475)
Kreditni i potraživanja od komitenata (napomena 26)	(8,620,474)	(3,788,429)
Ostala sredstva (napomena 34)	(117,309)	(39,558)
	(8,936,199)	(4,031,793)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (napomena 38)	(304,151)	(191,713)
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(22,879)	-
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja		
Kreditni i potraživanja od komitenata	(1,859)	(2,904)
Ostala sredstva	(21,020)	(542)
	(22,879)	(3,446)
Ukupno rashodi	(9,286,107)	(4,226,952)
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 21)	39,980	-
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 24)	9,499	39,145
Kreditni i potraživanja od banaka (napomena 25)	226,736	30,659
Kreditni i potraživanja od komitenata (napomena 26)	7,618,434	4,222,440
Ostala sredstva (napomena 34)	370,979	43,006
	8,265,628	4,335,250
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (napomena 38)	263,540	124,347
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat	30,423	-
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja		
Kreditni i potraživanja od komitenata	963,745	234,363
Ostala sredstva	1,631	99
	965,376	234,462
Ukupno prihodi	9,524,967	4,694,059
Neto prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	238,860	467,107

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

15. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKI VREDNOSTI I REZERVISANJIMA ZA VANBILANS

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (nap 21)	Plasmani bankama (nap 25)	Plasmani komitentima (nap 26)	HOV po am. vrednosti (nap 24)	Ostala aktiva (nap 34)	Vanbilansne obaveze (nap 38)	Ukupno
Stanje 1. januara 2018. godine	-	330,155	10,583,509	571,494	563,582	138,126	12,186,866
Efekti prve primene MSFI 9	-	(64,764)	615,341	(2,685)	(6,747)	40,259	581,404
Nova ispravka vrednosti	44,076	146,160	8,620,474	8,180	117,309	304,151	9,240,350
Smanjenje ispravke vrednosti	(39,980)	(226,736)	(7,618,434)	(9,499)	(370,979)	(263,540)	(8,529,168)
Otpisi	-	(6)	(2,364)	-	(32,377)	-	(34,747)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	(7,249)	(7,962,626)	(389,986)	(19,689)	-	(8,379,550)
Kursne razlike	(4)	583	(7,031)	(6)	1	(283)	(6,740)
Ostale promene	-	141	2,367	-	30	-	2,538
Stanje 31. decembra 2018. godine	4,092	178,284	4,231,236	177,498	251,130	218,712	5,060,952

16. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2018.	2017.
Troškovi zarada	(712,984)	(660,882)
Troškovi naknada zarada	(121,075)	(94,988)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(510,769)	(458,868)
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	(45,356)	(36,862)
Rashodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (napomena 38)	(36,492)	(49,576)
Prihodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (napomena 38)	20,219	27,144
	(1,406,457)	(1,274,032)

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2018.	2017.
Građevinski objekti (napomena 30)	49,246	8,173
Oprema i ostala sredstva (napomena 30)	134,933	101,715
Nematerijalna ulaganja (napomena 29)	95,049	90,061
	279,228	199,949

18. OSTALI PRIHODI

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2018.	2017.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za obaveze (napomena 38)	57,028	45,126
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	309,297	36,493
Prihodi od smanjenja obaveza	117,271	27,683
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	94,392	790,523
Dobitak od povoljne kupovine i rezultat Jubanke od sticanja do pripajanja, neto	-	7,960,956
Ostali prihodi	188,554	89,280
Prihodi od promene vrednosti nekretnina	54,029	6,119
Ukupno	820,571	8,956,180

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

18. OSTALI PRIHODI (nastavak)

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2018. godini u ukupnom iznosu od 309,297 hiljada dinara najvećim delom se odnose na: dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 240,242 hiljade dinara (napomena 31), dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 40,668 hiljada dinara (napomena 30) i dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 21,658 hiljada dinara (napomena 34).

Prihodi od promene vrednosti nekretnina ostvareni u 2018. godini u ukupnom iznosu od 54,029 hiljada dinara u celosti se odnose na knjiženje pozitivnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina (napomena 31).

Dobitak od povoljne kupovine u iznosu od 8,602,728 hiljada dinara je za potrebe prezentacije napomena umanjen za iznos od 641,772 hiljade dinara, što predstavlja efekat neto rezultata Jubanke a.d., Beograd za period od dana sticanja (11. april 2017. godine) do dana pripajanja (21. decembar 2017. godine) Jubanke a.d., Beograd od strane Banke.

19. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2018.	2017.
Troškovi materijala	135,420	118,024
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	320,470	240,788
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	329,484	346,984
Troškovi ostalih usluga	27,065	21,784
Troškovi održavanja imovine	184,144	114,743
Troškovi reklame i propagande	101,264	110,675
Donacije i sponzorstva	17,481	18,977
Troškovi reprezentacije	13,461	12,842
Troškovi revizije i ekspertize	97,053	41,700
Troškovi premija osiguranja	754,411	595,261
Troškovi članarina	4,416	5,192
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	94,532	110,535
Sudske i druge takse i sudski troškovi	37,635	28,482
Troškovi brokera i centralnog registra	37,389	13,867
Troškovi čuvanja imovine	95,952	89,955
Dodatno osiguranje zaposlenih	257	229
Ostali nematerijalni troškovi	182,501	118,574
Troškovi poreza i doprinosa	128,339	107,891
Troškovi koji se refakturišu	80,129	88,683
Rashodi rezervisanja za obaveze (napomena 38)	198,007	141,318
Ostali rashodi	168,222	32,753
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	121,136	570,785
Ukupno	3,128,768	2,930,042

Rashodi od promene vrednosti nekretnina za 2018. godinu u iznosu od 121,136 hiljada dinara se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 103,031 hiljadu dinara (napomena 31), obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 16,709 hiljada dinara (napomena 34), sredstava namenjenih prodaji u iznosu od 34 hiljada dinara (napomena 32) i nekretnina za obavljanje delatnosti u iznosu od 1,362 hiljada dinara (napomena 30).

Od ukupnog iznosa ostalih rashoda koje je Banka ostvarila u 2018. godini u iznosu od 168,222 hiljada dinara najveći deo u iznosu od 111,507 hiljada dinara se odnosi na ostvarene gubitke od prodaje investicionih nekretnina (napomena 31).

20. POREZ NA DOBIT

20.1. Komponente poreza na dobit

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Porez na dobitak	(757,390)	(580,920)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	-	49,663
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(5,226)	(1,321,387)
Ukupno	(762,616)	(1,852,644)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

20. POREZ NA DOBIT (nastavak)

20.1. Komponente poreza na dobit (nastavak)

Gubitak od odloženih poreskih sredstava u iznosu od 5,226 hiljada dinara (napomena 33.2) se najvećim delom odnosi na ukidanje poreskih sredstva po osnovu negativnih efekata promene vrednosti investicionih nekretnina i obezvređenja imovine stečene naplatom potraživanja.

Gubitak po osnovu odloženih poreza iz 2017. godine odnosi se na ukidanje priznatih odloženih poreskih sredstava po osnovu poreskog gubitka ostvarenog u poslovnoj kombinaciji pripajanja Jubanke a.d., Beograd.

20.2. Usaglašavanje poreza na dobit, dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Dobitak pre oporezivanja	6,405,564	13,932,838
Porez obračunat po domaćoj stopi poreza na dobitak (15%)	960,835	2,089,926
Poreski efekti nepriznatih rashoda	(24,091)	35,666
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	19,256	(2,132)
Poreski efekat usklađivanja prihoda	(26,826)	5,222
Efekat pripajanja Jubanke – priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina	-	1,321,387
Korišćenje prenetih poreskih gubitka iz prethodnih godina	-	(1,321,387)
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac RS	(162,124)	(226,375)
Korišćenje poreskog kredita	(9,660)	
Efekat ostalih privremenih razlika	5,226	(49,663)
Poreski efekti iskazani u bilansu uspeha	762,616	1,852,644
Efektivna poreska stopa	11.90%	13.30%

Obračunata obaveza za porez na dobit za 2018. godinu iznosi 757,390 hiljada dinara i ista je delom zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2018. godinu u iznosu od 530,278 hiljada dinara.

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
U dinarima:		
Žiro račun	8,670,277	12,515,801
Gotovina u blagajni	2,570,914	2,238,150
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	3,961	6,605
	11,245,152	14,760,556
U stranoj valuti:		
Gotovina u blagajni	1,478,244	1,195,356
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	11,346,465	12,986,564
	12,824,709	14,181,920
	24,069,861	28,942,476
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,092)	-
Ukupno	24,065,769	28,942,476
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine		
Devizni računi kod stranih banaka (napomena 26)	8,370,230	6,020,261
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	(3,961)	(6,605)
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(11,346,465)	(12,986,564)
	(2,980,196)	(6,972,908)
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	21,089,665	21,969,568

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti:	2018.	2017.
Stanje na dan 1. januara	-	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(44,076)	-
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	39,980	-
Otpis, kursne razlike	4	-
Stanje na dan 31. decembra	(4,092)	-

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranjoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine (2017. godina: 5% i 0%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2017. godina: 38% i 30%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2018 godine do 17. januara 2019. godine iznosila je 9,004,712 hiljadu dinara (od 18. decembra 2017 godine do 17. januara 2018. godine: 7,051,901 hiljadu dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u 2018. godini iznosila je prosečno 1.40% na godišnjem nivou (2017. godina: 1.75% prosečno godišnje).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine (2017. godina: 20% i 13%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2017. godina po stopi od 100%). Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2018 godine do 17. januara 2019. godine iznosila je EUR 103,309 hiljada (od 18. decembra 2017 godine do 17. januara 2018. godine: EUR 83,358 hiljada), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

22. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - nominalna vrednost	1,473,360	445,000
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - odstupanje od nominalne vrednosti	8,550	3,898
	1,481,910	448,898
U stranoj valuti:		
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - nominalna vrednost	130,014	539,051
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - odstupanje od nominalne vrednosti	4,238	13,128
	134,252	552,179
Ukupno	1,616,162	1,001,077

Na dan 31. decembra 2018. godine na ime obezbeđenja primljenih depozita, Banka je založila obveznice Republike Srbije u stranoj valuti nominalne vrednosti EUR 1,100 hiljada i u RSD 1,473,360 hiljada.

23. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap i forward	10,564	20,984
Ukupno	10,564	20,984

Finansijska potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celosti odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (napomena 42.3).

24. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
HOV koja se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7,460,860	7,220,047
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	20,281,693	23,835,852
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	300,483	337,090
Ukupno	28,043,036	31,392,989

24.1 Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
U dinarima:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	1,976,325	-
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti investicione jedinice	4	2,311,585
	1,976,329	2,311,585
U stranoj valuti:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	2,614,110	-
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti strukturirani zapisi	-	2,534,495
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti investicione jedinice	2,870,421	2,373,967
	5,484,531	4,908,462
Ukupno	7,460,860	7,220,047

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

24. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

24.1 Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (nastavak)

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koje na dan 31. decembra 2018. godine iznose 1,976,325 hiljada dinara odnose se na kupljene akcije sledećih privrednih društava: Komercijalna banka a.d., Beograd u iznosu od 703,360 hiljada dinara, Fintel energija a.d., Beograd u iznosu 657,052 hiljada i Galenika fitofarmacija a.d., Zemun u iznosu od 615,913 hiljada dinara.

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u valuti, koje na dan 31. decembra 2018. godine iznose 2,614,110 hiljada dinara u celosti se odnosi na kupljene GDR instrumente NLB d.d., Ljubljana. Po osnovu navedenih instrumenata Banka ima učešće od 1.7% u NLB d.d., Ljubljana.

Banka je na dan 31. decembra 2018. godine imala plasmane u investicione jedinice u stranoj valuti u ukupnom iznosu od 2,870,421 hiljada dinara, a koje se odnose na investicione jedinice fonda kojim upravlja Erste Asset Management d.o.o., Zagreb.

24.2 Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Državne obveznice Republike Srbije – u dinarima	11,066,900	16,015,824
Državne obveznice Republike Srbije – u stranoj valuti	9,214,793	7,820,028
Ukupno	20,281,693	23,835,852

Banka je na 31. decembar 2018. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 24 do 120 meseci i sa rasponom prinosa od 3.88% do 12.34%.

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti su sa rokovima dospeća od 36 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 0.42% do 5.00%.

24.3 Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
U dinarima:		
Menice drugih preduzeća	477,981	908,584
	477,981	908,584
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(177,498)	(571,494)
Ukupno	(177,498)	337,090
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(571,494)	(771,295)
Efektivi prve primene MSFI 9	2,685	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(8,180)	(25,331)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	9,499	39,145
Otpis, kursne razlike	6	1,995
Prenos u vanbilansnu evidenciju	389,986	183,992
Stanje na dan 31. decembra	(177,498)	(571,494)

Kamatne stope za eskont menica u 2018. godini su se kretale u rasponu 0.5% do 0.9% na mesečnom nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Kreditu u dinarima:		
Kreditu po repo transakcijama	-	2,500,000
Kreditu za likvidnost i obrtna sredstva	35,698	12,258
Investicioni kreditu	11,249	1,467
Ostali kreditu	47,674	18,445
Ostali nenamenski depoziti	550,000	550,000
Ostali plasmani u dinarima	198,104	169,847
Potraživanja za kamatu i naknadu	3,007	5,475
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(233)	(31,391)
	845,499	3,226,101
Kreditu u stranoj valuti:		
Devizni računi kod stranih banaka	8,370,230	6,020,261
Kreditu po repo transakcijama u stranoj valuti	965,426	424,564
Overnight depoziti	590,973	473,891
Ostali kreditu u stranoj valuti	-	533,127
Ostali nenamenski depoziti u stranoj valuti	-	592,364
Namenski depoziti u skladu sa propisima	4,728	4,739
Ostali namenski depoziti	6,196,802	143,015
Ostali plasmani u stranoj valuti	1,207,599	1,211,140
Potraživanja za kamatu i naknadu	2,665	18,249
	17,338,423	9,421,350
Bruto kreditu i potraživanja	18,183,922	12,647,451
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(178,284)	(330,155)
Stanje na dan 31. decembra	18,005,638	12,317,296
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(330,155)	(55,338)
Efektu prve primene MSFI 9	64,764	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(146,160)	(178,475)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	226,736	30,659
Otpis, kursne razlike i ostale promene	(718)	1,648
Prenos u vanbilansnu evidenciju	7,249	7,735
Efektu pripajanja Jubanke	-	(136,384)
Stanje na dan 31. decembra	(178,284)	(330,155)

Ostali namenski depoziti Banke na dan 31. decembar 2018. godine u ukupno iznosu od 6,196,802 hiljada dinara najvećim delom u iznosu od 5,885,947 hiljada dinara se odnosi na namenski položen depozit kod Centralno klirinško depotne družbe d.d., Ljubljana za sticanje kontrolnog paketa učešća u Gorenjskoj Banci d.d., Slovenija.

U toku 2018. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa Narodnom bankom po kamatnim stopama u rasponu od 2.32% do 2.58% na godišnjem nivou. Iznos od 965,426 hiljada dinara se odnosi na repo transakcije u stranoj valuti sa drugim klijentima. Sredstva u repo sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2018. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 1.5% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka je imala plasirana sredstva sa ročnošću overnight u iznosu od 590,973 hiljada dinara. Plasirana su sredstva u iznosu od EUR 5 miliona sa kamatnom stopom 0.10% godišnje. Banka je plasirala dinarska sredstva sa ročnošću overnight sa kamatnim stopama 2% do 2.70%, EUR sa kamatnim stopama 0.05% do 0.1% i USD sa kamatnom stopom od 2.4% godišnje.

Ostali nenamenski depoziti u dinarima u iznosu od 550,000 hiljada dinara predstavljaju kratkoročne depozite plasirane sa kamatom od 2.60% godišnje na rok od 90 dana. Banka je plasirala na duže rokove dinarska sredstva u rasponu 2.30% do 2.75% i EUR sa kamatom 0.05% do 0.15% godišnje.

Ostali plasmani u stranoj valuti u iznosu od 1,207,599 hiljada dinara najvećim delom u iznosu od 1,000,866 hiljada dinara se odnose na dugoročna druga jemstva - pokriva po potvrđenim garancijama i akreditivima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

26. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Kreditni pravni licima:		
Kreditni po transakcionim računima	819,548	1,318,195
Kreditni za obrtna sredstva	45,969,233	38,595,470
Investicioni krediti	43,727,793	53,124,076
Dati depoziti	193	202
Kreditni u stranoj valuti	5,110,227	6,680,848
Plasmani po garancijama i avalima	53,448	215,753
Ostali krediti i plasmani	3,376,000	3,223,636
Potraživanja za kamatu i naknadu	666,233	1,526,775
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(425,756)	(356,424)
	99,296,919	104,328,531
Kreditni stanovništvu		
Kreditni po transakcionim računima	349,330	432,313
Potrošački krediti	8,022	40,407
Stambeni krediti	7,414,567	8,009,236
Gotovinski krediti	9,322,384	9,507,622
Ostali krediti i plasmani	1,981,865	2,497,598
Kreditni za kupovinu nepokretnosti u stranoj valuti	-	4,521
Potraživanja za kamatu i naknadu	127,223	236,135
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(176,931)	(171,500)
	19,026,460	20,556,332
Bruto krediti i potraživanja	118,323,379	124,884,863
Minus: Ispravka vrednosti	(4,231,236)	(10,583,509)
Stanje na dan 31. decembra	114,092,143	114,301,354
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(10,583,509)	(18,994,793)
Efektivi prve primene MSFI 9	(615,341)	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(8,620,474)	(3,788,429)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	7,618,434	4,222,440
Otpis, kursne razlike	9,361	262,357
Prenos u vanbilansnu evidenciju	7,962,626	8,811,757
Ostalo	(2,333)	(12,517)
Efektivi pripajanja Jubanke	-	(1,084,324)
Stanje na dan 31. decembra	(4,231,236)	(10,583,509)

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4.00% do 24% na godišnjem nivou (efektivne kamatne stope od 4.45% do 27.54%).

Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 2.9% do 10% (efektivna kamatna stopa od 3.90% do 11.65%).

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 4.00% do 16% (efektivne kamatne stope 4.66% do 22.63%).

Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, pretežno u rasponu od 2.84% do 10.50% na godišnjem nivou (efektivne kamatne stope od 2.88% do 11.99%).

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća..

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima po nominalnoj kamatnoj stopi od 7.95%, a kratkoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi od 8.5% godišnje.

Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalne kamatne stope od 1% do 14% godišnje (efektivne kamatne stope od 7.86% do 20.78%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

26. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 7.95% godišnje, odnosno po promenljivoj kamatnoj stopi od 6M Belibor + 5.21% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po promenljivoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 4% godišnje, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6.5% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi od 7.5% do 9.5% godišnje (efektivne kamatne stope od 9.61% do 11.80%).

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi od 1% do 14% godišnje (efektivne kamatne stope od 4.24% do 15.81%) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od referentna kamatna stopa NBS + 3.5% do + 9.5% (efektivne kamatne stope od 8.16% do 16.04%). Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi od 6% do 9% godišnje (efektivne kamatne stope od 8.33% do 10.92%) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 6.50% (efektivne kamatne stope od 8.54%).

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamatne stope su formirane uz odgovarajuće kamatne marže u odnosu na kamatne stope na namenski oročeni depozit.

27. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Investicije u pridružena društva	-	2,291,266
Ukupno	-	2,291,266

Celokupan iznos investicija u kapital pridruženih društava na dan 31. decembra 2017. godine u ukupnom iznosu od 2,291,266 hiljada dinara se odnosi na ulog u Gorenjsku banku d.d., Kranj. Vlasničko odnosno glasačko učešće Banke u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj je na dan 31. decembra 2017. godine bilo 20.98% odnosno 38.83%.

28. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Investicije u zavisna društva	3,914,954	-
Ukupno	3,914,954	-

Celokupan iznos investicija u kapital zavisnih društava na dan 31. decembra 2018. godine u ukupnom iznosu od 3,914,954 hiljada dinara se odnosi na ulog u Gorenjsku banku d.d., Kranj. Tokom 2018. godine Banka je povećala vlasničko učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj sa 20.98% na 33.06% (glasačko učešće sa 38.83% na 61.17%). Banka je na 31. decembar 2018. godine izvršila reklasifikaciju učešća u Gorenjskoj banci d.d., Kranj sa investicija u pridružena društva na investicije u zavisna društva saglasno zahtevima IFRS 10 a kako je detaljnije objašnjeno u Napomeni 5.2, deo "Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima".

29. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Patenti, licence i softver	547,031	519,897
Nematerijalna ulaganja u pripremi	183,312	164,935
Ostala nematerijalna prava	163,897	163,897
	894,240	848,729
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	(538,458)	(443,409)
Sadašnja vrednost	355,782	405,320

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

29. NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Promene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2017. i 2018. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Ukupno</u>
NABAVNA VREDNOST	
1. januar 2017. godine	698,512
Efekat sticanja Jubanke	37,504
Nabavke u toku godine	179,614
Otuđenja i rashodovanja	(66,901)
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	848,729
1. januar 2018. godine	848,729
Nabavke u toku godine	53,418
Otuđenja i rashodovanja	(7,907)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	894,240
ISPRAVKA VREDNOSTI	
1. januar 2017. godine	321,082
Efekat sticanja Jubanke	11,087
Amortizacija (napomena 17)	90,061
Amortizacija imovine stečene kroz poslovnu kombinaciju	21,179
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	443,409
1. januar 2018. godine	443,409
Amortizacija (napomena 17)	95,049
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	538,458
Sadašnja vrednost na dan:	
31. decembra 2018. godine	355,782
31. decembra 2017. godine	405,320

30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U hiljadama dinara	
	<u>31. decembar 2018.</u>	<u>31. decembar 2017.</u>
Osnovna sredstva		
Građevinski objekti	3,700,486	3,975,261
Oprema	2,127,706	2,236,165
Osnovna sredstva u pripremi	110,600	111,363
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	361,372	381,335
Nabavna vrednost	6,300,164	6,704,124
Akumulirana ispravka vrednosti	(3,368,163)	(3,426,507)
Sadašnja vrednost	2,932,001	3,277,617

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine
30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na nekretninama i opremi u toku 2016. i 2017. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Ukupno
NABAVNA VREDNOST					
1. januar 2017. godine	497,224	1,117,450	113,352	69,535	1,797,561
Efekat sticanja Jubanke	3,707,167	1,974,208	12,493	814,189	6,508,057
Nabavke u toku godine	9,767	36,137	2,880	2,465	51,249
Otuđenja i rashodovanja	(238,897)	(891,630)	(17,362)	(504,854)	(1,652,743)
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	3,975,261	2,236,165	111,363	381,335	6,704,124
1. januar 2018. godine	3,975,261	2,236,165	111,363	381,335	6,704,124
Nabavke u toku godine	-	78,508	-	1,890	80,398
Otuđenja i rashodovanja	(273,413)	(186,967)	(763)	(21,853)	(482,996)
Promena vrednosti imovine	(1,362)	-	-	-	(1,362)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	3,700,486	2,127,706	110,600	361,372	6,300,164
ISPRAVKA VREDNOSTI					
1. januar 2017. godine	68,646	853,998	-	25,682	948,326
Efekat sticanja Jubanke	1,144,823	1,801,252	2,640	724,325	3,673,040
Amortizacija (napomena 17)	8,173	82,855	-	18,860	109,888
Amortizacija imovine stečene kroz poslovnu kombinaciju	36,636	31,834	-	43,152	111,622
Otuđenja i rashodovanja	(54,116)	(869,552)	(2,640)	(490,061)	(1,416,369)
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	1,204,162	1,900,387	-	321,958	3,426,507
1. januar 2018. godine	1,204,162	1,900,387	-	321,958	3,426,507
Amortizacija (napomena 17)	49,246	102,742	-	32,191	184,179
Otuđenja i rashodovanja	(49,411)	(172,358)	-	(20,754)	(242,523)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	1,203,997	1,830,771	-	333,395	3,368,163
Sadašnja vrednost na dan:					
31. decembra 2018. godine	2,496,489	296,935	110,600	27,977	2,932,001
31. decembra 2017. godine	2,771,099	335,778	111,363	59,377	3,277,617

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

U toku 2018. godine Banka je prodala 9 građevinskih objekata ukupne sadašnje vrednosti 224,002 hiljade dinara, od kojih najveći deo čine sledeći građevinski objekti:

- Poslovna zgrada u Beogradu, Knez Mihailova broj 22, sadašnje vrednosti 130,617 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Negotinu, Trg Đorđa Stanojevića bb, sadašnje vrednosti 30,049 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Svetozara Markovića broj 54, sadašnje vrednosti 19,147 hiljada dinara i
- Poslovni prostor u Prokuplju, Trg topličkih junaka broj 5, sadašnje vrednosti 13,525 hiljada dinara.

Na osnovu prodaje građevinskih u 2018. godini Banka je ostvarila neto dobitak u iznosu od 40,668 hiljada dinara (napomena 18).

Saglasno zahtevima MRS 36, a na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je izvršila obezvređenje građevinskih objekata u ukupnom iznosu od 1,362 hiljada dinara (napomena 19).

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31. decembar 2018. godine, Banka za građevinske objekte neotpisane vrednosti od 50,263 hiljada dinara (4 nepokretnosti) nema izvode iz zemljišnih knjiga.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

31. INVESTICIONE NEKRETNINE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Investicione nekretnine	9,641,806	11,570,914
Ukupno	<u>9,641,806</u>	<u>11,570,914</u>

Promene na investicionim nekretninama u toku 2017. i 2018. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

1. januar 2017. godine	11,495,429
Nabavke u toku godine Banka	77,561
Otuđenja i rashodovanja Banka	(169,828)
Promena vrednosti imovine	(515,914)
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	<u>11,570,914</u>
1. januar 2018. godine	11,570,914
Nabavke u toku godine	6,088
Prodaja u toku godine	(1,886,194)
Promena vrednosti imovine (napomene 18 i 19)	(49,002)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	<u>9,641,806</u>

U toku 2018. godine Banka je prodala 22 objekta ukupne sadašnje vrednosti 1,886,194 hiljada dinara i po tom osnovu ostvarila: ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 240,242 hiljade dinara (napomena 18) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 111,507 hiljada dinara (napomena 19).

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu od 1,886,194 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- Hotel "Balkan" u Beogradu, Prizrenska broj 2, sadašnje vrednosti 1,030,712 hiljada dinara;
- Poslovna zgrada u Beogradu, Majke Jevrosime broj 51, sadašnje vrednosti 284,216 hiljada dinara;
- Poslovna zgrada u Beogradu, Knez Mihajlova broj 22, sadašnje vrednosti 221,174 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Kneza Mihaila broj 10/6, sadašnje vrednosti 114,919 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Makenzijeva broj 51, sadašnje vrednosti 62,185 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Sarajevska broj 15, sadašnje vrednosti 30,843 hiljada dinara i
- Poslovni prostor u Beogradu, Simina broj 16, sadašnje vrednosti 25,434 hiljada dinara.

Nabavke u toku godine se u celosti odnose na investiciona ulaganja.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je izvršila obezvređenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 49,002 hiljade dinara. Od toga pozitivni efekti procena u iznosu od 54,029 hiljada dinara (napomena 18), a negativni efekti procena u iznosu od 103,031 hiljadu dinara (napomena 19).

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u 2018. godini iznose 359,028 hiljada dinara (napomena 14).

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31. decembar 2018. godine, Banka za šest objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine neotpisane vrednosti od 32,385 hiljada dinara nema izvode iz zemljišnih knjiga.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

32. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar	31. decembar
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Stanje na dan 1. januara	69,356	103,818
Rashodi po osnovu promene vrednosti (napomena 19)	(34)	(1,972)
Prodaja u toku godine	(49,129)	(32,490)
Stanje na dan 31. decembra	<u>20,193</u>	<u>69,356</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

32. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (nastavak)

Banka za sve nekretnine namenjene prodaji ima potrebne dokaze o vlasništvu, odnosno poseduje vlasničke listove. U toku 2018. godine Banka je aktivno radila na oglašavanju stalnih sredstava namenjenih prodaji i uspeła da proda 11 sredstava ukupne sadašnje vrednosti 49,129 hiljada dinara.

33. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

33.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara 2018.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat
Građevinski objekti i oprema	-	(188,028)	(188,028)
Obezvredenje imovine	478,863	-	478,863
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(91,308)	(91,308)
Aktuarski gubici	213	-	213
Stanje na kraju godine	479,076	(279,336)	199,740

	2017.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat
Građevinski objekti i oprema	-	(193,245)	(193,245)
Obezvredenje imovine	489,306	-	489,306
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(60,246)	(60,246)
Aktuarski gubici	189	-	189
Stanje na kraju godine	489,495	(253,491)	236,004

33.2. Promene na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara 2018.			
	Stanje 1. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Stanje 31. decembra
Građevinski objekti i oprema	(193,245)	5,217	-	(188,028)
Obezvredenje imovine	489,306	(10,443)	-	478,863
Nerealizovani gubici / dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(60,246)	-	(31,062)	(91,308)
Aktuarski gubici (napomena 41.1.iii)	189	-	24	213
Ukupno	236,004	(5,226)	(31,038)	199,740

	U hiljadama dinara 2017.				
	Stanje 1. januara	Efekte pripajanja Jubanke	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Stanje 31. decembra
Građevinski objekti i oprema	(162,193)	-	(31,052)	-	(193,245)
Obezvredenje imovine	408,591	-	80,715	-	489,306
Nerealizovani gubici / dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(79,740)	-	-	19,494	(60,246)
Aktuarski gubici (napomena 41.1.iii)	155	-	-	34	189
Preneti poreski gubici iz poslovne kombinacije	-	1,321,387	(1,321,387)	-	-
Ukupno	166,813	1,321,387	(1,271,724)	19,528	236,004

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

34. OSTALA SREDSTVA

	31. decembar 2018.	U hiljadama dinara 31. decembar 2017.
Ostala potraživanja u dinarima:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	61,383	63,142
Potraživanja za kamatu po osnovu ostalih sredstava	9,835	9,835
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	32,979	35,966
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	33,561	31,324
Ostala potraživanja iz poslovanja	1,182,522	554,744
Potraživanja u obračunu	242	38,840
	1,320,522	733,851
Ostala potraživanja u stranoj valuti		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	64	48
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	16,619	854
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	15,607	945,010
	32,290	945,912
Ostale investicije		
Učešća u kapitalu	996,614	905,910
	996,614	905,910
Aktivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničeni rashodi kamata	34,201	35,022
Razgraničeni ostali troškovi	32,167	19,546
	66,368	54,568
Zalihe		
Ostale zalihe	83	83
Sredstva stečena naplatom potraživanja	1,496,267	1,456,354
	1,496,350	1,456,437
Bruto ostala potraživanja	3,250,249	4,096,678
Ispravke vrednosti		
Ostala potraživanja u dinarima	(222,173)	(515,404)
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(4,687)	(4,223)
Učešća u kapitalu	(24,243)	(43,955)
Aktivna vremenska razgraničenja	(27)	-
	(251,130)	(563,582)
Stanje na dan 31. decembra (neto)	3,661,014	3,533,096
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(563,582)	(529,792)
Efekti prve primene MSFI 9	6,747	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(117,309)	(39,559)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	370,979	43,006
Otpis, kursne razlike	32,376	85,654
Prenos u vanbilansnu evidenciju	19,689	5,673
Efekti pripajanja Jubanke	-	(104,776)
Ostalo	(30)	(23,788)
Stanje na dan 31. decembra	(251,130)	(563,582)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

34. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Učešća u kapitalu do 10%:		
OTP Banka Srbija a.d., Novi Sad	-	12,490
Politika a.d., Beograd	1,328	1,809
AMS Osiguranje a.d.o., Beograd	348	348
BetraTrans d.o.o., Beograd	57	57
Druš.za kons.i menadž.pos.Tržište novca a.d., Beograd	171	171
Šar holding, Kosovo	-	19,050
PB Agrobanka a.d., Beograd	9,825	9,825
Univerzal Banka a.d., Beograd	14,381	14,381
Preduzeće AIK d.d., Novi Sad	418	418
Zvezda film a.d., Novi Sad	971	971
Yu trade Zeleznik d.o.o., Beograd	3,171	3,171
Budvanska rivijera, Budva	963,821	838,740
Swift Belgija	-	1,666
Beogradska berza a.d Beograd	2,114	2,114
RRA Zlatibor d.o.o.	-	28
Akcionarski fond a.d., Beograd	5	5
Telekom Srbija a.d., Beograd	4	4
Beogradski eskontni centar	-	662
	996,614	905,910
<i>Ispravka vrednosti učešća</i>	<i>(24,243)</i>	<i>(43,955)</i>
Stanje na dan 31. decembra	972,371	861,955

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja iznose:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Građevinski objekti	1,475,803	1,435,890
Oprema	20,464	20,464
Ukupno	1,496,267	1,456,354

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Stanje na početku godine	1,456,354	1,304,636
Stečena imovina u toku godine	308,324	244,405
Prodaja	(251,702)	(40,486)
Obezvredenje (napomena 18)	(16,709)	(52,201)
Stanje na dan 31. decembra	1,496,267	1,456,354

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja iz 2018. godine materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezvređene su na teret bilansa uspeha u ukupnom iznosu od 16,709 hiljada dinara (napomena 18).

U toku 2018. godine Banka je prodala 8 materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti 251,702 hiljade dinara, od kojih se najveći deo odnosi na sledeće materijalne vrednosti:

- Poslovni prostor u Beogradu, Đure Jakšića broj 8, sadašnje vrednosti 174,155 hiljada dinara i
- Magacin soli u Pančevu, Olge Petrov broj 30, sadašnje vrednosti 56,339 hiljada dinara.

Na osnovu prodaje materijalnih vrednosti u 2018. godini Banka je ostvarila neto dobitak u iznosu od 21,658 hiljada dinara (napomena 18).

Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

34. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31. decembar 2017. godine, Banka za sedam objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti 318,087 hiljade dinara nema izvode iz zemljišnih knjiga.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

35. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	8,931	7,950
Stanje na dan 31. decembra	8,931	7,950

Finansijske obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celosti odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (napomena 42.3).

36. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Transakcioni depoziti	1,157,724	707,588
Depoziti po osnovu datih kredita	-	375
Namenski depoziti	5,016,788	46,596
Ostali depoziti	1,526,992	1,618,404
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	1,502,763	297,346
Primljeni krediti	-	3,023
Ostale finansijske obaveze	6,218	89,763
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	7,434	56,619
Stanje na dan 31. decembra	9,217,919	2,819,714

Na 31. decembar 2018. godine Banka je imala primljene dinarske depozite koji dospevaju u roku od jednog dana u iznosu od 1,502,763 hiljada dinara sa kamatom od 2.40% do 2.47% na godišnjem nivou.

U toku godine Banka je plaćala na primljena sredstava koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti od domaćih banaka, kamatu u rasponu od 1.95% do 2.70% na godišnjem nivou. Kamate na primljena sredstva u stranoj valuti (EUR) od domaćih banaka kretale su se u rasponu od 0.05% do -0.10%, dok su se u stranoj valuti (USD) kretale u rasponu od 1.35% do -1.50% godišnje.

Ostali depoziti na dan 31. decembra 2018. najvećim delom odnose se na primljene dinarske depozite od domaćih banaka u iznosu od 570 miliona dinara sa kamatnim stopama od 2.55% na godišnjem nivou kao i na primljene devizne depozite od stranih banaka u iznosu od EUR 5 miliona sa negativnom kamatnom stopom od 0.15% godišnje.

Banka je tokom godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove od 1 do 30 dana plaćala kamatu u rasponu od 2.41% do 2.6%, na sredstva u EUR valuti u rasponu od -0.15% do 0.05%, a na sredstva u USD valuti u rasponu od 1.35% do 1.65% godišnje.

Namenski depoziti na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 5,016,788 hiljada dinara, najvećim delom u iznosu od 4,978,912 hiljada dinara se odnose na sredstva plasirana od strane M&V Investments a.d., Beograd za namirenje obaveza u inostranstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

37. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Pravna lica		
Transakcioni depoziti	22,845,349	18,535,254
Depoziti po osnovu datih kredita	2,896,859	2,628,868
Namenski depoziti	3,836,307	2,967,610
Ostali depoziti	16,540,926	19,240,291
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	607,258	1,244,324
Primljeni krediti	1,570,509	1,296,611
Ostale finansijske obaveze	143,683	99,843
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	148,996	96,325
	48,589,887	46,109,126
Stanovništvo		
Transakcioni depoziti	15,278,733	17,807,488
Štedni depoziti	71,581,238	74,394,715
Depoziti po osnovu datih kredita	2,703,697	3,055,438
Namenski depoziti	129,929	798,807
Ostali depoziti	423,066	481,709
Ostale finansijske obaveze	8,781	19,378
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	435,360	512,217
	90,560,804	97,069,752
Ukupno	139,150,691	143,178,878

Na transakcione dinarske depozite privrede Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 2.30% na godišnjem nivou.

Na transakcione dinarske depozite javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 2.34% na godišnjem nivou.

Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 0.7%, a na USD od 0% do 0.9% na godišnjem nivou.

Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka je u 2018. godini plaćala kamatu po stopi od 0% godišnje.

Transakcioni depoziti stanovništva u stranoj valuti su nekamatonosni.

Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je za štednju u EUR od 0.05% godišnje, dok je za štednju u CHF i USD bila od 0.01% godišnje, a za štednju u RSD od 0.1 do 1.5% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti do godinu dana kretala se u rasponu od 0.10% do 0.5% na godišnjem nivou za EUR valutu, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0.30% do 0.90% na godišnjem nivou za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 0.7% do 1% godišnje za EUR valutu, dok ostale valute nisu primane na rokove preko 12 meseci.

Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 2% do 3.5% na godišnjem nivou.

Oročeni dinarski depoziti od privrede oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 3.20%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Oročeni devizni depoziti od privrede u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.3%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Oročeni dinarski depoziti od javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 3.2%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

37. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Oročeni devizni depoziti od javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.3%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembar 2018. godine imala primljena sredstava od EIB i Fonda revolving kredita u iznosu od 1.571 milion dinara. Primljen kredit od EIB-a preko Vlade Republike Srbije iznosi EUR 10.100 hiljada i odnosi se na APEX kredit zaključen sa Narodnom bankom Srbije, koji dospeva u toku 2030. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita iznose EUR 3.187 hiljada i dospevaju do 2023. godine.

38. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rezervisanja za sudske sporove	416,204	263,555
Rezervisanja za primanja zaposlenih	62,832	79,045
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	218,712	138,125
Ostala rezervisanja	8,449	42,869
Ukupno	706,197	523,594

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 01. januar	263,555	100,094
Nova rezervisanja (napomena 19)	198,007	141,318
Ukidanje rezervisanja (napomena 18)	(23,233)	(4,947)
Efekti pripajanja Jubanke	-	73,038
Ostalo	(57)	6,461
Iskorišćena rezervisanja	(22,068)	(52,409)
Stanje na dan 31. decembra	416,204	263,555

Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 01. januar	79,045	74,970
Nova rezervisanja (napomena 16)	36,492	49,576
Aktuarski gubici	155	231
Ukidanje rezervisanja (napomena 16)	(20,219)	(27,144)
Iskorišćena rezervisanja	(32,641)	(18,588)
Stanje na dan 31. decembra	62,832	79,045

Glavne aktuarske pretpostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Diskontna stopa	4.75%	5.00%
Stopa rasta zarade Banke	3%	2.5%
Fluktuacija zaposlenih	6%	5%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

38. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 01. januar	138,125	55,313
Efekti prve primene MSFI 9	40,259	-
Nova rezervisanja (napomena 15)	304,151	191,713
Ukidanje rezervisanja (napomena 15)	(263,540)	(124,347)
Kursne razlike	(283)	(809)
Efekti pripajanja Jubanke	-	16,255
Stanje na dan 31. decembra	218,712	138,125

Promene na rezervisanjima za ostale obaveze u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 01. januar	42,869	-
Efekti pripajanja Jubanke	-	173,188
Ukidanje rezervisanja (napomena 14)	(33,795)	-
Iskorišćena rezervisanja	(625)	(130,319)
Stanje na dan 31. decembra	8,449	42,869

39. TEKUĆE PORESKE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Tekuće poreske obaveze	227,112	195,693
Ukupno	227,112	195,693

Tekuća poreska obaveza u iznosu od 757,390 hiljada dinara je delimično zatvorena iz uplaćenih akontacija poreza na dobit u iznosu od 530,278 hiljada dinara.

40. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	140,665	244,510
Obaveze po osnovu primljenih avansa	20,441	17,950
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	221	191
Obaveze iz dobitka	181,304	193,392
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	11,609	51,703
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	209,148	314,232
Obaveze u obračunu	48,233	158,364
Prolazni i privremeni računi	10,066	11,588
Obaveze prema zaposlenima	351	159
Ostale obaveze u stranoj valuti	167,866	291,324
	789,904	1,283,413
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	10,202	26,017
Obaveze za druge poreze i doprinose	11,923	34,174
	22,125	60,191
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	53,071	39,007
Unapred naplaćeni prihodi	49,908	55,799
Razgraničeni ostali prihodi	35,397	33,598
	138,376	128,404
Ukupno	950,405	1,472,008

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

41. KAPITAL

41.1. Struktura kapitala

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Akcijski kapital:		
Obične akcije	17,320,083	17,320,083
Prioritetne akcije	2,442,512	2,442,512
	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
	27,195,730	27,195,730
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	19,832,157	19,832,157
Dobici/gubici po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	187,026	25,870
Aktuarski gubici po osnovu planova definisanih primanja (iii)	(1,205)	(1,073)
Dobici/gubici po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata	330,390	315,528
	20,348,368	20,172,482
Dobitak	8,744,758	13,793,700
Stanje na dan 31. decembra	56,288,856	61,161,912

(i) Akcijski kapital

Struktura akcionara:

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine sa učešćem preko 1% prikazana je u sledećoj tabeli:

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća	Upravljački kapital	% Učešća
M&V Investments a.d. Beograd	19,284,006	97.58	17,320,083	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28	-	-
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14	-	-
Ukupno	19,762,595	100.00	17,320,083	100.00
M&V Investments a.d. Beograd	19,158,646	96.94	17,241,965	99.55
BDD M&V Investments – 80200ZMVI000	252,968	1.28	-	-
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	225,621	1.14	-	-
BDD M&V Investments - 80200Z	125,360	0.63	78,118	0.45
Ostali akcionari				
Ukupno	19,762,595	100	17,320,083	100

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 9,453,797 akcija od čega: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara (31. decembar 2017. godine: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

41. KAPITAL (nastavak)

41.1. Struktura kapitala (nastavak)

(i) Akcijski kapital (nastavak)

Skupština Banke na sednici održanoj dana 17. decembra 2018. godine donela je Odluku 12-XLVI/2018 o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta odnosno MTP i prestanka svojstva javnog društva kao i Odluku 09--XLVI/2018 o usvajanju izmena i dopuna Ugovora o osnivanju Banke. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 117341/2018 od 19. decembra 2018. godine usvojen je zahtev Banke pa je AIK Banka a.d., Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 06-XLIII/2018, od 27. aprila 2018. godine, o upotrebi i raspodeli dobiti ranijih godina koja nije uključena u akcijski kapital, izvršena je raspodela prethodno neraspoređene dobiti u iznosu od 594,925 hiljade dinara u celosti za korekciju efekata prve primene MSFI 9. Dodatno istom odlukom odlučeno je da se iz neraspoređene dobiti po finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u akcijski kapital deo od 47,728 hiljada dinara raspodeli za korekciju efekata prve primene MSFI 9. Ovime je celokupan efekat prve primene MSFI 9 pokriven na teret neraspoređene dobiti Banke u ukupnom iznosu od 642,653 hiljada dinara.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 07-XLIV/2018, od 28. juna 2018. godine, o raspodeli dela neraspoređene dobiti po finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u akcijski kapital, izvršena je raspodela prethodno neraspoređene dobiti u iznosu od 12,032,467 hiljade dinara na sledeći način:

- Za isplatu dividendi akcionarima Banke u iznosu od 4,720,083 hiljade dinara,
- Ostatak dobiti u iznosu od 7,312,383 hiljade dinara je ostao kao neraspoređena dobit koja se ne uključuje u osnovni akcijski kapital banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 12-XLVI/2018, od 17. decembra 2018. godine, o raspodeli dela neraspoređene dobiti po finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u akcijski kapital, izvršena je raspodela prethodno neraspoređene dobiti u iznosu od 7,312,383 hiljade dinara na sledeći način:

- Za isplatu dividendi akcionarima Banke u iznosu od 5,329,154 hiljada dinara,
- Ostatak dobiti u iznosu od 1,983,229 hiljada dinara je ostao kao neraspoređena dobit koja se ne uključuje u osnovni akcijski kapital banke.

(ii) Revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju

Revalorizacione rezerve po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 1. januar	341,398	451,861
Efekt prve primene MSFI 9	61,249	-
Pozitivni efekti promene fer vrednosti	145,831	(129,957)
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33)	(31,062)	19,494
Stanje na dan 31. decembra	517,416	341,398

(iii) Aktuarski gubici

Aktuarski dobiti na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine u celosti se odnose na aktuarske gubitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (napomena 38).

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
Stanje na dan 1. januar	(1,073)	(876)
Aktuarski gubici	(155)	(231)
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33.2.)	23	34
Stanje na dan 31. decembra	(1,205)	(1,073)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

42. POTENCIJALNE OBAVEZE I DRUGE VANBILANSNE POZICIJE

41.2. Zarada po akciji

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka nije javno društvo i nema obavezu obelodanjivanja Zarade po akciji.

42.1. Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2018. godine vodi 967 (31. decembar 2017. godine: 443) sudskih postupaka.

Predmet tužbenih zahteva su uglavnom: utvrđivanje ništavosti ili pobijanje ugovora i založnih izjava, odnosno brisanja hipoteka, utvrđivanje da Banka nema razlučno pravo u predmetima stečaja i sl., odnosno sporovi u kojima tužioci nemaju novčano potraživanje prema Banci. S obzirom na to, u ogromnoj većini sporova potraživanje prema Banci u novčanom delu se može odnositi samo na plaćanje troškova spora (sudskih taksi i troškova advokata suprotne strane) ukoliko Banka izgubi spor.

Ukupna vrednost sporova, koji za slučaj da Banka izgubi spor i bude obavezana na plaćanje nekog novčanog iznosa (na ime naknade štete, duga i sl), u koje ne ubrajamo sporove u kojima nema novčanog zahteva tužioca prema Banci, iznosi 29,143,854 hiljade dinara (31. decembar 2017. godine: 14,107,597 hiljada dinara) (iznos ne uključuje eventualne zahteve po osnovu kamata). Pored navedenih 967 spora ukupne vrednosti 29,143,854 hiljade dinara, na dan 31. decembar 2018. godina, ne postoje drugi sporovi i tužbe koje treća lica vode protiv Banke. Banka je na osnovu mišljenja advokata koji zastupaju Banku i procene verovatnoće i iznosa potencijalnog gubitka za Banku, izvršila rezervaciju u iznosu od 416,204 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 263,554 hiljade dinara) (napomena 38; 42.1).

Na dan 31. decembar 2018. godine tužbeni zahtevi koji se vode protiv Banke vezano za sudske postupke za CHF kredite iznose 446,193 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 397,743 hiljada dinara) i isti su pokriveni rezervisanjem u iznosu od 12,532 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 4,577 hiljada dinara). Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka svakako sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudskih sporova i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

42.2. Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Preuzete obaveze sa dospećem do godinu dana	226,547	239,603
Preuzete obaveze sa dospećem od 1 do 5 godina	639,747	672,734
Preuzete obaveze sa dospećem posle 5 godina	88,910	293,772
Ukupno	955,204	1,206,109

42.3. Ostale vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica	1,242,372	1,326,956
Date garancije i druga jemstva	15,146,440	21,911,239
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	1,616,162	1,001,077
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti	9,474,281	7,339,761
Hartije od vrednosti primljene u залог	32,608,319	20,557,442
Druga vanbilansna aktiva	559,886,658	648,792,048
Stanje na dan 31. decembra	619,974,232	700,928,523

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

42. POTENCIJALNE OBAVEZE I DRUGE VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

42.3. Ostale vanbilansne pozicije (nastavak)

Druga vanbilansna aktiva se odnosi na evidenciju svih primljenih materijalnih sredstava, garancija i drugih jemstava za obezbeđenje plasmana. Banka je do 2015. godine vanbilansno evidentirala samo primljena materijalna sredstva (hipoteke i zaloge), dok je podatke o ostalim kolateralima vodila u nefinansijskim podacima o kreditu. Počev od 2015. godine, Banka u okviru vanbilansne aktive evidentira i primljena jemstva i druga sredstva obezbeđenja zbog čega je zabeležen značajan rast ove pozicije.

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima	2018.	2017.
- kratkoročni	111,219	117,589
- dugoročni	1,131,153	1,209,367
	1,242,372	1,326,956

b) Preuzete potencijalne obaveze

Plative garancije:	2018.	2017.
- u dinarima	3,659,243	3,294,249
- u stranoj valuti	1,048,877	848,117
Činidbene garancije:		
- u dinarima	6,360,251	6,549,747
- u stranoj valuti	1,285,566	1,521,135
	12,353,937	12,213,248

Nepokriveni akreditivi	-	99,150
Nepovučene kreditne linije	1,103,865	2,499,846
	1,103,865	2,598,996

Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu		
- u dinarima	854,179	3,490,885
- u stranoj valuti	834,459	3,608,110
	1,688,638	7,098,995
	15,146,440	21,911,239

c) Imovina za obezbeđenje obaveza

	2018.	2017.
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	1,616,162	1,001,077
	1,616,162	1,001,077

d) Derivati

	2018.	2017.
Valutni Swap i Forward (napomena 23, 35)	9,474,281	7,339,761
	9,474,281	7,339,761

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

42. POTENCIJALNE OBAVEZE I DRUGE VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

42.3. Ostale vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
e) Primitljena jemstva za obaveze		
Primitljene HoV za obezbeđenje plasmana	32,608,319	20,557,442
	32,608,319	20,557,442
f) Ostale vanbilansne pozicije		
	2018.	2017.
Primitljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	487,892,121	578,247,046
Neiskorišćene opozive kreditne linije	17,107,331	20,490,044
Depo poslovi	378	819
Loro garancije	8,219,730	10,392,449
Evidencionna kamata	3,171,883	3,275,471
Potraživanja prenetu u vanbilansnu evidenciju	35,986,588	28,563,151
Ostalo	7,508,627	7,823,068
	559,886,658	648,792,048
Stanje na dan 31. decembra	619,974,232	700,928,523

43. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

Naknade članovima Uprave	2018.	2017.
Članovi Izvršnog odbora	(59,204)	(43,725)
Članovi Upravnog odbora	(36,455)	(31,594)
Ukupno naknade članovima Uprave	(95,659)	(75,319)

Ostali odnosi sa članovima Uprave	Stanje 2018.	Stanje 2017.	Prihodi/ rashodi 2018.	Prihodi/ rashodi 2017.
Kartice, gotovinski i potrošački krediti	112	(1,606)	239	192
Depoziti	(59,584)	(36,850)	(91)	1,349
Ostale obaveze	-	-	(14)	(64)
Ikupno ostali odnosi sa članovima Uprave	(59,472)	(38,456)	134	1,477

b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima ovezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

43. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

31. decembar 2018. godine	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni	5,274	15,999	21,273	111,912
Ostala fizička lica	211	39	250	202,480
Pravna lica *	9,830,087	2,131,299	11,961,386	14,196,024
31. decembar 2017. godine	9,835,572	2,147,337	11,982,909	14,510,416
Zaposleni	5,074	16,874	21,948	63,894
Ostala fizička lica	684	2,485	3,169	268,131
Pravna lica *	9,587,576	6,557,167	16,164,743	3,110,529
	9,593,334	6,576,526	16,189,860	3,442,554

* U narednim tabelama dat je prikaz povezanih pravnih lica

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	U hiljadama dinara na 31. decembar 2018. godine		
				Obaveze	Prihodi	Rashodi
MK Holding d.o.o., Beograd	5,909,730	-	5,909,730	(3,414)	343,966	(239,032)
Gorenska banka dd Kranj	3,915,001	-	3,915,001	(590,973)	52,093	(9,848)
MK Group d.o.o, Beograd	332	1,353,845	1,354,177	(1,660,863)	13,625	(15,465)
Agroglobe doo Novi Sad	-	425,344	425,344	(29,945)	438	(839)
MK-Fintel Wind a.d., Beograd	-	345,305	345,305	(8)	3,692	(385)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	8	4,120	4,128	(52,281)	990	(243)
Žito-Bačka d.o.o., Kula,	3,957	-	3,957	(3,031)	48,791	(44)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	604	800	1,404	(2,777,564)	2,599	(1,559)
MK Commerce d.o.o., Novi Sad	93	1,013	1,106	(526,616)	4,263	(3,091)
Granexport d.o.o., Pančevo	88	467	555	(10,279)	71	(35)
Pik-Bečej a.d., Bečej	11	193	204	(681,206)	1,044	(1,996)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	166	-	166	(497,135)	1,419	(4,424)
M&V Investments a.d., Beograd	1	-	1	(5,407,462)	7,204	(18,653)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(1,880,020)	3,012	(3,752)
PD Vojvodina doo Novo Mileševo	-	-	-	(36,870)	16	(2,003)
MK Beo Rent doo Beograd	-	-	-	(14,011)	64	(1)
Pik-Bečej-Veterina Bečej	-	-	-	(3,153)	25	-
Moji Mlinovi doo Beograd	-	-	-	(2,732)	12	-
MK Agriculture doo Novi Sad	-	-	-	(3,253)	9	(3)
Beo real Estate doo Beograd	-	-	-	(3,478)	569	(23)
Ostalo	96	212	308	(11,730)	1,578	(1,845)
Ukupno	9,830,087	2,131,299	11,961,386	14,196,024	485,480	303,241

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

43. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (nastavak)

Naziv pravnog lica	Bilansna VVanbilansna		Ukupno	U hiljadama dinara na 31. decembar 2017. godine		
	izloženost	izloženost		Obaveze	Prihodi	Rashodi
MK Holding d.o.o., Beograd	3,558,051	6,160,580	9,718,631	(718)	69,362	(82,246)
Beohemija d.o.o., Beograd	3,596,985	-	3,596,985	(133,115)	64,439	(41,592)
Preston L.T.C. d.o.o., Novi Sad	2,192,699	59,666	2,252,365	(70,834)	154,757	(129,302)
MK-Fintel Wind a.d., Beograd	135	345,979	346,114	(2,099)	5,508	(496)
Novo Plus d.o.o., Crvenka	147,236	-	147,236	(23)	8,665	(6,226)
OD Poljotrada Petrović Radivoj i Partner, Novi Karlovci	57,515	-	57,515	(5)	4,097	(2,537)
Goran Stevanović PR SMS Šid Stevanović, Šid	16,661	-	16,661	(3)	1,222	(839)
MK Group d.o.o, Beograd	995	5,612	6,607	(1,499,935)	173,690	(118,997)
Žito-Bačka d.o.o., Kula,	5,412	-	5,412	(2,919)	76,429	(605)
Agromima d.o.o., Kulpin	4,160	-	4,160	(2)	216	(25)
Zemljoradnička Zadruga Kevilj, Divoš	3,081	-	3,081	(7)	222	(163)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	-	2,376	2,376	(3,682)	725	(143)
Uniaktiv d.o.o., Subotica	2,347	-	2,347	-	798	(29)
MK Commerce d.o.o., Novi Sad	168	1,282	1,450	(575,114)	74,977	(13,909)
Agro-Ugar d.o.o., Sakule	1,038	-	1,038	-	70	(7)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	887	-	887	(66,340)	1,254	(6,004)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	800	800	(19,946)	39,780	(26,970)
Granexport d.o.o., Pančevo	85	475	560	(2,968)	15,519	(3,496)
PP Erdevik d.o.o., Erdevik	95	210	305	(201)	50	(19)
Pik-Bečej a.d., Bečej	25	187	212	(44,204)	3,729	(1,414)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(420,231)	2,985	(8,534)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(214,682)	49,196	(34,700)
Ostalo	1	-	1	(53,501)	2,235	(1,575)
Ukupno	9,587,576	6,577,167	16,164,743	(3,110,529)	749,925	(479,828)

44. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internom regulativom Banke, 30. novembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 4,099 hiljade dinara. Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 1,197 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Na dan 12. februara 2019. godine, Banka je izvršila transakciju saldiranja kupovine akcija Gorenjske banke d.d., Kranj u ukupnom iznosu od 5,886,500 hiljada dinara i time povećala svoje učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj na 77.67%. Dodatno, do dana odobrenja ovih napomena Banka je povećala svoje učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj na 90.11%.

U Banku je nakon 31. decembra 2018. godine a do dana odobrenja ovih napomena pristigalo ukupno 182 spora pokrenuta protiv Banke, ukupne vrednosti od 17 miliona dinara (bez efekata eventualne kamate).

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u Napomenama uz priložene Finansijske izveštaje Banke na 31. decembar 2018. godine.

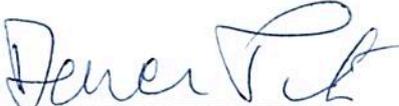
46. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. i 31. decembra 2017. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	<u>31. decembar</u> <u>2018.</u>	<u>U RSD</u> <u>31. decembar</u> <u>2017.</u>
USD	103.3893	99.1155
EUR	118.1946	118.4727
CHF	104.9779	101.2847

 _____
 Dostinja Mentov
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 _____
 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 _____
 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

AIK Banka
domaća i jaka

Godišnji izveštaj o poslovanju

2018

Naše vrednosti

*Posvećenost
klijentima*

*Inovacije u ponudi
proizvoda i usluga*

*Brzina i
fleksibilnost u
poslovanju*

*Svest i društvena
odgovornost*

*Timski rad i
takmičarski duh*

SADRŽAJ

1.	UVODNA REČ PREDSEDNICE IZVRŠNOG ODBORA	3
2.	LIČNA KARTA	4
3.	MAKROEKONOMSKA KRETANJA	5
4.	TRŽIŠNA POZICIJA I PREGLED POKAZATELJA POSLOVANJA	8
	4.1 TRŽIŠNA POZICIJA	8
	4.2 RANGIRANJE BANAKA	8
	4.3 POKAZATELJI PROFITABILNOSTI I EFIKASNOSTI	9
	4.4 POKAZATELJI BILANSA STANJA	10
5.	POSLOVANJE BANKE	10
	5.1 AKTIVA	10
	5.1.1 FINANSIJSKA SREDSTVA	11
	5.1.2 KREDITI	11
	5.2 KLASIFIKACIJA BILANSNE AKTIVE	12
	5.3 OPŠTI REGULATORNI POKAZATELJI	13
	5.4 PASIVA	13
	5.4.1 DEPOZITI	13
	5.4.2 KAPITAL	14
	5.5 BILANS USPEHA	17
6.	UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI KREDITI	19
	6.1 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	19
	6.2 RIZIK LIKVIDNOSTI	22
	6.3 TRŽIŠNI RIZICI	22
	6.4 PROBLEMATIČNI KREDITI	23
	6.5 AKTIVNOSTI U 2018. GODINI	24
7.	MARKETING I ODNOSI SA JAVNOŠĆU	24
	7.1 MARKETING STRATEGIJA ZA 2018. GODINU	24
	7.2 MARKETING PLAN ZA 2018. GODINU	25
	7.3 REALIZACIJA MARKETING PLANA ZA 2018. GODINU	25
8.	ORGANIZACIONA I KADROVSKA STRUKTURA	27
	8.1 ORGANIZACIJA BANKE	27
	8.2 ZAPOSLENI	27
	8.3 UPRAVLJANJE BANKOM	28
	8.3.1 SKUPŠTINA BANKE	28
	8.3.2 UPRAVNI ODBOR BANKE	32
	8.3.3 IZVRŠNI ODBOR BANKE	33
	8.3.4 OSTALI ODBORI	34
	8.4 IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	36
	8.5 IZMENA OPŠTIH AKATA BANKE	36
	8.6 POSLOVNI ODNOSI SA ČLANOVIMA UPRAVE I LICIMA POVEZANIM SA BANKOM	36
	8.7 POSLOVNA MREŽA	37
	8.7.1 REALIZOVANE AKTIVNOSTI U 2018. GODINI	39
9.	RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA (ICT)	39

1. Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora

Poštovani,

Nastavljamo sa uspešnim poslovanjem i razvojem. Uz ostvarenje zapaženih rezultata, posebno smo ponosni i na činjenicu da je AIK Banka prva domaća banka koja je uspjela da proširi svoje poslovanje u sferi pružanja finansijskih usluga i van granica naše zemlje. Ovo dodatno potvrđuje našu uspešnost u poslovanju, ali i spremnost da odgovorimo na zahtevne razvojne izazove.

AIK Banka je početkom tekuće godine povećala udeo u kapitalu slovenačke Gorenjske banke dd Kranj sa 33% na kraju 2018. godine na trenutnih 90.11%, čime je ostvarila većinski udeo u vlasništvu banke koja posluje na teritoriji Evropske unije. Realizacija ove transakcije predstavlja korak u ostvarenju našeg strateškog opredeljenja ka rastu i širenju poslovanja van domaćeg tržišta, što je podrazumevalo ispunjenje kompleksnih preduslova u skladu sa regulativama kako Republike Srbije i Slovenije, tako i centralnih evropskih institucija i tim više smo ponosni na uspešnu realizaciju ovog projekta.

Ostvarenom akvizicijom Gorenjske banke otvara se mogućnost jačanja pozicije bankarske grupe, uz usmerenost na učvršćivanje saradnje između dve zemlje i dodatnom doprinosu ekonomskom razvoju kroz podršku različitih projekata. U tim okvirima ovo naravno podrazumeva i specifičnu podršku zaista velikom broju slovenačkih kompanija koje posluju na tržištu Republike Srbije, kao i domaćim kompanijama koje obavljaju poslovanje na teritoriji Slovenije. Naši planovi za budući rast i razvoj, kroz snažnu podršku i objedinjeno poslovanje, nedvosmisleno ukazuju na proširenje kapaciteta poslovanja, kao i na našu potpunu posvećenost rastu i razvoju oba entiteta.

Želela bih da istaknem da je poslovna strategija AIK Banke zasnovana na strateškim planovima širenja kako na domaćem, tako i na inostranim tržištima, sa ciljem da dodatno ojačamo svoju osnovu i proširimo polje delovanja. Nakon obavljenih akvizicija u prethodnom periodu, na odličnom smo putu stvaranja međunarodno prepoznatljive, jake i stabilne finansijske institucije za pružanje finansijskih usluga kako privrednom segmentu korisnika tako i segmentu fizičkih lica u čitavom regionu.

AIK Banka sa realizovanom bilansnom sumom od RSD 206,6 mlrd na kraju 2018. godine, kao i u nivoom depozita od RSD 139,2 mlrd, nastavlja prisutnost u samom vrhu bankarskog sektora Srbije, što se, takođe, oslikava i kroz poverenje značajnog broja klijenata koji svoje poslovanje obavljaju kroz poslovnu mrežu od 60 ekspozitura širom Srbije i aktivne digitalne kanale. Uzimajući u obzir finansijske pokazatelje i ostvarene rezultate na nivou domaćeg bankarskog sektora, možemo potvrditi da AIK Banka ostvaruje stabilnu profitabilnost, znatno iznad proseka sektora, tako da je u 2018. godini ostvarena dobit pre oprezivanja iznosila RSD 6,4 mlrd. Takođe, ostvareni bilansni kapital od RSD 56,3 mlrd i raspoloživa likvidna sredstva, predstavljaju jaku osnovu i pružaju dodatnu stabilnost uz otvorene mogućnosti za dalje odabrane vidove ulaganja i finansiranja.

Zadovoljstvo klijenata je jedan od naših ključnih merila uspeha. Klijent predstavlja centar oko koga se dalje razvijaju sve aktivnosti. U doba sve veće zastupljenosti novih tehnologija i kanala distribucije, klijentima sve više trebaju usluge koje podrazumevaju jednostavnost, laku dostupnost i uštedu vremena. Upravo iz tog razloga buduće investicije će biti usmerene na dalje uspešno transformiranje bankarstva u digitalnu formu, kroz inovacije, dodatni razvoj digitalnih kanala i ponude proizvoda prilagođenih što većem broju korisnika, kako u privredi tako i u segmentu stanovništva. Kada govorimo o Sloveniji, pored navednih oblasti fokus će biti usmeren i na razvoj Gorenjske banke od regionalne do prepoznatljive i aktivne na celokupnom slovenačkom tržištu.

Sva unapređenja i razvoj kojima težimo imaju za cilj da osnaže AIK Banku kao partnera stanovništvu posebno u aspektu ponude i dostupnosti, ali i privredi kojoj je finansijska podrška neophodna za dalji rast i razvoj.

Svi ostvareni rezultati i uspešno realizovani projekti predstavljaju rezultat profesionalnog i posvećenog pristupa svakog zaposlenog u našem timu. Želela bih svima da se zahvalim na bezrezervnom zalaganju i snažnoj energiji koju ulažete u naš zajednički uspeh.

S poštovanjem,

Jelena Galić,
 predsednica Izvršnog odbora.

2. Lična karta

Pun naziv izdavaoca	Agroindustrijsko komercijalna banka "Aik Banka" ad Beograd
Adresa	Bulevar Mihajla Pupina 115d 11070 Novi Beograd Republika Srbija
Web adresa	www.aikbanka.rs
Pravna forma	Akcionarsko društvo
Pravni status izdavaoca	Aktivno privredno društvo
Matični broj	06876366
PIB - poreski identifikacioni broj	100618836
Tekući računi i banke kod kojih se vode	Narodna banka Srbije - 908000000001050197
Datum osnivanja Banke	10. avgust 1993. godine
Broj rešenja upisa u Agenciji za privredne registre	2946/2005, dana 01. marta 2005. godine
Šifra delatnosti	6419 - Ostalo monetarno posredovanje
Telefon	+ 381 11 202 9050
Faks	+ 381 11 312 9787
e-mail	kabinet@aikbanka.rs
Predsednik Izvršnog odbora	Jelena Galić
Mesto trgovanja izdatim akcijama	Beogradska Berza , www.belex.rs
Mesto uvida u knjigu akcionara:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti Republike Srbije a.d. , www.crhov.rs
Revizor za 2018. godinu	Deloitte doo Beograd, Terazije 8, Beograd

3. Makroekonomska kretanja

Nakon rasta od 4.9% u I kvartalu 2018. godine, u II kvartalu ostvaren je rast od 4.8%, da bi na kraju III kvartala BDP rast iznosio 3.8%. Realni rast BDP u IV kvartalu 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 3.5%. Međunarodni monetarni fond (MMF) je zvanično povećao prognozu privrednog rasta Srbije za 2018. godinu sa ranijih 3.5% na 4.0%.

Na nivou opšte države u 2018. godini ostvaren je fiskalni suficit u iznosu od RSD 32.2 mlrd, odnosno 0.6% BDP i primarni fiskalni suficit u iznosu od RSD 139.4 mlrd, odnosno 2.7% BDP. Prema godišnjem planu na nivou opšte države za 2018. godinu planiran je fiskalni deficit u iznosu od RSD 32 mlrd, što znači da je ostvareni rezultat bolji za RSD 64,2 mlrd u odnosu na plan.

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u 2018. godini veća je za 1.3% u odnosu 2017. godinu. U poređenju sa prethodnom godinom sektor prerađivačke industrije beleži rast od 1.9%, sektor snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom rast od 1.2%, a sektor rudarstva pad od 4.8%. Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u decembru 2018. godine manja je za 6.3% nego u decembru 2017. godine. Posmatrano po sektorima, u decembru 2018. godine u odnosu na isti mesec prethodne godine, zabeležena su sledeća kretanja: sektor prerađivačke industrije - pad od 5.8%, sektor snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija - pad od 7.4% i sektor rudarstva - pad od 8.2%. Podaci o industrijskoj proizvodnji po namenskim grupama u decembru 2018. godine u odnosu na isti mesec prethodne godine, pokazuju da je došlo do

pada u proizvodnji: energije (3.8%), netrajnih proizvoda za široku potrošnju (5.4%), kapitalnih proizvoda (8.3%), intermedijarnih proizvoda, osim energije (8.9%) i trajnih proizvoda za široku potrošnju (11.3%).

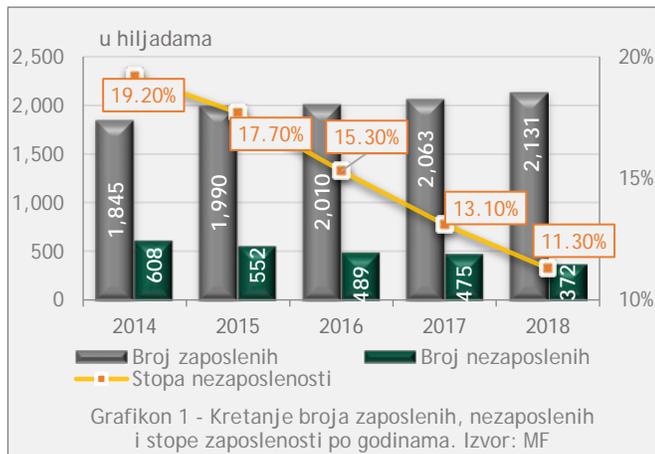
Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2018. godine iznosi: EUR 38,189.8 mio što predstavlja porast od 10.9% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz robe imao je vrednost od EUR 16,271.4 mio i to je povećanje od 8.1% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od 21,918.4 miliona, što predstavlja povećanje od 13.0% u odnosu na isti period prošle godine. Deficit je iznosio 5,647.0 miliona evra, što je povećanje od 30.0% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 74.3% i manja je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 77.5%.

Posmatrano regionalno, najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (34.7%), zatim sledi beogradski region (26.7%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (22.6%), Region Južne i Istočne Srbije (15.9%), a oko 0.1% izvoza je nerazvrstano po teritorijama. Najveće učešće u uvozu Srbije imao je beogradski region (46.1%), zatim slede Region Vojvodine (29.4%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (14.7%), Region Južne i Istočne Srbije (9.2%), a oko 0.5% uvoza nije razvrstano po teritorijama. Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 63.2% ukupne razmene.

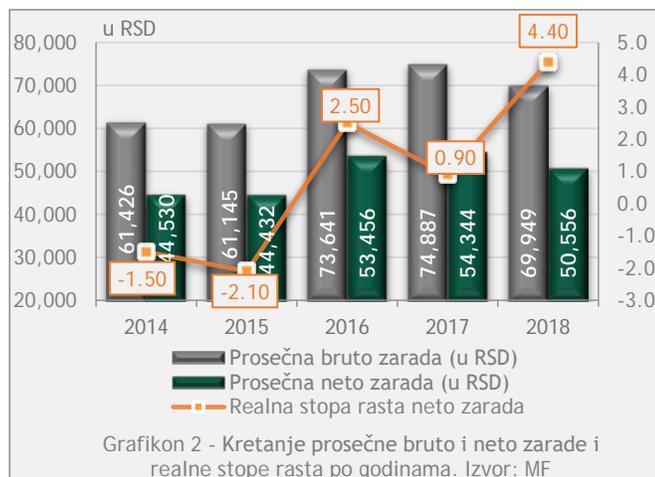
	EU	CEFTA	Rusija	Ostali	Ukupno
Izvoz 2018.	10,900	2,834	864.9	1,673	16,271
Učešće regiona u ukupnom izvozu do 31.12.2018.	66.99%	17.42%	5.32%	10.28%	
Povećanje/smanjenje izvoza u odnosu na 2017.	955.9	198.6	-16.1	82.2	1,221
Procenat povećanja/smanjenja izvoza u odnosu na 2017.	9.61%	7.54%	-1.83%	5.17%	8.11%
Uvoz 2018.	13,219	931.1	1,726	6,043	21,918
Učešće regiona u ukupnom uvozu do 31.12.2018.	60.31%	4.25%	7.87%	27.57%	
Povećanje/smanjenje uvoza u odnosu na 2017.	1,116.4	110.0	315.4	980.6	2,522
Procenat povećanja smanjenja uvoza u odnosu na 2017.	9.22%	11.81%	22.36%	19.37%	13.00%
Spoljnotrgovinski deficit 2018.	-2,319	1,903	-861	-4,370	-5,647
Učešće regiona u ukupnom deficitu/suficitu do 31.12.2018.	41.06%	-33.69%	15.25%	77.38%	
Povećanje/smanjenje suficita deficita u odnosu na 2017.	-160.5	88.6	-331.5	-898.4	-1,301.8
Procenat povećanja/smanjenja suficita/deficita u odnosu na 2017.	7.44%	4.88%	62.59%	25.88%	-29.96%

Tabela 1 - Kretanje spoljnotrgovinske razmene u periodu 2018. godine po regionima (u milionima evra). Izvor: RZS

Prema anketi Republičkog zavoda za statistiku Republici Srbiji nezaposlenost je u 2018. godini iznosila 11.3%. Stopa nezaposlenosti se smanjila u odnosu na isti period 2017. godine za 1.80%.

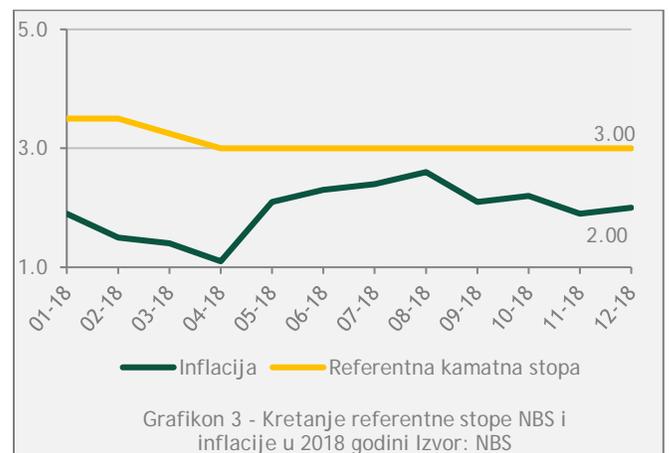
Prosečna bruto zarada isplaćena u decembru 2018. godine iznosi RSD 69,949. Prosečna neto zarada (bez poreza i doprinosa) isplaćena u decembru 2018. godine iznosi RSD 50,556. Rast bruto zarada u periodu januar-december 2018. godine u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 6.0% nominalno, odnosno 3.9% realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 6.5% nominalno i za 4.4% realno. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za decembar 2018. godine nominalno je veća za 6.5%, a realno za 4.5%, dok je prosečna neto zarada veća za 7.0% nominalno, odnosno za 5.0% realno.

Da bi se obezbedila uporedivost podataka prilikom računanja indeksa, koja je narušena zbog prelaska na novu metodologiju od januara 2018. godine, podaci za

2017. godinu dobijeni su iz istog izvora i na isti način kao i podaci za 2018. godinu.

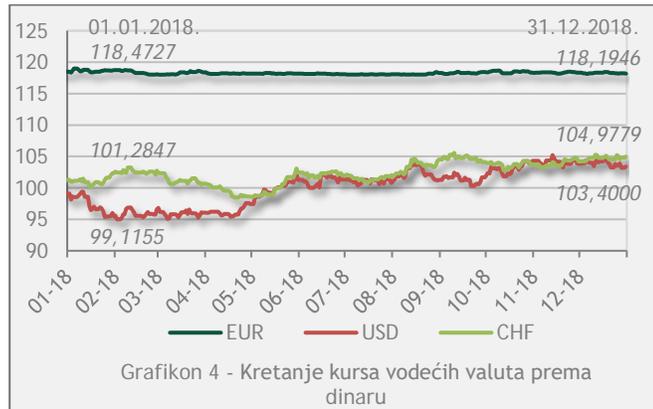
Inflacija - potrošačke cene u decembru 2018. godine povećane su za 0.1%. Niska mesečna inflacija rezultat je pojeftinjenja naftnih derivata i svežeg voća, dok je najveći doprinos inflaciji potekao od rasta cena svežeg povrća i mesa. Tokom 2018. godine međugodišnja inflacija se kretala u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja, na niskom i stabilnom nivou i u decembru je iznosila 2.0%, koliko iznosi i njen prosečan nivo za celu 2018. godinu. Niski inflatorni pritisci koji su preovlađivali tokom godine bili su potvrđeni i stabilnim kretanjem bazne inflacije (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta), koja je u decembru iznosila 1.0% međugodišnje. Prema centralnoj projekciji Narodne banke Srbije (NBS), međugodišnja inflacija će i u narednom periodu nastaviti stabilno kretanje u granicama cilja od 3.0% ± 1.5 %, koje će pre svega biti opredeljeno postepenim rastom agregatne tražnje.

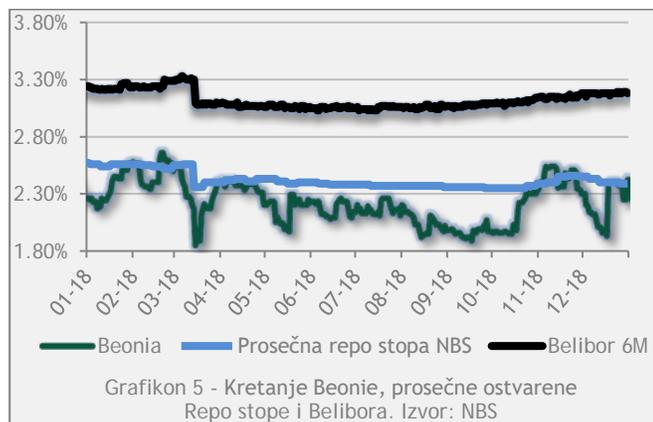
Krajem decembra 2018. godine stanje javnog duga iznosi EUR 23,328 mio, dok učešće javnog duga u BDP-u iznosi 54.3%. Vlada Republike Srbije je usvojila Fiskalnu strategiju za period 2018-2020. prema kojoj je planirano učešće javnog duga u BDP-u na kraju 2018. godine na nivou od 62.8%. Prema valutnoj strukturi, javni dug Republike Srbije iznosio je 38.5% u evrima, 28.9% u američkim dolarima i 25.5% u domaćoj valuti.

Na međubankarskom tržištu Republike Srbije dinar se tokom 2018. godine kretao u rasponu od 118.0084 do 119.0027. Dinar na kraju decembra 2018. godine vredi 0.2% više nego pre mesec dana, na godišnjem nivou je jači za 0.1%, a u odnosu na početak godine jači je za

0.2%. Najviša vrednost dinara prema novčanoj jedinici evrozone u ovoj godini bila je 2. marta, kada je kurs iznosio 118.0084 dinara za evro, a najniža je zabeležena 5. januara kada je jedan evro koštao 119.0027 dinara. Tokom 2018. godine NBS je kupila na međubankarskom deviznom tržištu ukupno EUR 1.835 mlrd i prodala EUR 225 mio kako bi ublažila prekomerne dnevne oscilacije kursa.

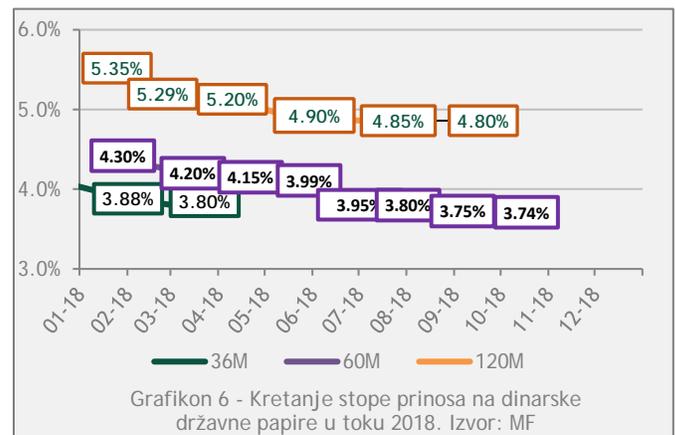
Referentna kamatna stopa NBS se tokom 2018. godine kretala u rasponu od 3.50% do 3.00%. NBS je dvaput smanjila referentnu kamatnu stopu za po 0.25% i to u martu i aprilu 2018. godine.

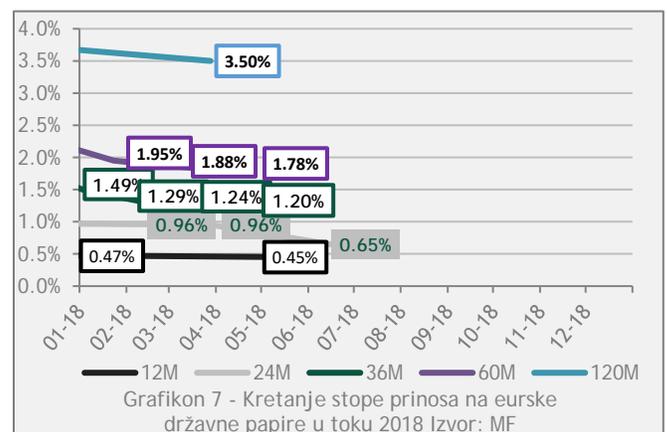
Imajući u vidu nisku inflaciju može se očekivati zadržavanje referentne kamatne stope na istom nivou. Inflatorni pritisci su ostali niski i u uslovima snažnog privrednog rasta. U narednom periodu se očekuje njeno stabilno kretanje u granicama cilja (3.0% ± 1.5%), koje će pre svega biti opredeljeno postepenim rastom agregatne tražnje. Održavanje postignute cenovne stabilnosti u srednjem roku očekuju i finansijski sektor i privreda, o čemu svedoče njihova inflaciona očekivanja usidrena oko cilja od 3% i za godinu, i za dve godine unapred.

Potrebna je dalja opreznost u vođenju monetarne politike, pre svega zbog dešavanja u međunarodnom okruženju. Tokom 2019. godine očekuje se nastavak normalizacije monetarnih politika vodećih centralnih banaka, Sistema federalnih rezervi SAD i Evropske centralne banke, što bi moglo da se odrazi na tokove kapitala prema zemljama u usponu. Cena nafte i dalje predstavlja faktor inflacije koji zahteva opreznost, iako je ona poslednjih meseci 2018. godine znatno smanjena.

Ostale stope na tržištu su pratile blagi trend pada, odnosno stagnacije osnovne REPO stope NBS.

Najčešće emitovane hartije od vrednosti (HoV) bile su na 36M, 60M i 120M. Prinos na 36M dinarske HoV je u 2018. godini iznosio 3.80%. 60M dinarske HoV su krajem 2018. godine vredele 3.74%, a 120M dinarske HoV 4.80%. Eurske HoV kojima je primarno trgovano samo tokom I i II kvartala imale su trend pada prinosa. 12M eurske HoV su postigle stopu od 0.45%, 24M stopu od 0.65%, 36M stopu od 1.20%, 60M stopu od 1.78%, dok su 10Y eurske HoV vredele 3.50%.

4. Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja

4.1 Tržišna pozicija

Rangiranje	30.09.2018			31.12.2017.			30.09.2017.		
	Rang	učesće	Iznos u EUR mio	Rang	učesće	Iznos u EUR mio	Rang	učesće	Iznos u EUR mio
Neto aktiva	6	5.4%	1,626	6	6.2%	1,767	6	5.2%	1,444
Neto plasmani	8	4.7%	832	6	5.9%	965	8	4.9%	766
Ukupni depoziti*	8	4.7%	1,107	6	5.6%	1,232	8	4.6%	972
Depoziti**	7	5.4%	1,079	6	6.4%	1,209	7	5.2%	952
Kapital	4	8.8%	504	4	9.2%	516	5	8.2%	456
Profit pre poreza	6	6.6%	30	1	20.3%	118	4	11.3%	51

*Ukupni depoziti uključuju primljene kredite od banaka

**Depoziti uključuju transakcione i ostale depozite

Tabela 2 - Tržišna pozicija Banke. Izvor: Narodna banka Srbije

Na kraju trećeg kvartala 2018. godine 10 najvećih banaka čine 78.6% bilansne aktive bankarskog sektora Srbije. Sa ukupnom bilansnom sumom od EUR 1,626 mio Banka ostvaruje tržišno učešće od 5.4% i zadržava šestu poziciju na domaćem bankarskom tržištu.

Uzimajući u obzir ukupne depozite na kraju trećeg kvartala 2018. godine Banka zauzima 8. poziciju prema veličini prikupljenih depozita koji iznose EUR

1,107 mio, što čini 4.7% ukupnih depozita na tržištu. Neto plasmani sa nivoom od EUR 832 mio i tržišnim učešćem od 4.7% svrstavaju Banku na 8. poziciju na bankarskom tržištu po ovom kriterijumu.

Učešće kapitala Banke na bankarskom tržištu je visoko u odnosu na ostale pokazatelje tržišnog učešća. Sa EUR 504 mio kapitala Banka zauzima 4. mesto i ostvaruje tržišno učešće od 8.8%.

4.2 Rangiranje banaka

NETO AKTIVA											
30.09.2018.				31.12.2017.				30.09.2017.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	16.1%	574.2	Banca Intesa	1	16.8%	564.9	Banca Intesa	1	17.0%	560.0
Unicredit bank	2	11.7%	417.1	Komercijalna banka	2	11.0%	369.2	Komercijalna banka	2	11.4%	374.5
Komercijalna banka	3	10.9%	389.7	Unicredit bank	3	10.8%	362.7	Unicredit bank	3	10.9%	359.1
Societe Generale banka	4	8.4%	301.0	Societe Generale banka	4	8.5%	288.0	Societe Generale banka	4	8.1%	265.2
Raiffeisen banka	5	8.0%	284.2	Raiffeisen banka	5	7.9%	264.6	Raiffeisen banka	5	8.0%	262.2
AIK banka	6	5.4%	192.6	AIK banka	6	6.2%	209.4	AIK banka	6	5.2%	172.3
Erste bank	7	5.4%	192.5	Erste bank	7	4.8%	161.9	Eurobank	7	4.5%	149.3
Eurobank	8	4.6%	163.0	Eurobank	8	4.7%	158.4	Erste bank	8	4.5%	148.8
Banka poštanska štedionica	9	4.6%	162.5	Banka poštanska štedionica	9	4.2%	140.5	Banka poštanska štedionica	9	4.1%	133.9
Vojvodanska banka	10	3.5%	125.4	Vojvodanska banka	10	3.6%	122.7	Vojvodanska banka	10	3.8%	124.9

Tabela 3 - Rangiranje banaka po neto aktivu. Izvor: Narodna banka Srbije

PROFIT PRE POREZA *											
30.09.2018.				31.12.2017.				30.09.2017.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Unicredit bank	1	16.8%	9.1	AIK banka	1	20.3%	13.9	Banca Intesa	1	14.2%	7.6
Banca Intesa	2	15.6%	8.4	Banca Intesa	2	18.9%	13.0	Raiffeisen banka	2	12.3%	6.5
Societe Generale banka	3	13.5%	7.3	Raiffeisen banka	3	11.0%	7.6	Unicredit bank	3	12.0%	6.4
Komercijalna banka	4	12.1%	6.5	Komercijalna banka	4	10.5%	7.2	AIK banka	4	11.3%	6.0
Raiffeisen banka	5	12.0%	6.5	Unicredit bank	5	10.3%	7.1	Societe Generale banka	5	11.3%	6.0
AIK banka	6	6.6%	3.6	Societe Generale banka	6	9.8%	6.7	Komercijalna banka	6	10.7%	5.7
Eurobank	7	4.5%	2.4	Banka poštanska štedionica	7	5.6%	3.9	Erste bank	7	4.1%	2.2
Erste bank	8	3.3%	1.8	Erste bank	8	4.1%	2.8	Eurobank	8	4.1%	2.2
Banka poštanska štedionica	9	2.9%	1.5	Eurobank	9	3.7%	2.5	Direktna banka	9	3.7%	2.0
Piraeus bank	10	2.7%	1.5	Direktna banka	10	2.7%	1.9	Banka poštanska štedionica	10	3.6%	1.9

Napomena: Rangiranje banaka prema profitu pre poreza je obavljeno na osnovu profita pre poreza celokupnog bankarskog sektora (uključujući banke sa pozitivnim kao i banke sa negativnim rezultatom).

Tabela 4 - Rangiranje banaka po profitu pre poreza. Izvor: Narodna banka Srbije

4.3 Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti

Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti	30.09.2018			31.12.2017.			30.09.2017.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Profit pre poreza / Prosečni kapital (ROE)	7.9%	12.0%	10.7%	25.2%	12.2%	10.5%	14.9%	11.7%	11.0%
Profit pre poreza / Prosečna aktiva (ROA)	2.4%	2.4%	2.1%	7.5%	2.5%	2.1%	4.5%	2.5%	2.2%
Neto prihod od kamata / Prosečna aktiva	3.7%	3.6%	3.7%	3.7%	3.7%	3.7%	3.7%	3.7%	3.8%
Kamatni prihodi / Prosečna aktiva	4.4%	4.2%	4.3%	4.5%	4.3%	4.4%	4.7%	4.4%	4.5%
Kamatni rashodi / Prosečna aktiva	0.7%	0.6%	0.6%	0.9%	0.7%	0.7%	0.9%	0.7%	0.7%
Gubitak od ispravke vrednosti / Prosečna aktiva	0.4%	0.0%	0.0%	-0.3%	0.2%	0.2%	-0.8%	0.1%	0.1%
Kamatni rashodi / Prosečna kamatonosna pasiva	1.0%	0.7%	0.8%	1.3%	0.9%	0.9%	1.4%	0.9%	0.9%
Neto prihod od naknada / Prosečna aktiva	0.6%	1.1%	1.1%	0.5%	1.1%	1.2%	0.6%	1.1%	1.2%
Prihodi naknada / Prosečna aktiva	0.8%	1.7%	1.7%	0.7%	1.6%	1.7%	0.7%	1.6%	1.7%
Profit pre poreza / Ukupni prihodi	41.3%	39.3%	33.0%	70.5%	36.8%	29.9%	66.8%	37.4%	31.8%
Profit pre rezervisanja / Prosečna aktiva	2.8%	2.4%	2.1%	7.2%	2.7%	2.3%	3.7%	2.5%	2.3%
Ukupni prihodi / Prosečna aktiva	5.7%	6.2%	6.3%	10.6%	6.9%	7.0%	6.7%	6.6%	6.9%
Operativni rashodi / Prosečna aktiva	2.0%	2.6%	3.1%	2.4%	3.0%	3.5%	1.9%	2.9%	3.4%
Operativni rashodi / Operativni prihodi (CIR)	41.9%	52.2%	59.5%	24.6%	52.4%	59.9%	34.3%	53.3%	59.7%
Operativni rashodi / Prihodi od kamata i naknada	38.5%	45.0%	50.9%	45.3%	50.2%	57.2%	35.6%	48.0%	54.8%
Troškovi zarada / Prosečna aktiva	0.7%	1.0%	1.2%	0.7%	1.1%	1.3%	0.7%	1.1%	1.3%
Kamatni prihodi / Ukupni prihodi	77.2%	68.4%	68.4%	42.7%	62.9%	62.5%	70.1%	66.6%	64.9%
Prihodi naknada / Ukupni prihodi	14.7%	26.9%	26.7%	6.5%	23.8%	23.9%	10.6%	24.6%	24.4%

Peers: AIK Banka, Banca Intesa, Unicredit Bank, Komercijalna Banka, Raiffeisen Banka, Societe Generale Banka, Eurobank, Erste Bank, Addiko Bank, Sberbank

Tabela 5 - Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti. Izvor: Narodna banka Srbije

4.4 Pokazatelji bilansa stanja

Pokazatelji bilansa stanja	30.09.2018			31.12.2017.			30.09.2017.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Neto plasmani / Neto aktiva	51.2%	58.6%	58.2%	54.6%	57.6%	57.2%	53.1%	56.4%	56.9%
Ukupan kapital / Neto aktiva	31.0%	19.7%	19.1%	29.2%	20.4%	19.8%	31.6%	21.1%	20.1%
Ukupni depoziti* / Neto aktiva	68.1%	77.0%	77.8%	69.7%	77.0%	77.5%	67.3%	75.9%	76.7%
Depoziti** / Neto aktiva	66.4%	65.8%	66.1%	68.4%	65.9%	66.3%	66.0%	65.4%	66.3%
Neto krediti / Ukupni depoziti*	75.2%	76.1%	74.8%	78.3%	74.7%	73.8%	78.8%	74.3%	74.1%
Neto krediti / Depoziti**	77.1%	89.0%	88.0%	79.8%	87.3%	86.3%	80.4%	86.2%	85.8%

¹Ukupni depoziti uključuju primljene kredite od banaka ²Depoziti uključuju transakcije i ostale depozite

Peers: AIK Banka, Banca Intesa, Unicredit Bank, Komercijalna Banka, Raiffeisen Banka, Societe Generale Banka, Eurobank, Erste Bank, Addiko Bank, Sberbank
Tabela 6 – Pokazatelji bilansa stanja. Izvor: Narodna banka Srbije.

Banka sa 31.0% učešća kapitala u neto aktivi, zadržava značajno viši nivo kapitalizovanosti u odnosu na bankarski sektor i posmatranu Peers grupu. Posmatrajući kraj trećeg kvartala 2018. godine, kamatni prihodi beleže rast od 5%, dok neto prihodi od naknada su zabeležili rast od 24% u odnosu na isti period prethodne godine. Istovremeno, u odnosu sa

prosečnom aktivom kamatni prihodi su iznad nivoa Peers grupe i bankarskog sektora. Banka sa CIR-om na nivou od 41.9% zadržava nizak nivo operativnih rashoda u odnosu na operativne prihode, kako u poređenju sa Peers grupom, tako i sa celokupnim bankarskim sektorom.

5. Poslovanje Banke

5.1 Aktiva

Opis pozicije aktive	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	24,066	28,942	-4,877	-16.8%
Finansijska sredstva	29,670	32,415	-2,745	-8.5%
Kreditni i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	18,006	12,317	5,688	46.2%
Kreditni i potraživanja od komitenata	114,092	114,301	-209	-0.2%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	3,915	2,291	1,624	70.9%
Nematerijalna ulaganja	356	405	-50	-12.2%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2,932	3,278	-346	-10.5%
Investicione nekretnine	9,642	11,571	-1,929	-16.7%
Ostala aktiva	3,881	3,838	42	1.1%
Ukupna aktiva	206,559	209,360	-2,801	-1.3%

Tabela 7 – Uporedni pregled pozicija aktive na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Nakon realizovane kupovine 100% udela u kapitalu Jubanke a.d. Beograd i uspešno obavljenog pripajanja na domaćem bankarskom tržištu, AIK banka je tokom 2018. godine usmerila svoje napore ka daljem poboljšanju kvaliteta poslovanja i širenju poslovnih

aktivnosti, kako na domaćem tržištu, tako i van nacionalnih granica. Povećanje svog učešća u finansijskim entitetima koji svoje poslovanje obavljaju na bankarskom tržištu Evropske Unije, AIK

banka realizuje kroz sticanje udela od 33.1% u kapitalu slovenačke Gorenjske banke dd Kranj.

Najznačnije aktivnosti AIK banke u 2018. godini na domaćem finansijskom tržištu bile su usmerene ka poboljšanju kvaliteta aktive kroz podsticaj rasta zdravog kreditnog portfolija s jedne strane, uz istovremeno smanjenje udela problematičnih kredita u ukupnom kreditnom portfoliju. Iako je ukupan iznos prikazane pozicije Krediti i potraživanja od komitenata ostao relativno nepromenjen tokom 2018. godine, struktura iste je značajno izmenjena, odnosno došlo je do povećanja udela PL portfolija i značajnog smanjenja udela problematičnih kredita u ukupnom kreditnom portfoliju komitenata.

5.1.1 Finansijska sredstva

Pozicija Finansijska sredstava je na kraju 2018. godine niža za RSD 2.7 mlrd u odnosu na kraj 2017. godine. Od ukupnog iznosa Finansijskih sredstava od RSD 29.7 mlrd na dan 31.12.2018. godine, plasmani koji se odnose na dinarske i eurske trezorske

Pozicija Finansijska sredstva beleži smanjenje od RSD 2.7 mlrd, odnosno 8.5%, dok je stanje gotovine na računima manje za ukupno RSD 4.9 mlrd, odnosno 16.8%. S druge strane, pozicija Krediti i potraživanja od banaka i finansijskih institucija beleži rast od RSD 5.7 mlrd, odnosno 46.2%.

Pozicija Investicione nekretnine beleži pad od RSD 1.9 mlrd ili 16.7% kao rezultat uspešne realizacije vezane za deo nekretnina u vlasništvu Banke koji su bili namenjeni prodaji. Neto bilansna suma na kraju 2018. godine iznosi RSD 206.6 mlrd i za RSD 2.8 mlrd (1.3%) je manja u odnosu na kraj 2017. godine.

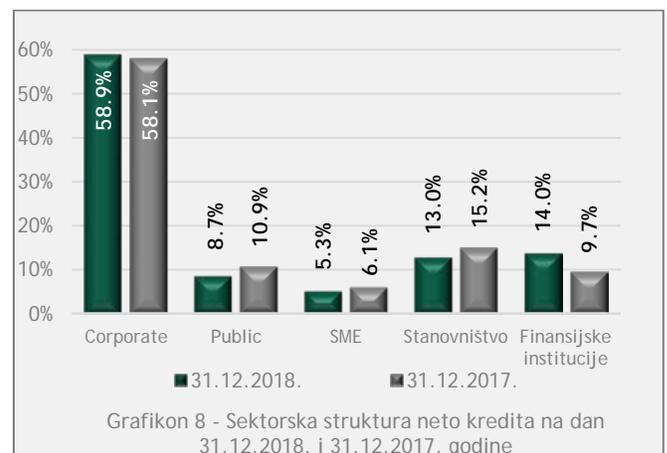
obveznice i zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Republike Srbije su na nivou od RSD 20.8 mlrd. Iznos ovih hartija od vrednosti je manji za RSD 3.2 mlrd na kraju 2018. godine u odnosu na kraj prethodne godine.

5.1.2 Krediti

Segment	31.12.2018.			31.12.2017.		
	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti
Corporate	80,923	3,180	77,743	81,587	8,069	73,518
Public	11,839	318	11,521	15,262	1,457	13,805
SME	7,097	152	6,945	8,009	240	7,769
Stanovništvo	18,490	606	17,884	20,027	817	19,210
Finansijske institucije	18,159	153	18,006	12,647	330	12,317
Ukupni krediti	136,507	4,409	132,098	137,532	10,913	126,619

Tabela 8 - Usporedni pregled segmentne strukture kredita na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Tokom 2018. godine struktura kreditnog portfolija izmenjena je u skladu sa preduzetim aktivnostima na smanjenju problematičnih kredita. Ukupno smanjenje pozicije bruto kredita iznosi RSD 1.0 mlrd u odnosu na kraj 2017. godine. Ukupna ispravka vrednosti manja je za RSD 6.5 mlrd, sa jedne strane kao rezultat obavljenih naplata potraživanja, a sa druge kao rezultat aktivnosti vezanih za računovodstveni otpis, odnosno prenos na vanbilansnu evidenciju, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije. Pozicija neto kredita zabeležila je rast, od RSD 5.5 mlrd, što predstavlja direktan rezultat povećanja novih plasmana.

U segmentnoj strukturi najveći rast neto kredita beleže segmenti Finansijske institucije (RSD 5.7 mlrd) i Corporate (RSD 4.2 mlrd), dok segmenti Public i Stanovništvo beleže pad od RSD 2.3 mlrd i RSD 1.3 mlrd respektivno. Najznačajnija pozitivna promena u

valutnoj strukturi kredita se ogleda u povećanju plasmana u valuti RSD sa povećanjem od RSD 5.5 mlrd ili 11.7%, dok plasmani u valuti EUR beleže rast od RSD 1.2 mlrd ili 1.7%, u odnosu na kraj 2017. godine.

Valutna struktura neto kredita

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
EUR	73,512	72,318	1,194	1.7%
USD	3,341	4,392	-1,051	-23.9%
CHF	2,547	2,675	-129	-4.8%
RSD	52,657	47,159	5,498	11.7%
Ostale valute	40	74	-34	-45.5%
Ukupno	132,098	126,619	5,479	4.3%

Tabela 9 - Uporedni pregled valutne strukture kredita na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

5.2 Klasifikacija bilansne aktive

Klasifikacija	31.12.2018.	31.12.2017.
A	62,622,546	57,915,522
B	59,433,441	49,526,277
V	39,332,652	50,515,491
G	9,070,454	8,753,747
D	8,340,040	18,634,446
Ukupno	178,799,133	185,345,483

Tabela 10 - Struktura izloženosti po kategorijama klasifikacije na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u hiljadama dinara)

Sektorska struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju

Segment	Bruto potraživanje	Bilansno	Vanbilansno	Ispravka bilansno	Ispravka vanbilansno	Neto potraživanje
Privreda	117,290,565	93,942,501	23,348,065	3,673,115	185,188	113,432,262
<i>velika</i>	85,560,641	68,827,304	16,733,337	2,089,817	175,760	83,295,065
<i>srednja</i>	22,976,923	17,925,959	5,050,964	1,397,365	5,665	21,573,893
<i>mala</i>	8,753,001	7,189,237	1,563,764	185,933	3,763	8,563,305
Fizička lica	21,459,427	18,535,966	2,923,460	637,171	4,827	20,817,429
Javni sektor	17,313,224	13,019,617	4,293,607	323,282	28,698	16,961,245
Finansijski sektor	21,193,562	20,484,409	709,153	76,524	0	21,117,038
Preuzeta imovina koja se klasifikuje	1,542,354	1,542,354	0	25,894	0	1,516,460
Ukupno	178.799.133	147,524,847	31.274.285	4,735,985	218,712	173,844,435

Tabela 11 - Prikaz bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju po segmentima na dan 31.12.2018. godine (u hiljadama dinara)

5.3 Opšti regulatorni pokazatelji

Pokazatelji poslovanja	Propisano	31.12.2018	31.12.2017.
Adekvatnost kapitala	min. 8%	26.99%	26.23%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	16.81%	18.19%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	93.68%	93%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	28.06%	39.09%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	2.00%	2.09%
Prosečan pokazatelj likvidnosti	min. 1	2,69	2,59
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min. 100%	140%	221%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	13.55%	7.29%

Tabela 12 - Opšti regulatorni pokazatelji po godinama i na dan 31.12.2018. godine

5.4 Pasiva

Opis pozicije pasive	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	9,218	2,820	6,398	>200%
Depoziti i obaveze prema komitentima	139,151	143,179	-4,028	-2.8%
Rezervisanja	706	524	183	34.9%
Ostale obaveze	1,195	1,676	-481	-28.7%
Kapital	56,289	61,162	-4,873	-8.0%
Ukupna pasiva	206,559	209,360	-2,801	-1.3%

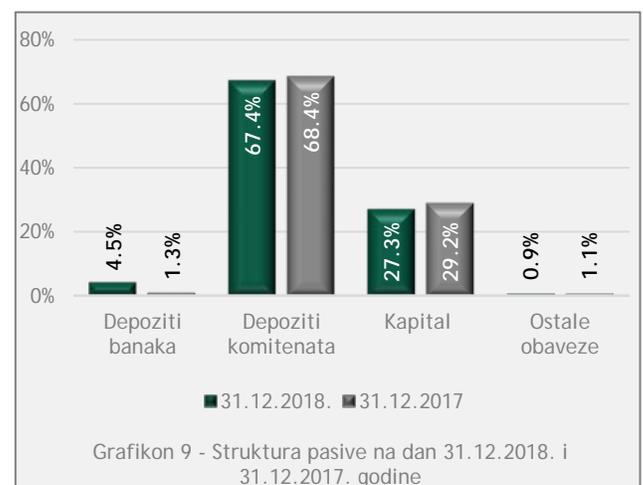
Tabela 13 - Usporedni pregled pozicija pasive na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

5.4.1 Depoziti

U strukturi ukupne pasive najveći rast na kraju 2018. godine beleži pozicija Depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama u iznosu od RSD 6.4 mlrd, dok je pozicija Depoziti prema komitentima zabeležila pad od RSD 4.0 mlrd ili 2.8%.

Prateći kretanja na nivou segmenta, najveće smanjenje je ostvareno u okviru segmenata Stanovništva u iznosu od RSD 6.5 mlrd i SME u iznosu od RSD 2.0 mlrd, dok segment Corporate beleži rast od RSD 6.0 mlrd odnosu na kraj 2017. godine.

U valutnoj strukturi depozita, rast je ostvaren u valuti RSD u apsolutnom iznosu od RSD 7.4 mlrd odnosu na prethodnu godinu, dok su depoziti u valuti EUR niži za RSD 4.2 mlrd.

Segmentna struktura depozita

Segment	31.12.2018	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Corporate	20,325	14,285	6,039	42.3%
Public	17,827	19,300	-1,473	-7.6%
SME	10,623	12,693	-2,070	-16.3%
Stanovništvo	90,376	96,901	-6,525	-6.7%
Finansijske institucije	9,218	2,820	6,398	>200%
Ukupni depoziti	148,369	145,999	2,370	1.6%

Tabela 14 - Uporedni pregled segmentne strukture depozita na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Valutna struktura depozita

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
EUR	95,025	99,258	-4,233	-4.3%
USD	4,908	5,756	-848	-14.7%
CHF	1,556	1,453	103	7.1%
RSD	46,827	39,470	7,357	18.6%
Ostale valute	53	62	-9	-14.1%
Ukupno	148,369	145,999	2,370	1.6%

Tabela 15 - Uporedni pregled valutne strukture depozita na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

5.4.2 Kapital

Obračun kapitala

Opis pozicije	31.12.2018.	31.12.2017.
Nominalna vrednost akcija	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
Rezerve	20,348,368	20,172,482
Dobitak tekuće godine	5,642,948	12,080,194
Dobitak ranijeg perioda	3,101,810	1,713,506
Ukupan kapital	56,288,856	61,161,912

Tabela 16 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Regulatorni kapital je tokom 2018. godine porastao pre svega zbog svodenja potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama na nulu, s obzirom da učešće problematičnih kredita odobrenih dužnicima iz nefinansijskog i

nedržavnog sektora u ukupnim kreditima odobrenim dužnicima iz tih sektora iznosi manje od 10%, a saglasno Odluci o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Opis pozicije	31.12.2018.	31.12.2017.
KAPITAL	48,266,880	40,152,115
OSNOVNI KAPITAL	45,647,310	37,532,545
Osnovni akcijski kapital	45,647,310	37,532,545
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	24,576,160	24,576,160
Dobit iz ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	1,118,581	1,118,581
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici	516,211	340,325
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	19,832,157	19,832,157
Regulatorna prilagodavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	-40,017	-43,657
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-355,782	-405,320
Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala banke izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	0	-2,291,266
Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke	0	-5,594,435
Dodatni osnovni kapital	0	0
DOPUNSKI KAPITAL	2,619,570	2,619,570
Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisiona premija	2,619,570	2,619,570

Tabela 17 - Izveštaj o regulatornom kapitalu na dan 31.12.2018. godine i 31.12.2017.godine (u hiljadama dinara)

Kapitalna adekvatnost

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena rizična aktiva bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da Banka u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, ostvarenje politike dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanih minimuma (4.5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno

omogućava i pokriće kombinovanog zaštitnog sloja kapitala.

Banka je 31.12.2018. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Bazel 3 standard).

U skladu sa navedenom Odlukom Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika:

- kreditni rizik - primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) - primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik - primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Opis pozicije	31.12.2018.	31.12.2017.
Kapital	48,266,880	40,152,115
Kapitalni zahtevi	14,305,147	12,242,882
- Kreditni rizik	11,373,138	10,661,089
- Tržišni rizici	1,257,642	234,302
- Operativni rizik	1,674,367	1,347,491
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	26.99%	26.23%

Tabela 18 - Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u hiljadama dinara)

Dodatno, Banka je na dan 31.12.2018. godine obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od RSD 1,021

hiljada, dok je na dan 31.12.2017. godine ovaj kapitalni zahtev iznosio RSD 4,030 hiljada.

Podaci o emitovanim akcijama

Opis emisije	Obične akcije sa pravom glasa	Prioritetne konvertibilne akcije	Prioritetne, kumulativne akcije bez prava glasa
ISIN	RSAIKBE79302	RSAIKBE15363	RSAIKBE36633
CFI kod	ESVUFR	EFNNFR	EPNNCR
Tiker	AIKB	AIKBPC	AIKBPB
Valuta	RSD	RSD	RSD
Nominalna vrednost jedne hartije	2,090.44	2,090.44	2,090.44
Ukupno emitovano	8.285.377	40,989	1,127,431
Nominalna vrednost akcija	17,320,083,495.88	+85,685,045.16	+2,356,826,859.64
Ukupna nominalna vrednost akcija		=19,762,595,400.68	
Opis CFI	OBIČNA AKCIJA, SVAKA AKCIJA IMA JEDAN GLAS, PRAVO NA UPRAVLJANJE, NA DIVIDENDU I DR. IZ ZAKONA I INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJA BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, PRIHOD PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISIJ I TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJE BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, KUMULATIVNO UČEŠĆE U DIVIDENDI PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISIJ I TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV
Statistički prikaz vlasništva:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti: www.crhov.rs		

Tabela 19 - Pregled izdatih akcija na dan 31.12.2018. godine

Struktura vlasništva običnih akcija

Naziv	Broj akcija	Procenat
BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	8,258,377	100.00%
Ukupan broj običnih akcija	8,285,377	100.00%

Tabela 20 - Struktura vlasništva akcionara na dan 31.12.2018. godine.

(Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, www.crhov.rs)

AIK Banka je na osnovu Odluke o povlačenju akcija AIK Banke a.d. Beograd sa regulisanog tržišta odnosno MTP i prestanku svojstva javnog društva broj 07-XLVI/2018 donete dana 17.12.2018. godine uputila zahtev Beogradskoj berzi i Komisiji za HoV i dana 17.12.2018. godine dobila Rešenje Berze o isključenju akcija sa MTP - Belex (broj 01/1-9701/18; 01/1-9702/18 i 01/1-9703/18), a dana 18.12.2018. Rešenje Komisije za HoV o brisanju iz Registra javnih društava broj 1/1-102-4254/3-18.

5.5 Bilans uspeha

Opis pozicije bilansa uspeha	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	8,727	8,441	287	3.4%
Rashodi od kamata	-1,379	-1,629	250	-15.3%
Neto prihodi od kamata	7,348	6,812	536	7.9%
Prihodi od naknada	1,728	1,283	445	34.7%
Rashodi od naknada	-463	-270	-194	71.7%
Neto prihodi od naknada	1,264	1,013	252	24.8%
Neto prihodi od kursnih razlika	290	300	-10	-3.4%
Ostali poslovni prihodi	1,259	9,746	-8,487	-87.1%
Ukupni operativni prihodi	10,161	17,870	-7,709	-43.1%
Operativni troškovi	-3,994	-4,404	410	-9.3%
Operativni rezultat	6,167	13,466	-7,299	-54.2%
Troškovi rezervisanja i obezvređenja	239	467	-228	-48.9%
Rezultat pre poreza	6,406	13,933	-7,527	-54.0%

(U skladu sa izmenjenom strukturom NBS obrazaca koji su u primeni od 01.01.2018. godine, dosadašnja pozicija Ostalih poslovnih prihoda u okviru bilansa uspeha sada je raščlanjena na dve pozicije: Ostali poslovni prihodi - koji čine deo Ukupnih operativnih prihoda (prihod od zakupa, refundacija troškova, itd.) i ostali prihodi izdvojeni u novu poziciju bilansa uspeha koja se nalazi u delu Operativnih troškova i iste netira za grupe računa rashoda obuhvaćenih u okviru operativnih rashoda (efekat prodaje nekretnina i opreme, ostali prihodi,...).

Tabela 21 - Bilans uspeha Banke za 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Banka je u toku 2018. godine ostvarila **Profit pre oporezivanja** u iznosu od RSD 6.4 mlrd, što predstavlja niži nivo u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrajući strukturu realizacije neto prihoda od kamata i naknada ista beleži porast u 2018. godini, dok pad ukupnog rezultata pre poreza je posledica pada ostalih poslovnih prihoda.

Neto kamatni prihod je u 2018. godini dostigao iznos od RSD 7.3 mlrd, što predstavlja povećanje od RSD 0.5 mlrd u odnosu na isti period prethodne godine.

Prihodi od kamata iznose RSD 8.7 mlrd. Posmatrajući po poslovnim segmentima, zabeležen je rast od RSD 0.6 mlrd ili 19% u Corporate segmentu, rast od 5.1% u SME segmentu, kao i rast od 4.3% u segmentu Stanovništva, dok je Sektor sredstava i upravljanja bilansom zabeležio pad od RSD 0.5 mlrd u poređenju dva posmatrana perioda, što je posledica smanjenja portfolija hartija od vrednosti tokom 2018. godine.

Kamatni rashod u ukupnom iznosu od RSD 1.4 mlrd je manji za RSD 0.3 mlrd u odnosu na 2017. godinu i u osnovi je posledica pada kamatnih stopa na depozite što prati tržišne trendove, kao i dinamike stanja depozita tokom posmatranog perioda.

Neto prihodi od naknada su u značajnom porastu na kraju 2018. godine u odnosu na prethodnu godinu i iznose RSD 1.3 mlrd. Prihodi od naknada beleže rast od 34.7%, kao posledica pojačanih aktivnosti na polju nekamatnih prihoda. Dominantno u prihodima od naknada učestvuju Naknade od platnog prometa sa 41.7%, a zatim slede Naknade od platnih kartica sa 28.5% i Naknade po garancijama sa 11.2%.

Operativni rashodi u 2018. godini iznose RSD 4.0 mlrd i beleže blagi pad od 9.3% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 0.2 mlrd ima realizovan pozitivan efekat na bilans uspeha u osnovi kao rezultat realizovanih naplata.

Opis pozicije	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	8,727	8,441	287	3.4%
Corporate	4,155	3,491	664	19.0%
Public	846	839	7	0.9%
SME	451	429	22	5.1%
Stanovništvo	1,668	1,600	69	4.3%
Finansijske institucije	1,608	2,082	-475	-22.8%
Rashodi kamata	-1,379	-1,629	250	-15.3%
Corporate	-97	-144	46	-32.3%
Public	-360	-419	59	-14.1%
SME	-59	-64	5	-7.3%
Stanovništvo	-695	-734	39	-5.3%
Finansijske institucije	-168	-268	100	-37.4%
Neto prihod od kamata	7,348	6,812	536	7.9%

Tabela 22 - Segmentna struktura kamatnih prihoda i rashoda za 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Prihodi od naknada

Vrsta prihoda od naknada	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Naknade od platnog prometa	720	517	203	39.4%
Naknade po garancijama	193	238	-45	-18.8%
Naknade od platnih kartica	492	324	168	51.9%
Provizije po čekovima	19	19	-1	-3.4%
Naknade od gotovinskih uplata i isplata	22	37	-14	-39.5%
Ostali prihodi od naknada	282	148	134	89.9%
Ukupni prihodi od naknada	1,728	1,283	445	34.7%

Tabela 23 - Struktura prihoda od naknada za 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

Operativni rashodi

Opis pozicije	31.12.2018.	31.12.2017.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-1,406	-1,274	-132	10.4%
Troškovi amortizacije	-279	-200	-79	39.5%
Troškovi objekata	-778	-558	-220	39.5%
Osiguranje	-755	-595	-159	26.7%
Prateći troškovi obavljanja poslovne aktivnosti	-502	-398	-104	26.1%
Intelektualne usluge	-257	-195	-62	31.5%
Marketing	-118	-117	-1	1.2%
Porezi i naknade	-98	-76	-22	29.1%
Ostali neto rashodi/prihodi	199	-990	1,189	>200%
Ukupni operativni rashodi	-3,994	-4,404	410	-9.3%

Tabela 24 - Struktura operativnih rashoda za 31.12.2018. i 31.12.2017. godine (u milionima dinara)

6. Upravljanje rizicima i problematični krediti

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i interno i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima,
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
- Politikom upravljanja rizicima,
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Metodologijama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za upravljanje pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i

strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju,
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima,
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima,
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima,
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i

odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 120 dana;
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije popisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenosti funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor - nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka

Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor - nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku ulaganja i ostalim rizicima i po potrebi Izvršnom odboru predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komiteti za praćenje klijenata su odgovorni za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komitet za praćenje klijenata privrede, javnog i finansijskog sektora i Komitet za

praćenje stanovništva i malih klijenata se sastaju najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analiziraju kreditni portfolio, a takođe predlažu mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom stanovništva i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak Službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj “glas” na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora i finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u aplikativni sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje problematičnim klijentima-pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno upravljanje svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate, upravljanje plasmanim a u kašnjenju koji pripadaju fizičkim licima i preduzetnicima i rana naplata tih plasmana. Ovaj Sektor je zadužen za praćenje problematičnih plasmana, sprovođenje analize i identifikovanje potencijalne strategije naplate potraživanja.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

6.2 Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u našoj zemlji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspolazu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Banka kontinuirano prati likvidnost kroz dnevno izračunavanje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neusklađenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka. Banka definiše i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovede stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Pokazatelj i uži pokazatelj likvidnosti su u 2018. godini bili znatno iznad regulatornog minimuma.

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti
Na dan 31.12.	2.1459	1.9504
Minimum	1.6103	1.3032
Maksimum	3.3887	3.0849
Prosek godine	2.6864	2.2116

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2018. godini

Dodatno, Banka je u obavezi da izračunava i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom. Banka je dužna da ovaj pokazatelj, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Na dan 31.12.2018. godine pokazatelj pokrića likvidnom aktivom Banke, zbirno u svim valutama, iznosio je 140%.

6.3 Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinačnim valutama u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda.

Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31.12.2018. godine iznosio je 13,55%.

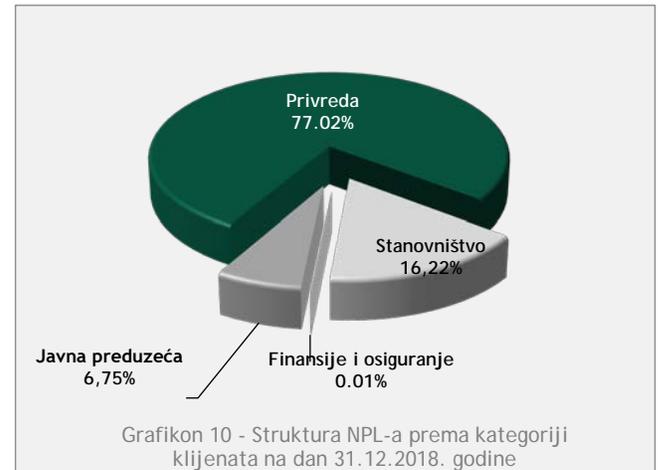
Cenovnom riziku Banka je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2018. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 4.6 mlrd. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za umanjeње izloženosti. Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnih rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

6.4 Problematični krediti

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je u 2018. godini nastavila sa intenzivnim praćenjem nivoa i trenda problematičnih plasmana (NPL).

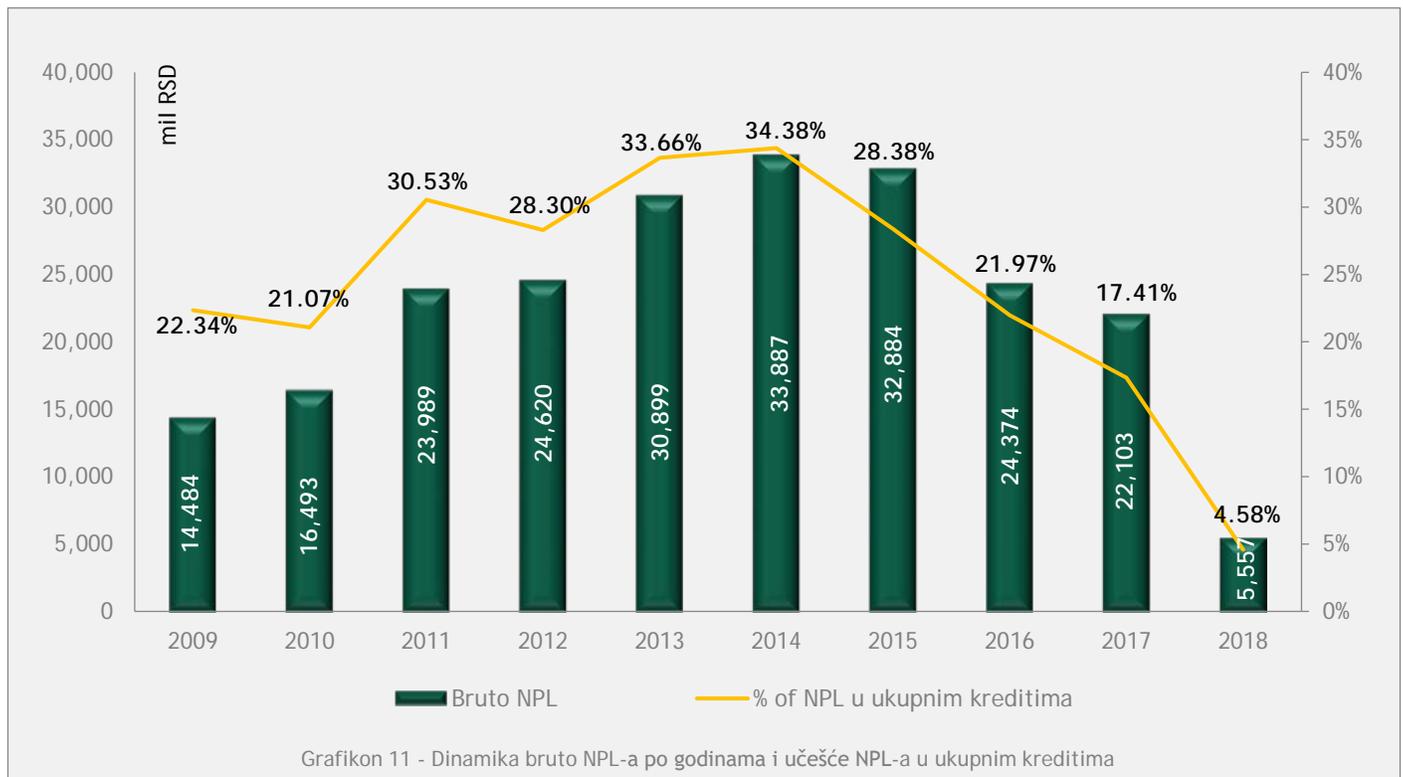
Praćenje NPL-a je od velike važnosti za praćenje kreditnog rizika, budući da isti predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor privrednih društava (77.02%). Sektor stanovništva u ukupnom NPL Banke učestvuje sa 16.22%. Procenat NPL-a u ovom sektoru je 4.88%.

Treba naglasiti da je Banka u 2018. godini procesom intenzivnog monitoringa potraživanja kako od pojedinačnih klijenta, tako i na nivou celokupnog portfolija, nastavila sa trendom njihovog smanjenja.

U odnosu na kraj 2017. godine iznos NPL plasmana smanjen je za RSD 16.5 mlrd u apsolutnom iznosu.

Pokriće problematičnih kredita

Poređenjem iznosa izdvojenih ispravki i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) možemo konstantovati sledeće:

- Stopa pokrića bruto NPL-a ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa IFRS) je 77%.
- Bilansno obračunata rezerva za procenjene gubitke pokrivala 305% ukupnog bruto NPL-a, što dalje znači da je Banka i obračunatim ispravkama i formiranim rezervama u potpunosti pokrila NPL potraživanja.

6.5 Aktivnosti u 2018. godini

Tokom 2018. godine intenzivno se radilo na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, a posebno na unpređenju metodologije za sprovođenje stres testiranj kreditnog rizika.

Izvršni odbor Banke je krajem 2017. godine usvojio Metodologiju za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9, koju je Banka implementirala i primenjivala od 01.01.2018. godine.

7. Marketing i odnosi sa javnošću

7.1 Marketing strategija za 2018. godinu

Marketing strategija za 2018. godinu bila je usmerena na kontinuirano unapređenje brenda AIK Banke, kroz komunikaciju daljeg širenja poslovanja na lokalnom, tako i na inostranim tržištima, dobrih poslovnih rezultata i posvećenosti klijentu. Sa akcentom na štednji gradjana, kao strateški važnom proizvodu, u 2018. godini Banka je za cilj imala održanje stabilnog depozitnog portfolija i uvećanje baze klijenata. Pored toga, realizovane su taktičke kampanje ključnih proizvoda iz nadležnosti Sektora poslovanja sa stanovništvom i MSP, kao i direktnih kanala. U pogledu digitalnih kanala, fokus je bio na Transit kampanji, realizovanoj u partnerstvu sa Mastercard-om.

Cilj komunikacionih aktivnosti je bio usmeren na pozicioniranje AIK Banke u široj javnosti kao moderne, inovativne, stabilne Banke, koja u osnovi svojih aktivnosti ima cilj postizanja dugoročno održivog razvoja, ne samo na lokalnom tržištu, već i sa aspekta šireg pozicioniranja. Nastavljene su aktivnosti koje za cilj imaju dodatnu usmerenost na starosnu strukturu klijenata i napore ka akviziciji mlađe populacije klijenata. U okviru sveobuhvatne modernizacije Banke, nastavljene su i aktivnosti na unifikaciji i standardizaciji organizacionih jedinica koje posluju u okviru mreže Banke.

Komunikacijski pravci AIK Banke u 2018. godini su bili sledeći:

- **Konsolidacija i rast na domaćem tržištu**, sa ciljem poboljšanja pozicije na domaćem bankarskom tržištu.
- **Regionalno pozicioniranje, otvaranje ka tržištu Evropske unije**, kao jedine domaće privatne Banke koje je iskoračila na tržište EU.
- **Domaća, jaka, stabilna** - pouzdan partner po svim ključnim finansijskim parametrima, sa jakom kapitalnom bazom i adekvatnošću kapitala značajno iznad regulatornih zahteva;
- **Moderna, inovativna, digitalna** - među liderima u pružanju usluga mobilnog bankarstva (KešKlik, eWallet);
- **Okrenuta klijentima**, ponuda prilagođena potrebama klijenta;
- **“Provereno najbolja”** za štedne uloge građana;
- **Univerzalna, “Banka za sve, za svakog”**.

Prethodno navedeno podrazumeva:

- Integrisanu komunikaciju i media miks tradicionalnih i digitalnih medija;
- Diferenciranu komunikaciju prema interesnim grupama;

- Podizanje svesti (interno i eksterno) o jačanju i širenju poslovanja Banke u zemlji i inostranstvu, sa krajnjim ciljem dodatnog poboljšanja pozicije na tržištu Srbije;
- Proaktivnu komunikaciju sa Sektorom za direktne kanale sa ciljem što bolje promocije elektronskog i mobilnog bankarstva i usluga koje ovi servisi nude;
- Proaktivnu komunikaciju sa Sektorom poslova sa stanovništvom i MSP sa ciljem što bolje i efektivnije komunikacije proizvoda i usluga koji Banku diferenciraju u odnosu na konkurenciju, prvenstveno Start paket tekućeg računa;
- Etabliranje na polju društvene odgovornosti, generisanje pozitivnog publiciteta i negovanje odnosa sa medijima;
- Pozicioniranje AIK Banke i njenih predstavnika kao sigurnih, pouzdanih, inovativnih partnera srpske privrede;
- Intenziviranje PR kampanje i prisutnosti Banke u tradicionalnim medijima;
- Intenziviranje komunikacije na digitalnim kanalima;
- Unapredjenje nove web platforme i web sajta Banke, tehnički osavremenjenog i podobnog za moderno bankarstvo;
- Intenziviranje učešća na seminarima, sajmovima;
- Optimizacija sponzorstava kao kanala promocije Banke.

7.2 Marketing plan za 2018. godinu

Marketing planom za 2018. godinu bile su obuhvaćene aktivnosti definisane marketing strategijom:

- Realizacija strateških i taktičkih marketing kampanja, vizuelno integrisanih i baziranih na koordinaciji sa Sektorom za direktne kanale i Sektorom poslova sa stanovništvom i MSP, realizovanih uz adekvatan odabir kanala komunikacije;
- Prisustvo Banke na svim bitnijim poslovnim događajima u zemlji, sa ciljem pozicioniranja Banke u poslovnoj javnosti kao domaće, kapitalno jake, moderne i fleksibilne;
- Kontinuirane marketinške aktivnosti, strateški orjentisane na građenje prepoznatljivosti brenda Banke u javnosti;
- Izrada namenskih promotivnih materijala sa ciljem podrške retail sektoru i ostvarenja prodajnih rezultata;
- Posebna usmerenost na mlađu populaciju, kroz razvoj digitalnih proizvoda i usluga;
- Redizajn filijala i ekspoziura mreže, u cilju digitalizacije Banke i povećane efikasnosti;
- Aktivna primena međunarodnih standarda poslovanja, u cilju postizanja visoke konkurentnosti.

7.3 Realizacija marketing plana za 2018. godinu

Strateške marketing kampanje koje su bile realizovane do 31.12.2018. godine su sledeće:

1. AIKeWallet - januar/februar
2. Mastercard transit kampanja - septembar/novembar
3. Štednja građana - oktobar/decembar

AIKeWallet kampanja realizovana je početkom januara 2018. godine, kao nastavak kampanje iz

decembra 2017. godine. AIKeWallet je novi digitalni servis, koji je AIK Banka implementirala među prvima na domaćem tržištu i podrazumeva mogućnost plaćanja mobilnim telefonom. Mobilni telefon u svojstvu digitalnog novčanika je promovisan putem sveobuhvatne, integrisane (360°) marketing i PR kampanje.

Usluga uvođenja mogućnosti **beskontaktnog plaćanja javnog gradskog prevoza Mastercard karticama** je projekat koji je realizovan u saradnji sa našim

partnerima - Mastercard-om, Apex-om i Sekretarijatom za javni gradski prevoz. Ovaj projekat je predstavljen na konferenciji za medije, održanoj 21.12.2017. godine u Skupštini grada Beograda. U saradnji sa istim partnerima, Banka je sprovedla sveobuhvatnu marketing i PR kampanju, u dva navrata, od kojih je svaka trajala po mesec dana. Navedena kampanja planirana je tako da prati period akcijske ponude, tokom kojeg je beskontaktno plaćena karta u javnom gradskom prevozu u Beogradu, svake srede i subote, koštala jedan dinar. Akcija je naišla na veliki odziv, te je ponovljena i u poslednjem kvartalu 2018. godine, a planiran je nastavak ovih promotivnih aktivnosti i tokom naredne kalendarske godine.

Štednja građana je u poslednjem kvartalu 2018. godine postavljena kao ključni proizvod Sektora za poslove sa stanovništvom i MSP, što je uslovalo da akcijski period od 01.10. do 31.12.2018. bude u potpunosti ispraćen promotivnim aktivnostima. U tom pravcu, osmišljena je i sprovedena sveobuhvatna strateška kampanja 'Akcijska ponuda, fleksibilna oročena štednja u evrima'. Komunikacija štednih proizvoda započela je nešto ranije u 2018. godini, u odnosu na prethodne godine. Značajan deo ATL budžeta bio je usmeren upravo na komunikaciju ovog proizvoda u istom periodu.

U svim navedenim kampanjama media miks je obuhvatao integrisanu komunikaciju koja podrazumeva tradicionalne medije (nacionalne TV, Print, OOH), kao i digitalne medije (internet kampanja i socijalne mreže).

Prisustvo u medijima

U odnosu na isti period prethodne godine, AIK Banka je u 2018. godini značajno ojačala svoju poziciju u štampanim i elektronskim medijima i postigla zapažen rezultat kako po broju objava tako i po ukupnoj komercijalnoj i PR vrednosti objava. Ukupan broj medijskih objava vezanih za Banku tokom 2018. godine iznosio je godine 1,414. PR vrednost objava u navedenom periodu iznosila je EUR 1.8 mil (procenu PR vrednosti vršila je agencija RealTime Clipping). Negativnih objava i medijskih kriza nije bilo.

Rebrandiranje mreže poslovnica

Proces rebrandiranja svih poslovnica Banke, kako AIK objekata, tako i onih koje smo preuzeli u procesu pripajanja Jubanke, uspešno je realizovan tokom 2017.godine. U 2018.godini, nastavljene su aktivnosti koje su podrazumevale implementaciju standarda AIK Banke za brendiranje poslovnica i unificiranje izgleda organizacionih jedinica Banke.

Sponzorstva i donacije

U cilju promocije aktuelnih proizvoda Banke, tokom 2018. godine, realizovane su brojne BTL aktivnosti, uz aktivno angažovanje na polju društveno odgovornog poslovanja.

Tokom 2018. godine, tradicionalno je podržan Kopaonik Biznis Forum 2018., organizovane su brojne aktivnosti u sklopu Srpske Asocijacije Menadžera - Prijatelj sponzorstva (uključujući i radni doručak u prostorijama SAM-a), predstavljena je MSP ponuda na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, nastavljeno je sa ulaganjem u sport i mlade i tokom 2018. godine, primarno sa akcentom na Košarkaški klub Crvena Zvezda, čime se nastavlja višegodišnje partnerstvo.

Takođe, sledeći dobru praksu i iskustvo iz prethodnih godina, organizovana je nagradna igra 'Kofer u ruke i put pod noge' u partnerstvu sa Visa-om, sa ciljem jačanja prepoznatljivosti brenda Banke i povećanja upotrebe platnih kartica.

U skladu sa opredeljenim budžetskim sredstvima, doniran je novac u humanitarne svrhe za potrebe lečenja obolelih kojima je bio neophodan medicinski tretman u inostranstvu, a širom Srbije organizovane su akcije donacije računarske opreme i kancelarijskog nameštaja institucijama koje su prepoznate kao najugroženije, prvenstveno školama i bolnicama.

Sve navedene aktivnosti u vezi sa sponzorstvima i donacijama, organizovane su sa ciljem podizanja svesti o AIK Banci i njenim proizvodima, kao i dali razvoj Banke kao društveno odgovorne institucije, kojoj je briga o okolini i ulaganje u razvoj zajednice sastavni deo poslovanja.

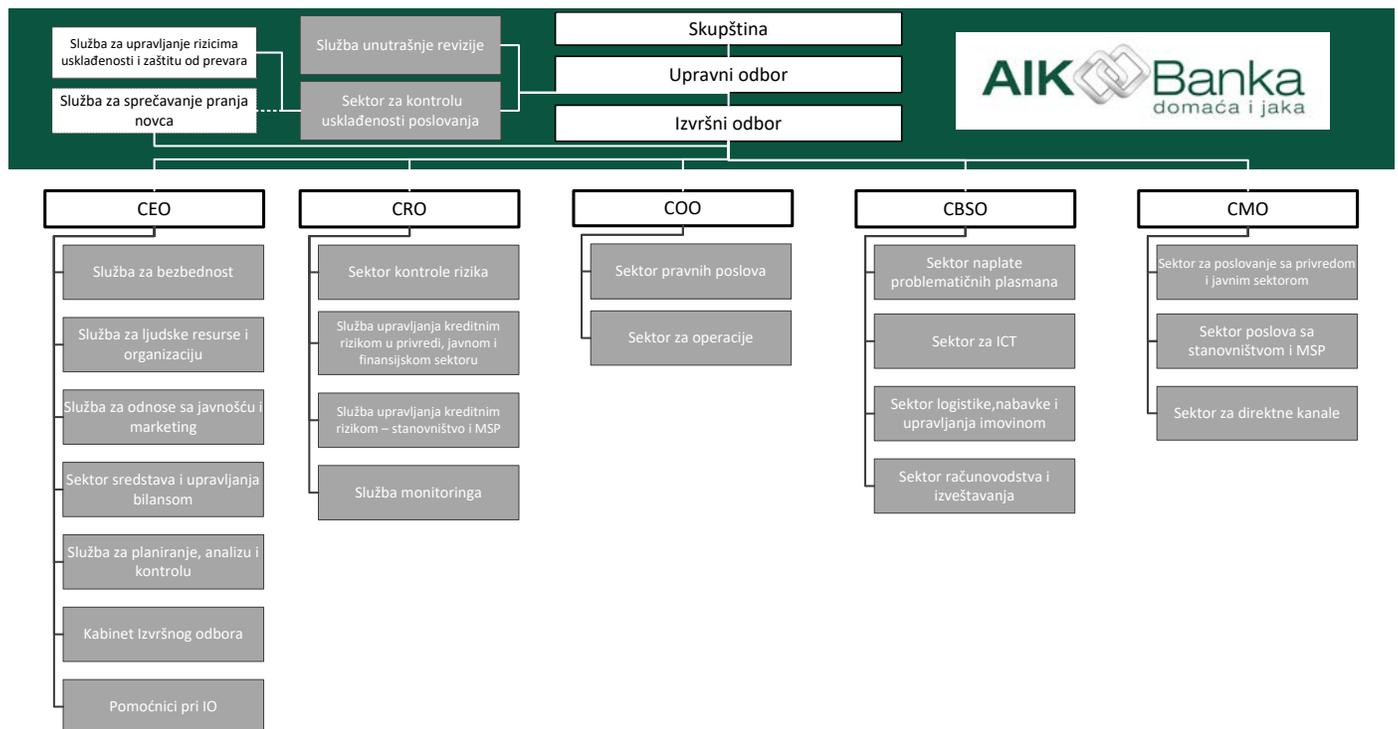
8. Organizaciona i kadrovska struktura

8.1 Organizacija Banke

U julu 2018. godine Upravni odbor Banke usvojio je izmenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Banke sa ciljem kreiranja efikasnijeg organizacionog modela.

Najvažnija izmena odnosila se na promenu broja i nadležnosti članova Izvršnog odbora Banke. Imenovan

je Član Izvršnog odbora Banke nadležan i odgovoran za poslovnu podršku kao i Član Izvršnog odbora Banke nadležan i odgovoran za upravljanje rizicima i kontrolu rizika.

Slika 1 - Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2018. godine

8.2 Zaposleni

Politika zapošljavanja proistekla iz organizacionih promena definisala je strategiju Banke da kadrovski potencijal organizacije mora biti na vrhunskom nivou, permanentno razvijan i orijentisan na jasne ciljeve. Kadrovskom politikom vodi se računa o povećanju efikasnosti u svim organizacionim delovima Banke.

Interval	31.12.2018.	Učešće
do III stepena	1	0.1%
IV stepen	134	18.1%
V stepen	0	0.0%
VI stepen	117	15.8%
VII stepen	490	66.0%
Ukupno	742	100.0%

Tabela 26 - Pregled broja zaposlenih po stručnoj spremi na dan 31.12.2018. godine

Tokom 2018. godine došlo je do smanjenja broja zaposlenih u odnosu na kraj 2017. godine. Na kraju godine u Banci je bilo zaposleno 742 lica. Dominantno učešće imaju zaposleni starije dobi do 40 godina (57%), a zaposleni sa visokom stručnom spremom čine 66% od ukupnog broja zaposlenih u Banci.

U 2018. godini, usvojen je unapređeni Katalog internih obuka, uvažavajući potrebe Banke, sa ciljem maksimalne primenljivosti znanja i poboljšanja kvaliteta rada na svim nivoima, a kako bi se kroz unapređenje veština zaposlenih uticalo na uspešnost Banke u celini. Preko 25 internih obuka koje je pohađalo preko 1,200 zaposlenih realizovano je u 2018. godini. Sve realizovane obuke prvenstveno su

usmerene na dodatna unapređenja veština prodaje i prezentacije, poznavanje proizvoda Banke sa posebnim obukama fokusiranim na kreditiranje malih i srednjih preduzeća i poljoprivrednih gazdinstava, kao i na korporativnu bezbednost, pravila korporativnog ponašanja i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

U daljoj strategiji razvoja predviđa se unapređenje sistema Banke radi efikasnijeg praćenja ključnih indikatora učinka i merenja realizacije postavljenih ciljeva.

8.3 Upravljanje Bankom

8.3.1 Skupština Banke

Ime i prezime	Funkcija
Dragana Samouković	Predsednik Skupštine Banke na sednicama održanim 19. februara 2018. godine, 27. aprila 2018. godine, 28. juna 2018. godine, 23. oktobra 2018. godine i 17. decembra 2018. godine

Tabela 27 - Predsednik Skupštine Banke

Skupštinu Banke čine akcionari Banke.

Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika, što podrazumeva pravo glasanja o pitanjima o kojima glasa njegova klasa akcija, pravo na učešće u raspravi o pitanjima na dnevnom redu Skupštine, uključujući i pravo na podnošenje predloga, postavljanje pitanja koja se odnose na dnevni red Skupštine i dobijanje

odgovora u skladu sa Statutom i Poslovnikom o radu Skupštine.

Skupština Banke:

- 1) usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine;
- 2) donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke;

- 3) usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- 4) odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke i investicione nekretnine;
- 5) odlučuje o uslovnom povećanju kapitala Banke po osnovu zamene zamenljivih obveznica i varanata u akcije;
- 6) imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke i određuje naknadu članovima Upravnog odbora;
- 7) odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;
- 8) imenuje i razrešava spoljnog revizora;
- 9) donosi poslovnik o svom radu i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od šest meseci od završetka poslovne godine.

Dan akcionara

Dan na koji se utvrđuje spisak akcionara koji imaju pravo na učešće u radu sednice Skupštine akcionara i odnosi se na deseti dan pre dana održavanja te sednice. Spisak akcionara se utvrđuje na osnovu izvoda iz jedinstvene evidencije akcionara Centralnog registra depoa i kliringa hartija od vrednosti Republike Srbije. Dan akcionara neodržane sednice važi i za ponovljenu sednicu.

Održane sednice Skupštine Banke tokom 2018. godine

Tokom 2018. godine održano je pet sednica Skupštine Banke i to: dana 19. februara 2018. godine vanredna sednica Skupštine, dana 27. aprila 2018. godine redovna sednica Skupštine, dana 28. juna 2018. godine redovna sednica Skupštine, 23. oktobra 2018. godine vanredna i 17. decembra 2018. godine redovna sednica Skupštine.

Na XLII, vanrednoj sednici Skupštine održanoj dana 19. februara 2018. godine donete su sledeće odluke:

- 01-XLII/2018 - imenovanje Radnog predsedništva - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana

355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;

- 02-XLII/2018 - izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 03-XLII/2018 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 04-XLII/2018 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLI redovne sednice Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd održane dana 20.11.2017. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 05-XLII/2018 - Odluka o usvajanju finansijskih izveštaja „AIK BANKE“ a.d. Beograd i JUBANKE a.d. Beograd na dan 30.09.2017. godine, sa mišljenjem spoljnih revizora - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 06-XLII/2018 - Odluka o usvajanju izmena i dopuna Statuta Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd i donošenje Statuta (u prečišćenom tekstu) - USVOJENO JEDNOGLASNO;

Na XLIII, redovnoj sednici Skupštine, održanoj dana 27. aprila 2018. godine donete su sledeće odluke:

- 01-XLIII/2018 - Imenovanje Radnog predsedništva - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta AIK BANKE a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 02-XLIII/2018 - Izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta AIK BANKE a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 03-XLIII/2018 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje - USVOJENO JEDNOGLASNO;

- 04-XLIII/2018 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLII vanredne sednice Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd održane dana 19.02.2018. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 05-XLIII/2018 - Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja "AIK BANKE" a.d Beograd za 2017. godinu (Finansijski izveštaj za 2017. godinu, Izveštaj o reviziji finansijskog izveštaja "AIK BANKE" a.d. Beograd za 2017. godinu sa mišljenjem spoljnog revizora, Izveštaj o poslovanju za 2017. godinu) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 06-XLIII/2018 - Odluka o upotrebi i raspoređivanju neraspoređene dobiti ranijih godina koja nije uključena u osnovni akcijski kapital "AIK BANKE" a.d. Beograd i o ostvarenoj dobiti „AIK BANKE“ a.d. Beograd po Finansijskom izveštaju za 2017. godinu - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 07-XLIII/2018 - Odluka o usvajanju Poslovne politike i strategije „AIK BANKE“ a.d. Beograd sa strateškim planom za trogodišnji period 2018.-2020. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 08-XLIII/2018 - Odluka o usvajanju Finansijskog plana "AIK BANKE" a.d. Beograd za 2018. godinu (PLAN BILANSA USPEHA I BILANSA STANJA) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 09-XLIII/2018 - Odluka o imenovanju spoljnog revizora za reviziju Godišnjeg finansijskog izveštaja za 2018. godinu - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 10-XLIII/2018 - Odluka o usvajanju izmena i dopuna Statuta Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd i donošenje Statuta (u prečišćenom tekstu) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 11-XLIII/2018 - Odluka o ulaganju u lica u finansijskom sektoru i lica koja nisu u finansijskom sektoru (druga pravna lica) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 12-XLIII/2018 - Odluka o ovlašćenjima Upravnog i Izvršnog odbora u odlučivanju o troškovima na ime reklame i propagande, donatorstva i sponzorstva i reprezentacije - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 13-XLIII/2018 - Odluka o ulaganju u osnovna sredstva "AIK BANKE", investicione nekretnine i nematerijalnim ulaganjima - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 14-XLIII/2018 - Odluka o ovlašćenjima u postupku otuđenja osnovnih sredstava Banke, investicionih nekretnina i investicija u udele i akcije u drugim privrednim društvima - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 15-XLIII/2018 - Odluka o naplati novčanih potraživanja "AIK BANKE" a.d. Beograd nenovčanim oblicima u 2018. godini i nadalje - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 16-XLIII/2018 - Odluka o ovlašćenjima u postupanju sa investicionim nekretninama, materijalnim vrednostima i sredstvima namenjenim daljoj prodaji (dalje: nepokretnostima) i pokretnom imovinom Banke, kao i udelima i akcijama u drugim privrednim društvima stečenim u postupku naplate potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 17-XLIII/2018 - Odluka o otpisu potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 18-XLIII/2018 - Odluka o naknadama članova Upravnog odbora i zaradama članova Izvršnog odbora za 2018. godinu i razmatranju pisane informacije sa detaljnim podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova Upravnog i Izvršnog odbora - USVOJENO JEDNOGLASNO;
  - 01-XLIII/2018 - Zaključak - razmatranje podataka Upravnog odbora u skladu sa članom 78. Stav 3. Zakona o bankama - USVOJENO JEDNOGLASNO.
- Na XLIV, redovnoj sednici Skupštine, održanoj dana 28. juna 2018. godine donete su sledeće odluke:
- 01-XLIV/2018 - imenovanje Radnog predsedništva- Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;

- 02-XLIV/2018 - izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje- Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 03-XLIV/2018 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 04-XLIV/2018 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLIII redovne sednice Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd održane dana 27.04.2018. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 05-XLIV/2018 - Odluka o ulaganju u lica u finansijskom sektoru i lica koja nisu u finansijskom sektoru (druga pravna lica) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 06-XLIV/2018 - Odluka o otpisu potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 07-XLIV/2018 - Odluka o raspodeli dela neraspoređene dobiti „AIK BANKE“ a.d. Beograd po Finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u osnovni akcijijski kapital - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 08-XLIV/2018 - Odluka o isplati dividende - USVOJENO JEDNOGLASNO;

Na XLV, vanrednoj sednici Skupštine, održanoj dana 23. oktobra 2018. godine donete su sledeće odluke:

- 01-XLV/2018 - imenovanje Radnog predsedništva - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 02-XLV/2018- izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 03-XLV/2018 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 04-XLV/2018 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLIV redovne sednice Skupštine „AIK BANKE“ a.d.

Beograd održane dana 28.06.2018. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;

- 05-XLV/2018 - Odluka o imenovanju novog člana Upravnog odbora - Miroslav Bojić - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 06-XLV/2018 - Odluka o reimenovanju članova Upravnog odbora - Miodrag Kostić - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 07-XLV/2018 - Odluka o reimenovanju člana Upravnog odbora - Nikola Litvinenko - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 08-XLV/2018 - Odluka o reimenovanju člana Upravnog odbora - Vladimir Sekulić - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 09-XLV/2018 - Odluka o otpisu potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;

Na XLVI, redovnoj sednici Skupštine, održanoj dana 17. decembra 2018. godine donete su sledeće odluke:

- 01-XLVI/2018 - imenovanje Radnog predsedništva - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 02-XLVI/2018 - izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD, člana 20. Statuta "AIK BANKE" a.d. Beograd i člana 6. Poslovnika o radu Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd;
- 03-XLVI/2018 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 04-XLVI/2018 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLV vanredne sednice Skupštine „AIK BANKE“ a.d. Beograd održane dana 23.10.2018. godine - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 05-XLVI/2018 - Odluka o ovlašćenjima Upravnog i Izvršnog odbora u odlučivanju o troškovima na ime reklame i propagande, donatorstva i sponzorstva i reprezentacije - USVOJENO JEDNOGLASNO;

- 06-XLVI/2018 - Odluka o ovlašćenjima u postupku otuđenja osnovnih sredstava Banke, investicionih nekretnina i investicija u udele i akcije u drugim privrednim društvima - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 07-XLVI/2018 - Odluka o povlačenju akcija „AIK BANKE“ a.d. Beograd sa regulisanog tržišta odnosno MTP i prestanku svojstva javnog društva - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 08-XLVI/2018 - Odluka o usvajanju izmena i dopuna Statuta Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd i donošenje Statuta (u prečišćenom tekstu) - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 09- XLVI/2018 - Odluka o usvajanju izmena i dopuna Ugovora o osnivanju AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNE BANKE "AIK BANKA" a.d. BEOGRAD i prečišćenog teksta Ugovora o osnivanju - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 10-XLVI/2018 - Odluka o usvajanju Poslovnika o radu Skupštine Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd V6.0 - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 11-XLVI/2018 - Odluka o usvajanju Politike dividendi V4.0 - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 12-XLVI/2018 - Odluka o raspodeli dela neraspoređene dobiti „AIK BANKE“ a.d. Beograd po Finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u osnovni akcijski kapital - USVOJENO JEDNOGLASNO;
- 13-XLVI/2018 - Odluka o isplati dividende - USVOJENO JEDNOGLASNO.

Detaljnije informacije o usvojenim odlukama i zapisnicima sa Skupština Banke mogu se videti na web stranici Banke u delu "odnosi sa investitorima".

8.3.2 Upravni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Miodrag Kostić	25.08.1959.	predsednik Upravnog odbora
Nikola Litvinenko	29.06.1959.	član Upravnog odbora
Vladimir Sekulić	10.09.1973.	član Upravnog odbora
Vladimir Poznanić	06.07.1948.	član Upravnog odbora
Jovan Purar	18.01.1959.	član Upravnog odbora
Miroslav Bojić	04.04.1957.	član Upravnog odbora

Tabela 28 - Sastav Upravnog odbora na dan 31.12.2018. godine

Uopšteno o radu Upravnog odbora

Upravni odbor Banke čini najmanje 5 (pet) članova uključujući i predsednika, od kojih jednu trećinu čine lica nezavisna od Banke.

Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije. Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od 4 (četiri) godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i

članova Upravnog odbora do stupanja na dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata.

Uz zahtev za davanje prethodne saglasnosti na imenovanje članova Upravnog odbora Banke, dostavljaju se dokumenta i daju podaci kojima se dokazuje poslovna reputacija i kvalifikacije lica predloženog za člana Upravnog odbora Banke. Članovi Upravnog odbora Banke mogu biti ponovo imenovani - reizabrani. Kandidate za članove Upravnog odbora predlaže postojeći Upravni odbor, uz obaveznu konsultaciju sa većim akcionarima Banke. Skupština Banke donosi odluku o razrešenju članova i predsednika Upravnog odbora.

Nadležnost Upravnog odbora

Upravni odbor Banke:

1. saziva sednice Skupštine Banke;
2. priprema za Skupštinu Banke predloge odluka i odgovoran je za sprovođenje tih odluka;
3. usvaja predlog Poslovne politike i Strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje;
4. utvrđuje Opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmene i dopune;
5. bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke;
6. bira i razrešava članove Odbora za praćenje poslovanja, kreditnih odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, kao i rukovodioca organizacione jedinice u čijem je delokrugu kontrola usklađenosti poslovanja Banke i unutrašnja revizija;
7. utvrđuje iznose do kojih Izvršni odbor Banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju Banke i odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke preko tih iznosa;
8. daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke;
9. vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora Banke;
10. usvaja Program i Plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada;
11. uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola u Banci i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću;
12. usvaja Strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i Strategiju upravljanja kapitalom Banke;
13. razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije o rezultatima izvršene revizije, kao i izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke;
14. usvaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima i Skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje;
15. donosi poslovničke o svom radu, o radu Odbora za praćenje poslovanja Banke, Kreditnih odbora Banke i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke;
16. usvaja plan oporavka Banke;
17. obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima u radu Banke;
18. utvrđuje unutrašnju organizaciju odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti, i odgovornosti zaposlenih članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;
19. usvaja Politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci;
20. obavlja druge poslove u skladu sa Statutom Banke.

8.3.3 Izvršni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Jelena Galić	12.03.1972.	Predsednik Izvršnog odbora
Dejan Vasić	11.06.1983.	Član Izvršnog odbora
Vesna Pavlović	16.09.1968.	Član Izvršnog odbora
Danilo Đurović	15.01.1972.	Član Izvršnog odbora
Milan Mirkov	03.10.1972.	Član Izvršnog odbora

Tabela 29 - Sastav Izvršnog odbora Banke na dan 31.12.2018. godine

8.3.4 Ostali odbori

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Jelena Galić	Predsednik Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Dejan Vasić	Član Izvršnog odbora	Predsednik ALCO odbora
Vesna Pavlović	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Danilo Đurović	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Milan Mirkov	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Periša Ivanović	Pomoćnik pri Izvršnom odboru za poslove sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Bojan Topalović	Direktor Sektora sredstava i upravljanja bilansom	Član ALCO odbora
Aleksandra Babić	Direktor Sektora kontrole rizika	Član ALCO odbora
Ana Živanović	Direktor Službe za planiranje, analizu i kontrolu	Član ALCO odbora
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Lidija Sklopić	Direktor Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom	Član ALCO odbora

Tabela 30 - Sastav ALCO odbora na dan 31.12.2018. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)

Ime i prezime	Funkcija
Vladimir Sekulić	Predsednik
Vladimir Poznanić	Član
Nikola Litvinenko	Član

Tabela 31 - Sastav Odbora za reviziju na dan 31.12.2018. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja. Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci.

Odbor za praćenje poslovanja Banke dužan je da:

- Analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;
- Analizira i usvaja predloge Strategija i Politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke, kao i sistem unutrašnjih kontrola koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;
- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politika za upravljanje rizicima, Strategiju upravljanja

kapitalom Banke kao i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;

- Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti strategije i politike za upravljanje rizicima, strategija upravljanja kapitalom Banke i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- Na predlog Upravnog ili Izvršnog odbora Banke ili spoljnog revizora Banke razmatra ulaganja i aktivnosti Banke;
- Upravnom odboru i Skupštini Banke predlaže spoljnog revizora Banke;
- Razmatra sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke;
- Predlaže Upravnom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa spoljnom i unutrašnjom revizijom uvrste u dnevni red sednice Skupštine.

Kad oceni da Banka posluje suprotno zakonu, drugom propisu, Statutu ili drugom aktu Banke ili se to može zaključiti na osnovu izveštaja o reviziji, odnosno kad utvrdi druge nepravilnosti u poslovanju Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke obavezno predlaže

Upravnom odboru Banke da otkloni uočene nepravilnosti, kao i da zakaže vanredno zasedanje Skupštine Banke u slučaju da ustanovljene nepravilnosti mogu imati teže posledice na poslovanje Banke.

Sednice Odbora za praćenje poslovanja održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno. Najmanje jednom u tri meseca sednice se održavaju u sedištu Banke.

Kreditni odbori

Kreditni odbori formirani u Banci su:

Kreditni odbor za privredu i javni sektor

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Mateja Dičić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa velikim klijentima	Predsednik Kreditnog odbora
Vladimir Uzelac	Rukovodilac Službe za poslovanje sa srednjim klijentima	Član Kreditnog odbora
Svetlana Bašić	direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Član Kreditnog odbora
Dražen Babić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa javnim sektorom	Zamenik predsednika Kreditnog odbora ili člana odgovornog za poslovanje sa klijentima
Goran Ilić	Savetnik za upravljanje kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima

Tabela 32 - Sastav Kreditnog odbora za privredu i javni sektor na dan 31. 12. 2018. godine

Kreditni odbor za stanovništvo i mala i srednja preduzeća

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Ivan Novaković	rukovodilac Službe za proizvode i prodaju malim i srednjim preduzećima	predsednik Kreditnog odbora
Saša Jovanović	direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP	član Kreditnog odbora
Ivana Randelović	rukovodilac Službe za proizvode i prodaju fizičkim licima	član Kreditnog odbora/zamenik predsednika Kreditnog odbora
Dragana Milivojević	viši stručni saradnik za procenu kreditnog rizika za klijente iz segmenta malih, srednjih preduzeća, poljoprivrednika i preduzetnika	zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima
Aleksandar Kiš	regionalni menadžer prodaje za poljoprivredu	zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima

Tabela 33 - Sastav Kreditnog odbora za stanovništvo i MSP na dan 31. 12. 2018. godine

Članovi kreditnih odbora biraju se na neodređeno vreme, do donošenja odluke o razrešenju postojećih i/ili imenovanju novih članova. Za člana kreditnog odbora može biti imenovano lice koje ima dovoljno iskustva i stručnog znanja za donošenje pravilne odluke o odobravanju plasmana.

Sednice Kreditnog odbora mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Kreditnog odbora održavaju se po pravilu najmanje jednom nedeljno.

Članovi Kreditnog odbora imaju naročito sledeća prava i obaveze:

- 1) da učestvuju u raspravi o pojedinim pitanjima iz dnevnog reda, da iznose svoje mišljenje i predloge;
- 2) da postavljaju pitanja u vezi dostavljenih Kreditnih zahteva i da traže dodatna objašnjenja i podatke;

Poslovanikom o radu Kreditnih odbora Banke bliže su uređena pitanja prava i obaveza članova kreditnih odbora, sazivanje i održavanja sednica, odlučivanja na sednicama, vođenje zapisnika na sednicama Kreditnih odbora, njegove sadržine, potpisivanje odluka, vođenje evidencije o odlukama Kreditnih odbora i drugo.

8.4 Izjava o primeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Upravni odbor Banke je na pisanoj sednici, dana 29. decembra 2016. godine usvojio Kodeks korporativnog upravljanja V2.0, koji je objavljen na internet stranici Banke www.aikbanka.rs.

Predmet usvojenog Kodeksa korporativnog upravljanja je objedinjavanje prakse korporativnog upravljanja Banke, a koju primenjuju svi nosioci korporativnog upravljanja Banke, posebno sa aspekta uticaja na javnost i transparentnost poslovanja Banke, prava akcionara, rada organa Banke i upravljanja svim vrstama rizika.

Osnovni cilj ovog kodeksa je da na transparentan i efikasan način predstavi sistem korporativnog upravljanja uspostavljen u Banci, na način koji omogućava održivi razvoj Banke baziran na društveno odgovornom poslovanju i uvećanju vrednosti za akcionare, zaposlene, klijente i okruženje.

Ovaj Kodeks predstavlja dopunu pravila sadržanih u Zakonu o bankama, Zakonu o privrednim društvima, Zakonu o tržištu kapitala, podzakonskim aktima navedenih zakona, aktima Banke i međunarodnim i domaćim pravilima i praksom korporativnog upravljanja.

Na svim nivoima upravljanja se vodi računa o primeni pravila i principa sadržanih u ovom Kodeksu i ista se detaljnije definišu aktima Banke, kada za tim postoji potreba. Kodeksom se posebna pažnja usmerava na izradu periodičnih izveštaja i izveštavanju o bitnim događajima, u svemu poštujući principe efikasnosti izveštavanja i ravnopravnog tretmana svih korisnika informacija. Banka je razvojem organizacije, sistematizacije, izmenama opštih i pojedinačnih akata, ugradila principe korporativnog upravljanja sadržanog u Kodeksu, u sve procese i na svim nivoima odlučivanja i primenjuje ga.

8.5 Izmena opštih akata Banke

Na XLIII sednici Skupštine održanoj 27. aprila 2018. godine Skupština je donela Odluku broj 10-XLIII/2018 o izmenama i dopunama Statuta Banke.

Narodna banka Srbije je dala saglasnost na predlog izmena i dopuna Rešenjem G.br 3691 od 16.05.2018. godine.

8.6 Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima. Detaljan opis poslova sa povezanim licima dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja (31.12.2018. godine):

Opis	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni (povezana lica)	5,274	15,999	21,273	111,912
Ostala fizička lica	211	39	250	202,480
Pravna lica	9,830,087	2,131,299	11,961,386	14,196,024
Ukupno	9,835,572	2,147,337	11,982,909	14,510,416

Tabela 34 - Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom na dan 31.12.2018. godine (u hiljadama RSD)

8.7 Poslovna mreža

Slika 2 - Šematski prikaz poslovanja Banke van centrale na dan 31.12.2018. godine

Banka obavlja svoje poslovanje u Centrali Banke i organizacionim delovima van Centrale Banke.

Filijale	28
Ekspoziture	31
Šalteri	1
Ukupno	60

Tabela 35 - Organizacioni delovi Banke na dan 31.12.2018. godine

Organizacioni delovi unutar kojih Banka obavlja svoje poslovanje su filijale, ekspoziture i šalteri.

Poslovna mreža AIK Banke na dan 31.12.2018. godine sastoji se od 28 filijala, 31 ekspoziture i jednog šaltera.

Filijale

Filijala	Lokacija	Adresa
Filijala Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 19
Filijala Beograd-Grawe	Beograd	Bul. Mihaila Pupina 115đ
Filijala Beograd - Kralja Milana	Beograd	Kralja Milana 11
Filijala Čačak	Čačak	Kuželjeva 2
Filijala Jagodina	Jagodina	Kneza Lazara 69
Filijala Kragujevac	Kragujevac	Trg Radomira Putnika 3
Filijala Kraljevo	Kraljevo	Miloša Velikog 58
Filijala Kruševac	Kruševac	Vidovdanska 9-11
Filijala Lazarevac	Lazarevac	Karađorđeva 29
Filijala Leskovac	Leskovac	Bulevar oslobođenja bb
Filijala Niš	Niš	Nikole Pašića 42
Filijala Novi Pazar	Novi Pazar	Stevana Nemanje bb
Filijala Novi Sad	Novi Sad	Bul. Mihajla Pupina 2
Filijala Obrenovac	Obrenovac	Aleksandra Ace Simovića
Filijala Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2b
Filijala Požarevac	Požarevac	Voje Dulića 2
Filijala Prijepolje	Prijepolje	Sandžačkih brigada 19
Filijala Prokuplje	Prokuplje	Topličkih junaka 1

Filijala Sombor	Sombor	Pariska 1
Filijala Subotica	Subotica	Korzo 8
Filijala Šabac	Šabac	V. Jovanovića 22
Filijala Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Kralja Petra I 20
Filijala Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 44
Filijala Valjevo	Valjevo	Vojvode Mišića 22
Filijala Vrbas	Vrbas	Maršala Tita 80
Filijala Vršac	Vršac	Trg pobjede 4
Filijala Zaječar	Zaječar	Pana Đukica bb
Filijala Zrenjanin	Zrenjanin	Žitni trg bb

Tabela 36 - Spisak filijala Banke na dan 31.12.2018. godine

Ekspoziture Banke

Ekspozitura	Lokacija	Adresa
Ekspozitura Aleksinac	Aleksinac	Knjaza Miloša 66
Ekspozitura Bečej	Bečej	Novosadska 2/16
Ekspozitura Bulevar Kralja Aleksandra	Beograd	Bul. Kralja Aleksandra 334
Ekspozitura Fontana	Beograd	Otona Župančića 1
Ekspozitura Makedonska	Beograd	Makedonska 12
Ekspozitura Vidikovac	Beograd	Patrijarha Joanikija 28b
Ekspozitura Slavija	Beograd	Kralja Milana 43
Ekspozitura Vojvode Stepe 171	Beograd	Vojvode Stepe 171
Ekspozitura Zemun	Beograd - Zemun	Glavna 7
Ekspozitura Jurija Gagarina	Beograd	Jurija Gagarina 32, lokal 4
Ekspozitura Banovo brdo	Beograd	Požeška 76
Ekspozitura Stari Grad	Beograd	Cara Dušana 84-86
Ekspozitura Svetozara Markovića	Beograd	Svetozara Markovića 54
Ekspozitura Vračar	Beograd	Cara Nikolaja II 81
Ekspozitura Bor	Bor	Đorđa Vajferta 21
Ekspozitura Gornji Milanovac	Gornji Milanovac	Kneza Aleksandra Karađorđevića 13
Ekspozitura Inđija	Inđija	Novosadska 2
Ekspozitura Kikinda	Kikinda	Trg sprskih dobrovoljaca 6
Ekspozitura Negotin	Negotin	JNA 2
Ekspozitura Voždova Niš	Niš	Voždova 2
Ekspozitura Bul. Zorana Đinđića	Niš	Bul. dr Zorana Đinđića 23
Ekspozitura Zona III- Niš	Niš	Bulevar Nemanjića 25
Ekspozitura Pantelej- Niš	Niš	Pantelejska 77
Ekspozitura Bulevar Oslobođenja, Novi Sad	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 68b
Ekspozitura Novo Naselje, Novi Sad	Novi Sad	Bul. Jovana Dučića 5
Ekspozitura Paraćin	Paraćin	Tome Živanovica bb
Ekspozitura Pirot	Pirot	Slavonska 1
Ekspozitura Ruma	Ruma	Glavna 192
Ekspozitura Smederevo	Smederevo	Kralja Petra I 11
Ekspozitura Vranje	Vranje	Lenjinova 14
Ekspozitura Vrnjačka Banja	Vrnjačka Banja	Kraljevačka drvvara I

Tabela 37 - Spisak ekspozitura Banke na dan 31.12.2018.godine

Šalteri Banke

Šalter u Hotelu GRAND i ANGELLA Kopaonik	Kopaonik	Kopaonik
--	----------	----------

Tabela 38 - Spisak šaltera banke na dan 31.12.2018. godine

8.7.1 Realizovane aktivnosti u 2018. godini

Tokom 2018. godine AIK Banka je nastavila sa aktivnostima optimizacije poslovne mreže zasnovane na analizi i kontinuiranom praćenju profitabilnosti pojedinačnih organizacionih jedinica, tržišnih i finansijskih pokazatelja. Banka transformiše poslovanje poslovne mreže sa ciljem da filijala predstavlja spoj tradicionalnog koncepta bankarstva i digitalizacije tj. moderno funkcionalne banke.

Banka kontinuirano proširuje ponudu proizvoda i usluga kroz prodaju proizvoda klijentima putem elektronskog bankarstva, mobilnog bankarstva, kontakt centra, mreže samouslužnih uređaja, u skladu sa aktivnim procesom digitalizacije i transformacije kanala distribucije proizvoda.

U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, poboljša efikasnost, zadrži personalizovani model usluživanja klijenata i optimizuje operativne troškove poslovanja.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka kontinuirano vrši analizu opravdanosti poslovanja, potrebu za realokacijom određenih ekspozitura, kao i spajanja pojedinih organizacionih delova.

Prestala su sa radom 3 organizaciona dela AIK Banke, dva u Beogradu i 1 u Kragujevcu, a klijenti su usmereni na druge organizacione delove u navedenim gradovima. Sektor poslova sa stanovništvom i MSP će i u narednom periodu raditi na optimizaciji poslovne mreže.

Pri utvrđivanju stepena opremljenosti organizacionih jedinica uvažavaju se sigurnosni standardi Banke, kao i standardi u smislu tehničko-tehnološke opremljenosti, uključujući uslugu 24/7 putem savremenih servisa.

9. Razvoj informacionog sistema (ICT)

U cilju kontinuiranog unapređenja informacionog sistema Banke, Sektor za ICT Banke je tokom 2018.godine implementirao niz projekata sa ciljem da se nastavi sa nadogradnjom sistema u cilju podizanja bezbednosti na viši nivo, zadovoljavanja poslovnih potreba Banke ili ispunjenja regulatornih zahteva.

Od najznačajnijih projekata izdvajamo:

- Implementacija Instant plaćanja kojim se obezbeđuje transfer novca između dva računa unutar banke (interno plaćanje) i transfer novca između dva računa u dve različite banke (eksterna plaćanja) u vremenu ograničenom na nekoliko sekundi;
- Implementacija aplikativnog rešenja za obračun ispravke vrednosti po IFRS9;
- Implementacija i konstantno unapređenje web servisa za integraciju sa platnim institucijama (pored gotovinskih isplata omogućena je i gotovinska uplata na sopstveni račun na šalterima PI);
- Migracija sistema slanja elektronske pošte na novu verziju Exchange 2016 - u okviru migracije primenjena je nova preporučena arhitektura sistema kao i instalacija Kaspersky mail gateway uređaja koji je značajno unapredio sigurnost razmene elektronske pošte;
- Upgrade virtualne infrastrukture VMware na ovu verziju 6.5 - u okviru upgrade izvršeno je i unapređenje sistema dodavanjem jednog hosta u primarni Data centar;
- Sproveden je "penetration test" od strane eksterne kompanije;
- Implementacija programa za konverziju SWIFT poruka iz xml formata koji je dobijen kao arhiva iz Jubanke nakon spajanja sa AIK bankom u odgovarajući MT format;

- Implementacija Database firewala - Imperva koji će podići sigurnost database na viši nivo;
- Upgrade NGFW rešenja (FortGate) na verziju 5.4.9;
- Upgrade Cisco Nexus core switch-eva na verziju 7.3.2.D1.1;
- Započet je projekat implementacije platforme za konsolidovano izveštavanje prema Banci Slovenije (po regulativi ECB) koji će se nastaviti i u 2019. godini;
- Kontinuirani upgrade core banking sistema kako bi se zadovoljile funkcionalne potrebe Banke (automatska naplata potraživanja, softverska kontola isplate/prenosa sredstava sa računa fizičkog lica, putem verifikacije transakcije plaćanja očitavanjem lične karte ili platne kartice izdate od strane AIK banke, implementacija niza funkcionalnosti u cilju smanjenja operativnog rizika od internih prevara itd);
- Kontinuirano unapređenje platforme za regulatorno izveštavanje prema NBS izmenom postojećih ili implementacijom novih izveštaja;

Banka je u skladu sa Poslovnom strategijom Banke, definisala i Strategiju razvoja informacionog sistema,

koja sadrži generalne smernice za ICT i strateške aktivnosti za period od dve godine, sledeći usvojene strateške principe:

- Princip fleksibilnosti i prilagođavanja poslovnim potrebama;
- Princip pouzdanosti i sigurnosti IT servisa;
- Princip optimalnosti, standardizacije i transparentnosti u Sektoru za ICT.

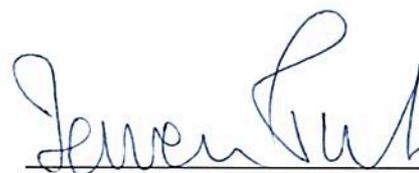
U planu za 2019. godinu su još i sledeće aktivnosti:

- Implementacija Omni-Channel API (HUB) platforme;
- Unapređenje efikasnosti kreditnog procesa i Scoring-a;
- Implementacija ATM-ova novije generacije;
- Implementacija alata za podizanje IT bezbednosti na viši nivo (Database Firewall i DLP);
- Implementacija aplikativnog rešenja za konsolidaciju na nivou bankarske grupe za konsolidovano izveštavanje.

Dostinja Mentov

Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić

Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov

Član Izvršnog odbora